

JOAO FIGUEIREDO
....ruilhandel....

100STE JAARGANG – No.: 94 WOENSDAG 27 APRIL 1983

Hulp Brazilie helpt rechtsstaat Suriname niet herstellen

DEN HAAG — De raad voor de bevrijding van Suriname is diep bezorgd over de intentie van Brazilie de betrekkingen met Suriname aan te halen.

De raad noemt het opmerkelijk dat Suriname en Brazilie de wens uitspreken om Zuid-Amerika te vrijwaren voor de gevolgen van conflicten die haar vreemd zijn. "De regering van Brazilie heeft in deze kennelijk gehandeld uit een oogpunt van nationaal belang, een recht dat haar niet kan worden ontzegd". De Surinaamse bevrijdingsraad onderstreept in de verklaring dat "het recente contact tussen Suriname en Brazilie geen oplossing betekent inzake het herstel van de democratische rechtsstaat, het herstel van de basisvoorwaarden voor de volledige beleving van de rechten van de mens en de vervanging van het terreurregime-Bouterse".

De bevrijdingsraad reageert met de verklaring op het verzoek van een Braziliaanse delegatie aan Paramaribo, ruim een week geleden. Brazilie heeft Suriname een uitgebreid hulpprogramma aangeboden, nadat het bewind-Bouterse de verzekering zou hebben gegeven dat er van Cubaanse inmenging in Suriname geen sprake is.

Goudkoorts eist veel slachtoffers

MANILLA — Nadat bekend was geworden dat in een verlaten mijn in het noorden van de Filippijnen goud was gevonden, heeft de onvermijdelijke goudkoorts weer toegeslagen. Meer dan vijfduizend fortuinjagers stroomden naar het dorpje Placer, in de provincie Surigao del Norte. Zij stortten zich als mieren op de al jarenlang ongebruikte mijngangen en begonnen in het wilde weg te graven. De gevolgen bleven niet uit en er deden zich diverse instortingen voor.

Het Filippijnse persbureau PNA maakte melding van dertien doden. Zeventig goudzoekers worden vermist.

Congres wijst maar 30 miljoen toe

Hulp El Salvador aan voorwaarden gebonden

WASHINGTON — Een subcommissie van het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden is er mee akkoord gegaan dat El Salvador in 1983 30 miljoen dollar extra militaire hulp krijgt van de Verenigde Staten. Dat is de helft van het bedrag waarom president Ronald Reagan gevraagd had.

Het Witte Huis moest bovendien instemmen met enkele voorwaarden. Deze zijn:
—benoeming van een speciale afgezant met de rang van ambassadeur die met alle partijen in El Salvador moet gaan onderhandelen over een akkoord inzake open en vrije verkiezingen.
—het Rode Kruis moet in de gelegenheid worden gesteld onaangekondigde bezoeken af te leggen aan gevangenissen en interneringskampen.
—vrijlating van alle politieke gevangenen
—algemene amnestie.

Volgens de voorzitter van de subcommissie van het Huis, de democraat Clarence Long, zijn de toewijzing van de 30 miljoen dollar en de daaraan gekoppelde voorwaarden onderdeel van een compromis tussen de commissie en functionarissen van het Witte Huis. Waarnemers menen dat waarschijnlijk ook de Salvadoriaanse regering is gekend in de regeling gezien Longs recente bezoek aan El Salvador, waarvan de afgevaardigde maandag terugkeerde.

De subcommissie van het Huis belast met de toewijzing van gelden voor buitenlandse operaties gaf met 7 tegen 5 stemmen haar goedkeuring aan de 30 miljoen dollar. Een motie om de stemming met 90 dagen uit te stellen, haalde het niet.

Reagans beleid in El Salvador staat onder hevige binnenlandse kritiek. De president zal in een buitengewone gemeenschappelijke zitting van de Senaat en het Huis van Afgevaardigden een redevoering houden over zijn Midden-Amerika-politiek. Met de toespraak wil hij proberen meer steun te vinden voor een opvoering van de hulp aan het Salvadoriaanse bewind in zijn strijd tegen de linkse guerrillastrijders.

BESPREKINGEN IN CANCUN BEGONNEN

Ter besparing buitenlandse deviezen

Brazilie en Mexico willen ruilhandel

MEXICO STAD — De Braziliaanse president Joao Figueiredo is met 36 deskundigen uit zijn regering naar Mexico afgereisd, waar inmiddels besprekingen van drie dagen op hoog niveau zijn begonnen. Gezien de samenstelling van de Braziliaanse delegatie, die vooral bestaat uit economen, financiele experts en handelsdeskundigen, wordt aangenomen dat vooral zal worden gesproken over de economische samenwerking tussen beide landen. Ter uitsparing van deviezen zullen beide landen wellicht besluiten tot ruilhandel.

De besprekingen worden gehouden in Cancun, omdat de gezondheidstoestand van de 65-jarige Braziliaanse president te wensen overlaat. Twee jaar geleden heeft hij een hartaanval gehad en de omstandigheden in de op 2,6 kilometer boven de zeespiegel gelegen Mexicaanse hoofdstad zouden Figueiredo wel eens te veel kunnen blijken te zijn.

De Braziliaanse president, de vijfde generaal die het land bestuurt sedert de militaire machtsovername in 1964, ontmoet in de 47-jarige Mexicaanse president Miguel de la Madrid een energiek leider, die nog geen vijf maanden in functie is.

De gesprekken zullen, gezien de huizenhoge problemen van de twee landen, gericht zijn op een gezamenlijke benadering ter oplossing van vooral de vraagstukken van de inflatie en de buitenlandse schuldenlast.

Door de onderlinge samenwerking te vergroten kunnen de twee landen ook nieuwe impulsen geven aan de door de recessie gestagneerde sociaal-economische ontwikkeling.

Zowel Mexico als Brazilie heeft interne problemen van gelijklopende aard: een enorm hoog inflatie-cijfer, grote werkloosheid, torenhoge buitenlandse schulden. Die bedragen voor beide landen gezamenlijk 170 miljard dollar, waardoor aangeklopt moet worden bij het Internationale Monetaire Fonds.

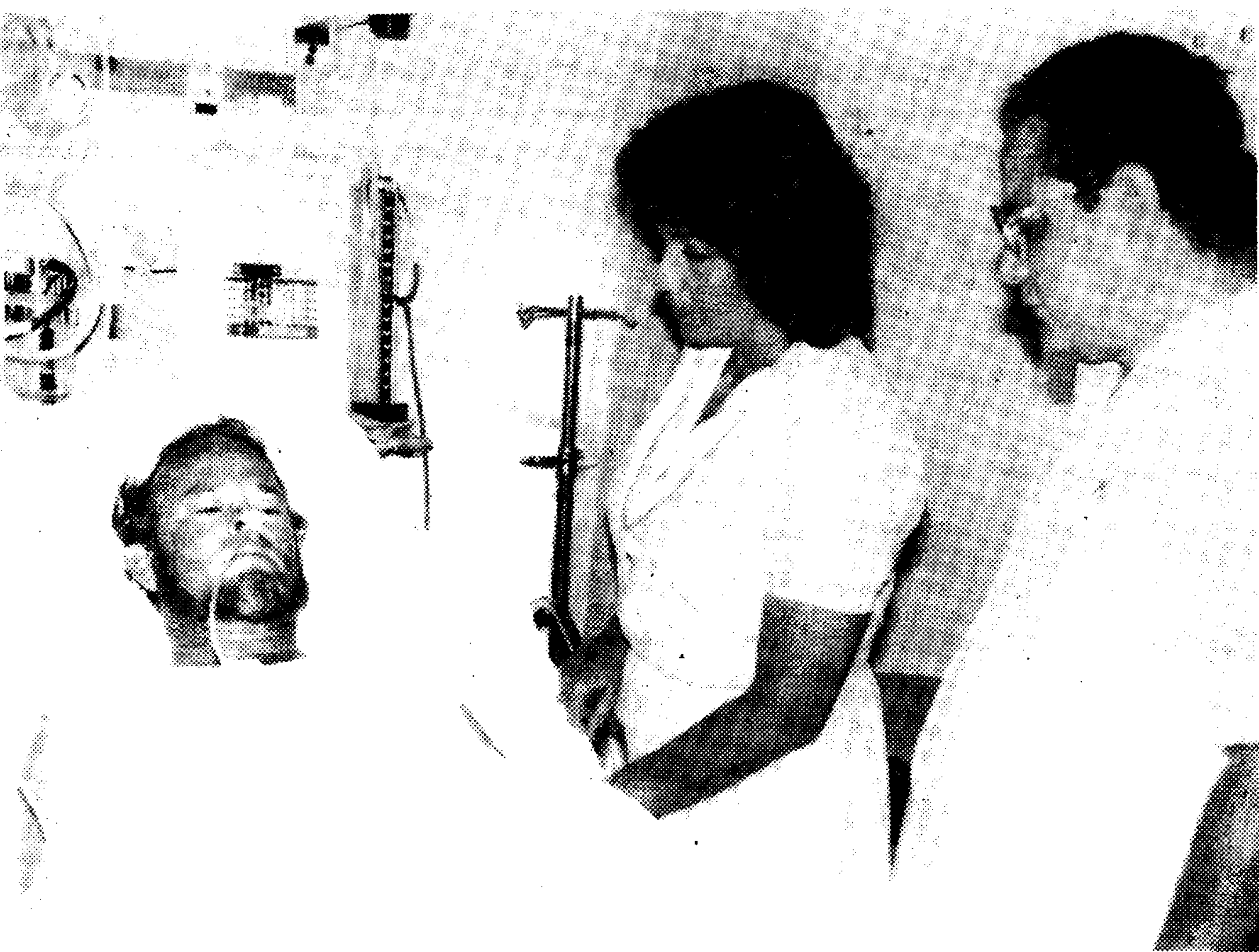
De twee naties leveren gezamenlijk de helft van het bruto product van de hele regio. De gebeurtenissen in Mexico en Brazilie hebben daarom hun invloed op heel Latijns-Amerika.

Vooral Brazilie heeft er belang bij een betere handelsovereenkomst met Mexico af te sluiten. Het vorig jaar leverden de Mexicanen voor 788 miljoen dollar olie aan Brazilie. Maar de Braziliaanse exporten naar Mexico bedroegen toen maar 324 miljoen dollar.

De Brazilianen zullen vermoedelijk voorstellen tot een ruilhandel. Ze kunnen landbouwproducten en manufacturen leveren aan Mexico, waar ze dan ruwe olie voor terugkrijgen. Een dergelijke overeenkomst zou niet alleen het handelstekort ten nadele van Brazilie opheffen, maar tevens het grote voordeel, dat beide landen geen kostbaar geworden deviezen hoeven uit te geven.

Naast de economische en handelssamenwerking, zal ook worden gesproken over de politieke meningsverschillen in de regio, in het bijzonder voor wat betreft Centraal-Amerika. Beide landen huldigen de mening, dat elk land vrij moet blijven van buitenlandse beinvloeding. Dit betekent dat Mexico en Brazilie een einde willen maken aan de Noord-Amerikaanse inmenging, maar evenzeer aan de beinvloeding en hulpverlening door Cuba en de Sovjet-Unie.

ORANJESTAD — MEP-leider Betico Croes gaat langzaam vooruit in het dr Horacio Oduber hospitaal. Op de foto: de MEP-leider nog steeds in de intensive care-afdeling, met zijn echtgenote en gedeputeerde Felix Flanegin van Gezondheidszorg. Gisteren mocht Croes twintig minuten opzitten.

Buitenlandse hulpverleners ontvoerd in Ethiopie

LONDEN — Guerrilleros die tegen het bewind in Ethiopie strijden, hebben in het noorden van dat land tien buitenlandse hulpverleners ontvoerd. Ook twee Italiaanse nonnen zijn door de guerrillastrijders meegenomen. Over de reden van de ontvoering tast men nog in het duister. De ene instantie gelooft dat het volksbevrijdingsfront van Tigre er zoveel mogelijk publiciteit uit wil halen, de andere vermoedt dat de verzetsstrijders veel gewonden hebben en daarom behoefte hadden aan deskundige verzorgers. Bij de ontvoerden zijn twee Ierse verpleegsters.

Shultz heeft nieuw voorstel over Libanon

LONDEN — De Israelische radio heeft vandaag omgeroepen dat de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken George Shultz de Israelische regering een nieuw voorstel zal voorleggen voor het doorbreken van de impasse over Libanon. De Amerikaanse minister is vandaag in Israel aangekomen voor besprekingen na die welke hij dinsdag voerde in Egypte. Volgens het radiobericht, behelzen de nieuwe voorstellen veiligheidswaarborgen voor Israels noordgrens en de oprichting van een gemeenschappelijke commissie van toezicht. Hierin zouden zitting hebben Amerikaanse, Israelische en Libanese vertegenwoordigers en zij zou toezicht houden op veiligheidsregelingen in het zuiden van Libanon. In ruil hiervoor zou Israel zijn presentatie in het gebied en het gezag van de door Israel gesteunde rebelse Libanese militieleider Saad Haddad verkleinen, aldus de Israelische uitzending.

Gezagsondermijnend

DE PARTIJ MEP dwaalt doelloos rond nu zijn absolute leider Betico Croes in het ziekenhuis ligt na vrij ernstig gewond te zijn geraakt in het alleszins afkeurenswaardige incident van afgelopen zondag te Santa Cruz. De MEP-politici die zijn achtergebleven zijn echter op hol geslagen en trachten nu stuk voor stuk de show te stelen met uitingen van de hevige verontwaardiging over het gebeuren. Dat ware op zich nog zo erg niet geweest, ware het niet dat het al niet meer ontdaan is van een zweem om uit dit trieste voorval vooral politiek gewin te halen bij de verkiezingen voor de Eilandsraad van vrijdag.

Nog bezwaarlijker is echter de wijze waarop deze MEP-"kroonprinsen" zich geroepen voelen om te pas en vooral te onpas ernstige beschuldigingen te uiten aan het adres van alle officiele instanties. De zware aantijgingen aan het adres van het corps politie, het justitiele apparaat en het gezag meer in het algemeen missen elk gevoel voor nuance. Zelfs een oud-politie-inspecteur als Remy Zaandam verliest elk gevoel voor realiteit en de ernst van de zaak uit het oog door met uitlatingen voor de dag te komen die zwaar aanvechtbaar zijn en niet te staven zijn en rieken bovendien naar revanche.

Zeker, de MEP-bestuurders wordt het gemakkelijk gemaakt hiermee op de proppen te komen doordat de officiele autoriteiten zich in een angstvallig stilzwijgen rondom de voorvallen van zondag hebben gehuld. Zelfs op de zogenaamde persconferentie die de politieleiding op Aruba maandagmiddag gaf, werd om de hete brei gedraaid. Daarmee is de MEP in de kaart gespeeld.

Desalniettemin is een woord van afkeuren voor het optreden van die resterende MEP-bestuurders zeer op zijn plaats. Hun gedrag valt samen te brengen onder de noemer gezagsondermijnend. De gevoeligheid van de materie maakt dat er liefst zo weinig woorden aan vuil worden gemaakt. Maar diezelfde MEP-prominenten die nu proberen de poten onder het gezag van de officiele autoriteiten weg te zagen, vergeten dat zij zelf ook gezagsdragers zijn. De vraag is hoe zij nog ooit ontzag kunnen verwachten van hun ondergeschikten als zijzelf geen respect weten op te brengen voor het gezag van anderen, zoals dat in het democratische staatsbestel hier te lande gelding geniet.

Afscheidscollege

TOEN VERLEDEN week prof dr Carlos Winkel werd gehuldigd in het St Elisabeth hospitaal, werd hij in de gelegenheid gesteld een afscheidscollege te geven. Gouverneur drs Ben Leito werd gisteren als regeringshoofd formeel slechts in de gelegenheid gesteld om in de volksvertegenwoordiging te repliceren op een eerdere toespraak van Statenvoorzitter Bob Lopez Henriquez. Maar die repliek resulteerde in een zeer waardige toespraak die de benaming afscheidscollege, met de volksvertegenwoordigers en de rest van de gemeenschap als gehoor, zeker niet misstaat.

Het is zelden voorgekomen dat een zo goed gebalanceerde, genuanceerde en tegelijk kritische kijk is verkondigd in de volksvertegenwoordiging op het parlementair-democratisch gebeuren zoals gisteren in de exposée van de vertrekkende gouverneur.

Leito noemt geen namen, maar legt toch de vinger op wat zere plekken. Niemand strijkt hij openlijk tegen de haren in; toch moet iedereen - zonder uitzondering! - zich aangesproken voelen in die kritische analyse: overheden, parlementaire colleges, vakbonden, werkgeversinstanties, sociale en andere belangengroepen, alsook nieuwsmedia. Zodra die instanties buiten de grenzen van de eigen bevoegdheden gaan, schudt de democratische staatsstructuur op zijn grondvesten.

De media-wereld krijgt tussen de regels door een genadeloze veeg uit de pan van de gouverneur. In feite heeft hij het over veelvuldig misbruik van de vrijheid van meningsuiting en de persvrijheid. Er wordt volgens hem onvoldoende rekening gehouden met het recht op bescherming van de gezondheid en de goede zeden, de bescherming van de goede naam en vrijheden van anderen, en het recht op eerbiediging van privé-leven en gezinsleven. Als de media niet zelf op korte termijn orde op zaken stellen, moeten zij niet vreemd opkijken als straks de tijd rijp is voor ingrijpen van buitenaf in de media-wereld om recht te trekken wat door onbeheersd gedrag in eigen kring is scheefgegroeid. Met alle nare gevolgen die daaruit voort zullen vloeien; niet in de laatste plaats voor het functioneren van de democratie!

Zonder de hele toespraak te willen herhalen is in dit verband van belang de volgende essentiele passage letterlijk weer te geven: "Ondersteuning van de democratie (door media - RED) vindt plaats bij een duidelijke en onpartijdige voorlichting, waarbij de zorgvoldigheid in acht wordt genomen die voorschrijft dat de rechten en vrijheden van de een begrensd worden door de rechten en vrijheden van de ander. Geschaad wordt de democratische maatschappij bijvoorbeeld in die gevallen dat door een deel van de pers een onjuiste voorstelling van zaken wordt gegeven met het doel de positie van een regering of een bestuurscollege te verzwakken en de oppositie of een bepaalde politieke partij te steunen met het resultaat dat maatregelen en voorzieningen die noodzakelijk zijn om een crisis het hoofd te bieden niet tot stand kunnen komen". Er een andere mening op nahouden mag, is zelfs een recht, maar verkeerd is het om te opponeren omwille van het opponeren, aldus Leito.

Leito laat ondubbelzinnig weten dat de democratische staatsvorm ondanks al zijn onmiskenbare tekortkomingen te verkiezen is boven alle andere. Waar er fouten worden geconstateerd, moet aan verbeteringen gewerkt worden. De democratie krijgt men beslist niet cadeau; daarvoor wordt een positieve inzet vereist. Maar dat systeem biedt ongetwijfeld de beste waarborgen voor uitoefening van de fundamentele mensenrechten. Het is Leito's wil geweest mee te geven dat het niet genoeg is om de mond vol te hebben van democratie of om het simpelweg in de naam mee te dragen; democratie vindt zijn grond in de geestesgesteldheid en in de relatie van burgers tot elkaar. Als de elementaire gedragsnormen tot elkaar verwateren, is dat het begin van het einde van de democratie. tie.

Met zijn analyse heeft de gouverneur de maatschappij op de valreep een spiegel voorgehouden met de bedoeling dat iedereen er even inkijkt, bewust raakt van zijn eigen rol daarin; dat er iets van blijft hangen en dat daar vervolgens lering uitgetrokken wordt.

Botsing straaljagers; piloten omgekomen

HOOGEVEEN — Twee straaljagers van het type E-16 zijn gisteravond boven Hoogeveen in Nederland door nog onbekende oorzaak tegen elkaar gebotst en vervolgens neergestort op nog geen 500 meter buiten een dichtbevolkte woonwijk. De piloten van de toestellen, afkomstig van de vliegbasis Leeuwarden, zijn om het leven gekomen.

Brokstukken van de straaljagers zijn terechtgekomen op schuren van boerderijen buiten de bebouwde kom. De schuren raakten weliswaar in brand, maar onder de bevolking zijn geen slachtoffers. Wel is vee gewond geraakt.

De slachtoffers zijn de 32-jarige kapitein J.B.Huisman uit Hardegarijp en de 23-jarige luitenant B. van Winkel uit Leeuwarden. Van Winkel raakte in juni 1981 ook al betrokken bij een ongeluk met een F-16. Hij wist zich toen evenwel met zijn schietstoel boven het Lauwersmeer in veiligheid te stellen.

De twee toestellen van de Koninklijke Luchtmacht waren bezig met een informatievlucht. De juiste toedracht van het ongeluk is nog niet duidelijk. Volgens een woordvoerder van de luchtmacht verdwenen de straaljagers rond negen uur van de radar. Een vliegtuig dat zich vervolgens ter plaatse begaf nam twee brandhaarden waar. De toestellen zijn ongeveer een kilometer uit elkaar neergestort.

Het rampgebied bij Hoogeveen, niet ver van het burgerluchtvaartvliegveld, is voor het publiek afgesloten. Ongeveer 300 militairen zijn ingezet om het terrein te bewaken voor ondermeer souvenirjagers. Een onderzoeksteam is ter plaatse om de juiste toedracht van het ongeluk na te gaan.

Gedurende enkele uren na het ongeluk is er onder de bevolking sprake geweest van enige paniek omdat mogelijk een van de hydrazinetanks van de straaljagers was beschadigd. Mensen die zich binnen een straal van honderd meter bevonden van de neergestorte toestellen werd geadviseerd zich bij de huisarts te vervoegen in verband met mogelijke hydrazinevergiftiging.

Tegenstanders van Gadaffi terechtgesteld

FRANKFORT — In Libie zijn deze maand acht tegenstanders van het bewind van kolonel Gaddafi terechtgesteld. Dit meldden Libische vluchtelingen in de Bondsrepubliek die zeiden hun informatie te baseren op "betrouwbare bronnen". Alle geexecuteerden zouden behoord hebben tot een groepering van fundamentalistische Islamieten.

Op 7 april werden, volgens de vluchtelingen in West-Duitsland, vijf personen geexecuteerd wegens hun lidmaatschap van "HIZB Al Tahrir" (bevrijdingspartij). Vier van hen werden ter dood gebracht in Agadabijja ten zuiden van Bengazi, de vijfde in de hoofdstad Tripoli. Enige dagen later zouden nog eens drie leden van dezelfde groepering zijn terechtgesteld. De woordvoerder in Frankfort verklaarde verder dat er nog altijd 25 leden van de Islamitische oppositie gevangenzitten die het gevaar lopen de doodstraf te krijgen.

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n
Curacao N.A.
Postbus 577
Giro 440.000
Bankrek.: nr. 11-07-313
Algemene Bank N.V.
Bankrek. nr. 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank n.v.
CURACAO
Centrale (alle afdelingen): 672000
Directie; F. H. Oduber
Namens Antillean News Holding n.v.: R.F. Snow.
Hoofdredacteur:
Frans Heiligers
Overige leden Redaktie:
Toon van Dongen, Paul Comenencia, Caroline Thodé, Ronnie Rens, Max Suart (sportverslaggever), Sheila Rhodes (secretaresse)

ADVERTENTIE-AFDELING
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 7.30 - 16.00 uur;
Zaterdag 7.30 - 10.00 uur.
Alle advertenties voor de volgende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 3 uur binnen zijn.
Advertentie-afdeling (acquisitie). Ingrid de Maayer, Viola Bernardus en Janny Naaldijk.

ZOEKERTJES: verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 7.30 - 16.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag.
Alléén zoekertjes die op maandag en donderdag vóór 12 uur binnen zijn kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE (ARUBA) N.V.
Nassaustraat 110,
tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redaktie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE:
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, Gouv. N. Debrotweg z/n, tel.: 8627.

SINT MAARTEN:
Abonnement en Advertenties:
Vance James, kantoor, tel.: 2283 - 3040; huis, tel.: 3072.

SABA:
Correspondente: Eline Drieze.

ST EUSTATIUS:
Correspondente: Anna Hofstee, tel: 2222

DRUKKERIJ: Rotaprint n.v.
DISTRIBUTIE (abonnementen)
Curacao: Districo n.v. tel.: 70503, 70504 en 70304.
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr. 208.000 Maduro's bank rek. nr. 286.330.08 en ABN rek. nr. 11.15.626.
Aruba: [illegible] 24832.
Bonaire: Entrejol 153-A, tel.: 4222.

Losse nummers 50 cent.
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

Buiten Antillen (Nederland): NA fl. 80,15 per maand (luchtpost) of NA fl. 24,00 per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

CURAÇAO AGENDA

NACHTDIENST eilandsgeneeskundige v.w.b. het derde distrikt gelieve tel.: 641658 op te bellen en dan het antwoordapparaat af te wachten (dit geldt uitsluitend voor gouvernementspatiënten van Bandabao).

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag gesloten; de wacht heeft zuster Sembre, tel.: 648415 en zuster Van Veldhoven, tel.: 76723.

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmorgen van 07.15-10.30 uur, alleen volgens afspraak.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

TANDHEELKUNDIGE KLINIEK: woensdagmiddag van 14.00-16.00 uur gelegenheid voor behandeling.

BOTICA BANDABAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag gesloten.

BOTICA'S (nachtdienst)
Otrobanda: Coromoto, tel.: 23241; Punda: Popular, tel.: 611269.

★★★

DIVERSEN
ANTILLIAANSE SECRETARESSE VERENIGING: 20.00 uur buffet dinner-Holiday Beach Hotel.

★★★

ROTARY CURAÇAO: 12.30 uur business fellowship meeting-Penthouse, Curaçao Plaza (spreker: dr Natty Asjes; ond.: Hospitaal).

DONDERDAG
DIVERSEN
MOBIELE BANK: 09.00-09.45 te Buena Vista Oost, Buena Vista West (achter de school)-SSS; 09.45-10.30 uur te Santa Maria t/o kerkhof; 10.45-11.30 uur te Seru Fortuna/Stenenkoraal/Nieuw Muizenberg/Oud Muizenberg; 11.00-12.30 uur te Buena Vista (westzijde t/o rk school); 14.00-15.00 uur tete Brievengat op open veld; 15.00-15.45 uur te Zuid Bonam.

CULTUREEL CENTRUM CURAÇAO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur. T/m 27 april 1983 tentoonstelling Japanse prenten.

OPENBARE BIBLIOTHEEK (Joh. van Walbeeckplein 13): Afd. Volwassenen: dinsdag, woensdag en vrijdag van 10.00-12.00 uur; maandag, woensdag en vrijdag van 14.00-20.00 uur; dinsdag en donderdag van 14.00-18.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.
De studiezaal is op maandag en donderdag ook open van 10.00-12.00 uur.

FILIAAL MUNDO NOBO: alleen op maandag en vrijdag open van 14.00-20.00 uur (voor volwassenen).

FILIAAL BARBER: maandag t/m vrijdag open van 09.00-12.00 uur; dinsdag van 14.00-19.00 uur.

JEUGDBIBLIOTHEEK, (Conscientiesteeg, Plaza Brion): maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag, woensdag en vrijdag van 10.00-12.00/14.00-18.00 uur en zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BIBLIOTHEKA MONQUI MADURO (Landhuis Rooi Catootje): openingstijden dinsdag, donderdag en vrijdag van 09.00-12.00 uur (voor afspraken gelieve mevr. Pijpers, tel.: 35119 of mevr. Dankmeyer, tel.: 34263 op te bellen).

BIBLIOTHEEK ALLIANCE FRANÇAISE: iedere zaterdag uitlenen van Franse boeken van 14.00-18.00 uur-Fokkerweg 7.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Scharlooweg 77, tel.: 612358/612473): openingstijden 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

SPEEL-O-THEEK (Uteweg): open woensdag en vrijdag van 15.00-18.00 uur.

LANDHUIS BRIEVENGAT: open voor bezichtiging op werkdagen van 09.30-12.00/15.00-18.00 uur; elke laatste zondag van de maand: 09.00-12.00 uur (toegangskaarten verkrijgbaar bij [illegible]).

HARTS GALLERY (Dr. Hugenholtzweg 36): openingstijden 09.00-12.00/14.00-18.00 uur.

DOCUMENTATIECENTRUM "ZIKINZA": geopend op werkdagen van 08.00-11.30/14.00-16.30 uur-Roodeweg 7A.

TEMPEL GALLERY: openingstijden dagelijks van 11.00-24.00 uur; zaterdags en zondags van 18.00-24.00 uur.

SYNAGOGE: museum open van maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur.

BARBARA BEACH CO.: iedere dinsdag- en vrijdagmiddag (behalve feestdagen) excursies en rondleiding naar de Tafelberg; vertrek: 14.00 uur vanaf de White Gate (Porta Blancu).

CARMABI (Caribisch Marien Biologisch Instituut): openingstijden maandag t/m vrijdag van 08.00-16.30 uur.

CHRISTOFFELPARK: 08.00-15.00 uur geopend voor publiek (na 14.00 uur wordt niemand meer toegelaten).

TENTOONSTELLING CURAÇAOSCH MUSEUM: openingstijden 10.00-12.00/14.00-17.00 uur (behalve op maandag en laatste zondag van de maand).

Fietsralley op Koninginnedag

KRALENDIJK — Evenals vorig jaar zal er op Koninginnedag weer een fietsrally worden georganiseerd. De start is om zeven uur 's morgens vanaf jeugdhuis Jong Bonaire. De route leidt via de Simon Bolivarstraat, de Abrahamboulevard en de Stadionweg naar Nikiboko. De route door deze wijk wordt gevolgd door de Kerkweg en de Gouverneur Debrotweg naar Antriol vanwaar tenslotte weer naar Playa Lechi wordt gefietst. Er is op het eindpunt gelegenheid tot zwemmen en daar wordt dan ook een lekker hapje aangeboden. Tweemaal zal er onderweg gestopt worden. Van de deelnemers wordt vereist, dat er in ieder geval een fiets in goede staat wordt gebruikt. Het organiserend comité bestaat uit Benny Anthony, Leka Martis, Karel Aster, Shirly Antoin en Daniela Gustowski. Bij de laatste drie kan de deelnemer zich inschrijven.

BIOSCOPEN
CINELANDIA
19.00 en 21.00 uur *Drop out wives* (sexfilm, Engels, boven 18 jaar, fl. 2,75 en fl. 3,75)

GOLDEN DRIVE-IN
21.00 uur *Body heath* (actiefilm, Engels,, boven 18 jaar, fl. 5,-).

★★★

TELECURACAO: 16.30 progr. cultuur en opvoeding; 17.30 biba salú; 18.00 rancho del pájaro amarillo; 18.30 e man drechi di Dios; 18.45 telenovela: Dancin' Days; 19.30 TeleCuraçao ta presenta; 20.00 notisiero tele-8; 20.30 real people; 21.00 national geographic; 22.00 60 minutes; 23.00 sluiting.

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

BONAIRE MUSEUM: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van [illegible] uur; zaterdag [illegible] Radiomuseum RNWO [illegible] afspraak, tel.: 8472.

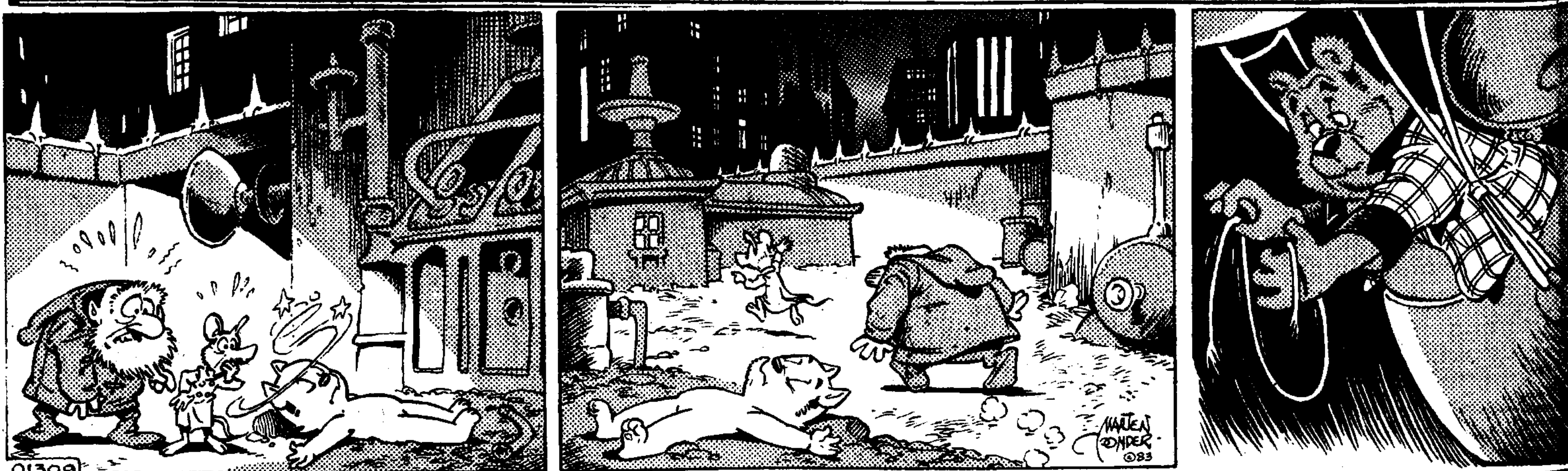
OPENBARE BIBLIOTHEEK: dagelijks van 08.00-12.00/15.00-18.00 uur; woensdag van 08.00-21.00 uur; zaterdag gesloten.

POSTSLUITING (maandag t/m vrijdag): aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur-Hotel Bonaire.
Lions: elke tweede vrijdag van de maand-Hotel Bonaire.
Round Table: elke tweede maandag-Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk
dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30-19.00 uur.
Coromotokerk Antriol
dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur.
Ludovicuskerk Rincon
dagelijks, ook zondag 19.30 uur.

Heer Bommel en de Spalt

01309 – Pieps bleef verslagen bij de gevallene staan en begon op zijn nagels te bijten. "Hij-hij heeft zijn hoofd gestoten," mompelde hij. "Eigen schuld. Waar bemoeit hij zich mee? Ik wil wedden, dat de prof hem gestuurd heeft. Voor die klemschroef natuurlijk. Ach, waarom heb ik dat stomme ding meegenomen? Ik heb er niks dan ellende van gehad. Die maffe Pulver met zijn idiote spalt en zijn opgeblazen balg, en toen die vetketel van een stadsopzichter, die om twaalf uur komt donderjagen, en nu dit. Wat moet ik doen?" "Ik weet niet wat ik doen moet," zeverde de dwerg achter hem. "Ik wil mijn spalt hebben. Ik krijg het koud". Deze opmerking bracht de tengere geleerde op een gedachte.

"De balg moet warm gehouden worden!" riep hij terwijl hij naar zijn werkplaats snelde. "Vlug; we moeten de Bunsense brander halen. Dat ding moet zwellen, want anders......" Heer Bommel was reeds te ver weg, om het gebeuren te kunnen volgen. Hij hing nog steeds uit zijn gondel, en keek vol afkeer naar het opgegooide koord. "Wat moet ik doen?" vroeg hij zich af. "Hoe vreselijk is dit alles!

Nu heb ik alleen maar het touw, zonder de jonge vriend er aan, zodat ik niet weet wat we van plan waren. En het touw is ook een spalt; dat voel ik heel fijn aan omdat het akelig heet is. Net als dat ding, dat onder mijn voeten ligt en waar ik wintertenen van krijg. Wat moet ik er mee doen?" Er was echter niemand die hem antwoord gaf.

Rechtstreekse vluchten op Sto Domingo

KRALENDIJK — Dinsdagmorgen is er een Bonaireaanse delegatie vertrokken naar Sto. Domingo. De delegatie bestaat uit vertegenwoordigers van het Toeristenbureau, de lokale hotels en de Kamer van Koophandel. Tevens is de muziekgroep Tipico Bonairiano en de dansgroep Kibra Hacha meegereisd. In de avonduren dinsdag zal in hotel Melia te Sto Domingo een receptie worden gehouden waar velen uit de Dominicaanse gemeenschap zullen worden uitgenodigd. Op donderdag komt de delegatie weer terug naar Bonaire in gezelschap van een aantal genodigden onder wie de Dominicaanse minister van Verkeer en Vervoer, reisagenten en negen leden van de Dominicaanse pers. Zij worden speciaal uitgenodigd, omdat het hier de eerste vlucht betreft rechtstreeks tussen Bonaire en Sto Domingo. Deze vlucht zal regelmatig uitgevoerd worden op donderdag. De beide grote lokale hotels hebben voor de maand januari volgend jaar reeds een pakket samengesteld dat op de Dominicaanse markt gebracht zal worden.

PDB: gelijke kansen in onderwijs

KRALENDIJK — Volgens de PDB zal er wel enige wijziging in de struktuur van het onderwijs gebracht moeten worden, wil er een mogelijkheid geschapen worden, dat de Bonaireaanse jeugd gelijke kansen krijgt. Daarom zal de PDB onmiddellijk proberen van de Nederlandse regering de noodzakelijke financiering te krijgen voor het onderwijs, waardoor er tevens een verlichting komt in de kosten op de Eilandsbegroting. Het verlenen van beurzen, zo stelt de PDB zal eilandelijk moeten worden, maar dan wel volledig uit de politieke sfeer gehaald. Op Rincon heeft de PDB plannen voor een eigen technische school waardoor de jeugd uit deze wijk niet meer verplicht is elke dag 34 kilometer af te leggen naar de school. Aan de school zal ook een landbouw-afdeling verbonden worden. Het ligt tevens in de bedoeling, dat er meer mogelijkheden voor de bevolking worden geschapen zich te ontwikkelen en daarom moeten er volgens de PDB speciale cursussen komen. Bovendien blijft de PDB het streven naar een volledige HAVO steunen. Voor jongelui die op andere eilanden moeten studeren om hun opleiding af te maken, wil de PDB de mogelijkheid van eigen (Bonaireaanse) appartementen voor de studenten bevorderen en subsidieren.

Herfsttij in politiek

HOEWEL VOOR HET eerst sinds lange tijd weer vier partijen deelnemen aan de eilandsraadsverkiezingen, kan wel uitgesloten worden geacht, dat buiten de twee grote partijen UPB en PDB anderen in aanmerking komen voor een zetel in de Eilandsraad. De PAN was misschien wel het alternatief waarop velen wachtten. Immers, voor sommige kiezers is de stap van UPB naar de PDB in één keer wellicht te groot. Een wat ongelukkige geboorte van de PAN, weinig inzicht in de politieke situatie, een gelovigheid die aan het ongelofelijke grenst en een sprong in het diepe zonder de zwemkunst machtig te zijn, zullen PAN wel wat stemmen opleveren, maar dat zal zeker niet veel meer dan 300 bedragen. De POB opnieuw in de politieke arena wist in begin van de jaren zeventig nog wel een aantal stemmers achter zich te scharen, die maar liefst drie zetels in de raad opleverde, maar de fratsen van deze partij, die de politieke nek kostten van de lijstaanvoerder van de PAN, zullen nauwelijks meer stemmen opleveren. De laatste maal dat POB deelnam werd de kiesdeler niet gehaald en dat zal ongetwijfeld dit jaar weer het geval zijn. Vermoedelijk zal zelfs het stemmenaantal nog onder dat van PAN blijven.

Interessant wordt het pas voor de UPB en de PDB. Veertien jaar lang wist partijleider Ellis zijn groepje bij elkaar te houden. Zijn amabele manier – die hem de bijnaam "Ruman" opleverde – bleek telkens goed voor een overwinning, waarbij het soms onbesuisde optreden van "angry young" man Jopie Abraham de UPB behoorlijk in de kaart speelde. Ellis en Abraham zijn beiden een jaartje ouder geworden: voor de een betekende dat het zoeken naar een opvolger: voor de ander betekende het beheersder optreden, niet meer gestoeld op kretologie, maar meer op gedocumenteerde kennis.

De herfsttij voor de UPB heeft zich ingezet. Een veel te lang uitgestelde keuze tussen troonopvolgers Ramoncito Booi en Humphry Wout heeft in de basis van de partij de fundamenten uitgehold en het zal Rudy Ellis dan ook niet in dank worden afgenomen, dat het afbouwen van zijn politieke loopbaan een totale verzwakking van de UPB betekent.

De PDB echter heeft zich verzekerd van een sterke leider, die overigens wel geconfronteerd zal worden met een gebrek aan middenkader. De laatste jaren waren een duidelijke indicatie dat een éclatante overwinning op een gegeven moment niet uit kon blijven. Wellicht is het nu zover. De totale mislukking van Flamingo Paradise, maar misschien meer nog het feit, dat de UPB ontkent dat er een mislukking is, wordt de groene partij door velen kwalijk genomen. Het verweer dat de PDB bij voorbaat als het ware een communistisch, tiraniserend ondemocratisch-socialistisch ingestelde partij is, doet echt geen opgeld meer. Het zal vrijdag een harde strijd worden, maar niemand zal verwonderd staan, als de huidige zetelverdeling in de Eilandsraad UPB met vijf zetels en de PDB met vier zetels eens omgedraaid zou worden. Het blijft dan voor de UPB te hopen dat de centrale regering niet valt, anders zal de totale signatuur van Eilandsraad en eilandsregering, Staten en Land wel weer eens dezelfde kunnen worden.

IN DE KANTLIJN

door:
R. Snow

EEN REEKS punten wordt door het menselijk oog ogenblikkelijk als een lijn gelezen. Anders ligt dat met de gebeurtenissen, die de geschiedenis van de menselijke samenleving uitmaken. Bepaalde punten van wat in werkelijkheid een verband vormt worden als op zich staande en daarom verrassende ontwikkelingen ervaren. Pas later ontwaart men een verband met voorafgaande feiten en stromingen en niet zelden leidt dat tot een herziening van inzicht. Een goed voorbeeld daarvan is het Vietnam drama. De dagelijkse portie afschuwwekkende feiten ten tijde van die oorlog door de televisie in de huiskamer gebracht, brachten miljoenen tot één duidelijke conclusie. Amerika moest uit dat deel van Zuid-Oost Azië weg. Nu, jaren later, beginnen velen aan de juistheid van die gevolgtrekking te twijfelen. Niet alleen heeft het Westen strategisch een belangrijk steunpunt aan de Sovjet-Unie gegund maar – wat velen meer zal aanspreken – miljoenen overgeleverd aan een regime, dat voor de meest elementaire rechten van de mens geen enkel respect heeft. Het is opvallend hoe traag de berichtgeving daarover het publiek bereikt. Het besef, dat de mens niet graag geconfronteerd wordt met eigen falen, zal daar niet vreemd aan zijn. De huidige gebeurtenissen in Vietnam, Cambodia en Thailand zijn pijnlijk nieuws voor het westers publiek.

DE AANDACHT van dat publiek wordt nu geboeid door de steeds ernstiger conflict situaties in Midden-Amerika. Met groot gemak en even grote onzorgvuldigheid worden vergelijkingen getrokken met het Vietnam van de zestiger jaren. Opnieuw zijn de Verenigde Staten de grote boosdoener. Voor die opvatting is nogal wat ondersteunend bewijs materiaal aan te voeren. De rol van het groot kapitaal en de steun aan kleine maar zeer machtige dictatoren in het recente verleden, zijn bepaald niet verheffend te noemen. Het zou van een bekrompen ideologische eenzijdigheid getuigen dat te ontkennen. Maar het getuigt van een evengrote en in feite veel gevaarlijker eenzijdigheid daar de oude 'Vietnam' conclusie aan te verbinden, dat de revolutionairen in Centraal Amerika daarom alle ruimte gegund moet worden. Want opnieuw blijken krachten aan het werk te zijn, die geen enkel oog hebben voor de werkelijke noden van de vaak in ellendige omstandigheden levende burgers in die landen maar vrijwel uitsluitend voor een vermeerdering van hun machtsinvloed. De vangst van een grote hoeveelheid wapens in Brazilie, bestemd voor de revolutionairen in Midden Amerika en afkomstig van het uiterst repressieve Libische regime blijkt dan plotseling een schokeffect teweeg te brengen alsof er niet al jaren een stroom van wapentuig loopt van verre van democratische landen naar de zogenaamd door de hoogste idealen bezielde guerrillas. De gestrande vliegtuigen in Brazilie vormen slechts een punt in een lange, lange reeks van geweld in vergelijking waarmee de stoere rethoriek van Reagan wat goedig overkomt.

DICHTERBIJ HUIS werden wij deze week opgeschrikt door berichten over een steeds groter gebrek aan respect voor gezag en de trieste gevolgens daarvan. Het zou onjuist zijn deze gebeurtenissen als op zichzelf staand te beschouwen. Ook hier dient men in herinnering op te roepen hoe stelselmatig de orde van de maatschappij overtreden werd door de regels van het democratisch samenleven te negeren. Ook hier is sprake van een lijn, die met de grootst mogelijke spoed moet worden omgebogen.

ARCHITECTENCOLLECTIEF VOOR DEFINITIEVE ONTWERPEN

Ondanks mondiale economische recessie

Handelscentrum vordert

WILLEMSTAD — De economische recessie staat de voortgang van de bouw van een internationaal handelscentrum op Curaçao niet in de weg. De International Trade Center Curaçao (ITC) nv timmert verder aan de weg. Er is een architectencollectief in de arm genomen om de definitieve ontwerpen te maken van dit miljoenen-project.

Het architecten-collectief, waarmee overeenstemming is bereikt, bestaat uit het architectenbureau A.Badaracco, het bureau T.Janga, het ingenieursbureau S.Martina als lokale groepen en de architecten Polak & Stapels uit Europa. Deze laatsten hebben specifieke kennis op dit gebied opgedaan.

Voorts is een contract getekend met Sorca/BMB voor begeleiding van het project en het verzorgen van de acquisitie alsook andere commerciele activiteiten ten behoeve van het handelscentrum.

BEHOEFTE

De ontwerpfase zal een jaar duren. Daarna kan met de bouw van het gebouwencomplex begonnen worden. Het project wordt opgezet op een stuk grond naast het bestaande Hilton hotel te Piscadera. Het totale complex zal een oppervlakte beslaan van ongeveer 16.000 vierkante meter. De totale investering in dit project schommelt rond de veertig miljoen gulden. Het project kan nadien verder uitgebreid worden.

Uit onderzoekingen is gebleken dat een internationaal handelscentrum op Curaçao een haalbare kaart is. Er bestaat namelijk een behoefte aan een schakel voor de interregionale handel en voor de internationale handel tussen het Caribisch gebied, Zuid Amerika en de rest van de geindustrialiseerde wereld. Het centrum op Curaçao is dan ook bedoeld om te gaan dienen als een schakel.

Om die functie te kunnen bekleden, moet er gezorgd worden voor ruimten voor tijdelijke tentoonstellingen, waar ook gespecialiseerde beurzen gehouden kunnen worden; voor permanente expositie-ruimten (naar het Amerikaanse "trade-mart"-principe) waar bepaalde fabrikanten van consumptiegoederen hun producten blijvend kunnen uitstellen; voor congreszalen voorzien van moderne apparatuur; voor kantoorruimten voor overzeese firma's op velerlei gebied die de regio vanuit Curaçao willen bewerken, en voor een handelsinformatie-centrum.

REMMENDE ROL

"De huidige economische situatie van Curaçao speelt geen remmende rol op de ontwikkeling van een lange termijn-project zoals die trade center", stelt de ITC vandaag in een perscommuniqué. "Integendeel, door de evolutie in de wereldeconomie zijn er ontwikkelingen te verwachten die de schakelfunctie van het ITC op Curaçao in belangrijkheid kunnen doen toenemen".

Daarvoor worden wat redenen opgesomd:

—Latijnsamerikaanse landen zullen hun importen gaan beperken en hun exporten verhogen, waar mogelijk zal men willen overschakelen naar goedkopere bronnen.

—In verband hiermee wordt een vergroting van de export van Aziatische landen naar de Caribische regio. Curaçao kan een overslagdepôt worden van Aziatische producten.

—Europa zal haar exportinspanningen naar Latijns-Amerika gaan vergroten.

—Het is gebleken dat juist in deze tijd van economische crises de gespecialiseerde beurzen en conferentie-centra overal ter wereld beter zijn gaan draaien. De inkopers willen om kostenmotieven niet lange hele continenten afreizen om hun artikelen in te slaan, maar centra bezoeken waar de gewenste spullen in grote assortimenten voor handen zijn. Bovendien wil men liever niet meer voor een heel seizoen ineens kopen, maar vaker in een jaar kleinere hoeveelheden.

RANDVOORWAARDEN

Toch erkent de ITC dat er voldaan moet worden aan bepaalde randvoorwaarden waarvoor Curaçao zelf moet zorgen, zoals goede communicatie-mogelijkheden, goede lokale en internationale transportmogelijkheden en goede hotel-accomodatie. Op dit moment vormt de minder goede kwaliteit van de Curaçaose hotels ook nog een probleem voor de verwezenlijking en het welslagen van het project. ITC meent echter indicaties te ontdekken voor een verbetering in die situatie.

"De Curaçaose economie heeft een economische heroplevering nodig", wordt gesteld. "De bouw en de ontwikkeling van het International Trade Center zal een grote stimulans betekenen voor deze heropleving. De ondersteuning van dit project door een ieder in onze gemeenschap is nu meer dan ooit een zaak van levensbelang".

De ITC heeft brieven gestuurd naar het Bestuurscollege van Curaçao en de centrale regering om de overeenkomst van het architecten-collectief daar officieel te melden. Deze brieven zijn namens de ITC ondertekend door de heren J.Buys (departement van Financien). R.Bomberg (Sociaal-Economisch Planbureau, SEP), Lionel Capriles (bankdirecteur) en Edouardo Halabi (project-ontwikkelaar).

Schadevergoeding voor dr T. Kroon

WILLEMSTAD — Het Sint Elisabeth Hospitaal moet een schadevergoeding van 50.000 gulden betalen aan de longarts Tarcisio Kroon, als compensatie voor het verbreken van de arbeidsovereenkomst met dokter Kroon.

Enige tijd geleden ontstonden er problemen tussen dokter Kroon en de directie van het Hospitaal, omdat de directie probeerde Kroon te ontheffen uit zijn functie als hoofd van de Functie-afdeling van het ziekenhuis. Naar Kroon vanmorgen aan de Amigoe verklaarde probeerde de directie toen zijn gezag te ondermijnen door het verplegend personeel over te halen geen opdrachten van hem op te volgen.

Terwijl Kroon nog in onderhandeling was met de directie van het ziekenhuis over het wel of niet beeindigen van zijn contract, hield men ineens op met hem uit te betalen. Daarvoor al was de directie van het Hospitaal, ofschoon er officieel onderhandeld werd, ook gewoon doorgegaan met het personeel van het Hospitaal tegen Kroon op te stoken. Toen hij ineens niet meer werd uitbetaald, besloot Kroon een kort geding aan te spannen om schadevergoeding te eisen van het Hospitaal. Het kort geding werd echter afgewezen, omdat de rechter vond dat Kroon's zaak geen haast had. Nadat hij volgens de normale procedure een zaak had aangespannen besloot de rechter in eerste aanleg dat het Hospitaal het bedrag van 50.000 gulden moest betalen aan Kroon. Het vonnis was bij voorraad uitvoerbaar verklaard. Kroon's advocaat, mr. H.W. Braam sr. had aanvankelijk een hoger bedrag gevraagd.

Persoonlijk vindt dokter Kroon dat hij een vrij geringe compensatie heeft gekregen "van een afdeling die jaarlijks tegen de 1.8 miljoen gulden produceert". Hij zal echter niets meer eisen, omdat hij het niet de moeite waard acht "deze mensen verder te bevechten". Het is niet bekend of het Hospitaal wel tegen het vonnis in hoger beroep is gegaan.

Reeds enige tijd geleden publiceerde de Amigoe over de problemen bij het ziekenhuis waarbij drie specialisten, die samen met dokter Kroon samenwerken, de toegang tot het ziekenhuis was ontzegd omdat zij geweigerd hadden aan bepaalde voorwaarden te voldoen.

WILLEMSTAD — Door tussenkomst van het bureau Lawrence Bernstone & Associates dat Curacao onder meer op toeristisch gebied in het buitenland promoveert zijn de reisagenten Jorge Curbelo en Lidia Vezzani naar Curacao gekomen. Zij zijn van mening dat het mogelijk is Curacao te verkopen in het grootste land van Latijns Amerika.

Op de foto: Jorge Curbelo van Nascimento Turismo, Lidia Vezzani van Oremar, de heer Bernstone van Lawrence Berstone, mr. Maurits Larmonie van de afdeling Financien, Payo Evertsz van het Toeristenbureau en Frank Elenburg, directeur van Holding Company Curacao.

Ondanks onvrede over aanpak

NABLP respecteert meerderheid in KvV

WILLEMSTAD — Hoewel de NABLP zich heeft neergelegd bij de beslissing van de meerderheid, is de vakbond niet erg gelukkig met de wijze waarop de Kamer van Vakbonden gekomen is tot het stemadvies voor de coalitie MAN-PNP.

De voorzitter van de vakbond, Erwin Campagnard, verklaarde desgevraagd aan de Amigoe dat hij persoonlijk niet wist dat een delegatie van de Kamer van Vakbonden was gaan praten met de twee coalitiepartijen. De concept-resolutie die in de vergadering van maandag was gepresenteerd was voor hem dan ook een verrassing. Hij legde toen aan zijn collega's van de Kamer uit dat hij niet kon stemmen namens zijn vakbond, omdat hij meer tijd wilde om het concept te lezen en door te nemen met zijn achterban. Eerder had de NABLP in een interne vergadering al beslist dat er geen stemadvies gegeven zou worden aan haar leden. De vakbond heeft vandaag een circulatie uitgegeven waarin de leden wel worden aangespoord te gaan stemmen volgens hun geweten. Voor wat betreft de mate van democratie die in de Kamer gehanteerd was om te komen tot het stemadvies, zei Campagnard er geen problemen mee te hebben. Hij vond dat een duidelijke meerderheid in de Kamer zich voor een stemadvies had uitgesproken en zei zich er bij te hebben neergelegd.

Van de 13 vakbonden die deel uitmaken van de Kamer van Vakbonden waren er een stuk of drie afwezig. Van de aanwezigen stemde alleen de PWFC tegen het geven van een stemadvies, terwijl de Curacaose Loodsenvereniging en de NABLP zich van stemming onthielden.

Kamervoorzitter Errol Cova legde desgevraagd uit dat de Kamer van Vakbonden voor de laatste verkiezingen een stemadvies had gegeven voor de MAN zonder daarbij specifieke voorwaarden te stellen. Hierdoor was er binnen de aangesloten bonden kritiek gerezen over de wijze waarop het stemadvies gegeven was. Het was daarom dat men deze keer besloten had specifieke voorwaarden voor de partijen te binden aan het te geven stemadvies.

Hoofdprijzen landsloterij

WILLEMSTAD — De hoofdprijzen van de Landsloterij zijn heden gevallen op de volgende nummers. Eerste prijs: (Fl. 60.000): 2582; tweede prijs (Fl. 25.000) 3968 en de derde prijs (Fl. 12.500) op nummer 24549.

Verkeer eist achtste dode

WILLEMSTAD — De 25-jarige Wendell Julianus Riley is vanmorgen het achtste verkeersslachtoffer van Curaçao geworden toen de auto waarin hij zat tegen een AC-busje botste.

De aanrijding vond plaats vanmorgen omstreeks elf uur op de kruising Cubaweg/Rooseveltweg. Het slachtoffer reed als passagier mee in een dienstauto van de Antillean Security Service. Riley werd met zware verwondingen in zorgwekkende toestand naar het ziekenhuis getransporteerd waar kort na aankomst zijn dood geconstateerd werd. Het slachtoffer was werkzaam als korporaal-supervisor bij genoemde bewakingsdienst.

Touroperators op bezoek

Brazilie onderzoekt Curacao als markt

WILLEMSTAD — In het kader van uitbreiding van het Braziliaanse toerisme naar het Caribisch gebied zijn twee vertegenwoordigers van de twee grootste reisbureau's in Brazilie deze week op Curacao. Ze voeren besprekingen over de mogelijkheid om toeristen uit Brazilie naar Curacao te brengen.

Op een persconferentie gisteren in het Curacao Hilton Hotel legde één van de vertegenwoordigers, Jorge Curbelo van Nascimento Turismo, uit dat zijn reisbureau in samenwerking met de touroperator Oremar, vertegenwoordigd door Ligia Vezzami, vrijwel een monopolie heeft op reizen naar de Caribische eilanden. Hij zei dat zijn groep Curacao had ingevoegd in de reispakketten voor het Caribisch gebied en van plan was het eiland als springplank te gebruiken voor reizen naar andere delen van het Caribisch gebied en het Amerikaanse continent. Curacao, zei hij, is namelijk het enige eiland dat directe verbinding heeft met vrijwel alle belangrijke bestemmingen, zowel naar het noorden als naar het zuiden. Er zijn volgens Curbelo in het verleden al een paar groepen naar Curacao gekomen die een erg goede herinnering hebben overgehouden aan hun reis.

Het is de bedoeling dat volgende maand een eerste groep reizigers naar Curacao komt voor een kennismakingstrip en dat er later in het jaar meer zullen volgen. Het hoogseizoen van de Brazilianen begint namelijk in juli. Daar het toerisme naar dure bestemmingen als Miami en Las Vegas is afgenomen, wordt nu vooral geconcentreerd op bestemmingen in het Caribisch gebied waar de toeristen goede en goedkope recreatie kunnen krijgen. Al drie jaar lang geeft Nascimento Turismo van Curbelo een brochure uit getiteld "Festival do Caribe" waarin verschillende reispaketten naar het Caribisch gebied worden aangeboden.

Curacao wordt aangeprezen als "een stukje Holland in het Caribisch gebied", terwijl Aruba's zee en stranden een "Viva Aruba" krijgen van de opstellers van het pakket. Beide eilanden zijn inbegrepen in een vakantiepakket van 18 dagen reizen door het Caribisch gebied waarbij ook bezoeken worden gebracht aan Sint Maarten, San Juan en St Thomas.

Curbelo verwacht dat tegen eind dit jaar [illegible] zijn door [illegible] lijnvluchten uit Brazilie vakantiegangers naar Curacao te brengen.

In haar editie van gisteren meldde de Miami Herald dat Brazilie bezig was haar commerciele invloedsfeer uit te breiden door het maken van verbindingen met bestemmingen in het Caribisch gebied. Vorige maand is de Braziliaanse luchtvaartmaatschappij Varig begonnen met wekelijkse vluchten naar Santo Domingo terwijl Varig's zustermaatschappij Cruzeiro volgende maand gaat vliegen op Port of Spain, Trinidad en Bridgetown Barbados.

Opmerkelijk was gisteren dat het Toeristenbureau van Curacao, dat zelf de persconferentie had aangekondigd, geen enkele vertegenwoordiger daar naar toe gestuurd had.

Uitslagen little league van South League

Overwinning van 13-0 op naam van Denicio Benders

[illegible] toernooi van de South League, was wel de 13-0 "no hit no run"-overwinning van [illegible] op Aruba Trading. [illegible] op naam van [illegible] Denicio Benders.
[illegible] 13 runs, 11 hits, 0 errors, terwijl Aruba Trading: 0 runs, 0 hit, 4 errors had. Voor laatstgenoemde was Gregory Engelbrecht de verliezer. Beste aan slag was Alex Lee A Ham (S.Teels) met 2 hits in 2 beurten.
Centro di Barrio won met 12-3 van Gabby's Sportshop, waarbij Juan van der Linden winnende pitcher werd en Edward Dix de verliezer. CBLH noteerde 12 runs, [illegible] hits, [illegible] errors en Gabby's: 3 runs, [illegible] hits, [illegible] errors. [illegible] Gilbert [illegible] (CBLH) met 3 hits [illegible] beurten.
De [illegible] Malta Amstel [illegible] 14-4 voor [illegible] goed voor [illegible] error, terwijl Malta Amstel niet verder kwam dan 4 runs, 6 hits, 5 errors. Winnende pitcher: Dino Kamp en verliezer: Gregory Ormen. Beste batters: Edmundo James en Dino Kamp (Cadbury's) met 3 hits in 3 beurten, Gregory Dellmore (Cadbury's) en Gregory Orman (M.Amstel) met 2 hits in 2 beurten.
Colgate behaalde een 8-1 overwinning op Centro di Barrio Brasil, met Guillermo Pasech als winnende pitcher en Marion Weber als verliezer. Wedstrijdverloop: 8 runs, 6 hits, 2 errors voor Colgate en 1 run, 1 hit, 4 errors voor Brasil. Beste batter was Michael Rodriguez (Colgate) met 3 hits in 3 beurten.
Pepsi Cola [illegible] met 4-2 aan het langste eind tegen Chiquito [illegible] winnende pitcher en Alvin Gassman de verliezer. P.Cola had 4 runs, [illegible] hits, 1 error en Chiquito Grocery 2 runs, 7 hits, 0 error. De beste slagmensen waren voor: Vincent Cham, Alvin Gassman, Rodney Tackling (Ch. Grocery) en Jarvis Larmonie (P.Cola) met 2 hits in 3 beurten.
De volgende dag boekte Pepsi Cola weer een overwinning. Dit-maal met 6-3 tegen Berlinski's. Pepsi had diesmaal 6 runs, 5 hits, 1 error en Berlinski: 3 runs, 3 hits, 1 error. De zege was voor pitcher Ingmar Ramsbeck, terwijl George van Putten verliezer werd. Alfonso [illegible] was beste [illegible] 1 keer aan slag.
[illegible] 9-4 op Cadbury, waarbij Roland Wismet winnende pitcher werd en Glenn Kock verliezer. Colgate maakte 9 runs, 12 hits, 3 errors en Cadbury: 4 runs, 4 hits, 3 errors. De beste batters waren van Cadbury's kant, te weten Carlos Gumbs en Glenn Kock met 1 hit in 1 slagbeurt.
Chiquito Grocery versloeg CB Brasil met 8-0 op een one-hitter [illegible] winnende pitcher Rodney Tackling. De nederlaag ging op naam van Gregory van der Biesen. Voor Chiquito Grocery: 8 runs, [illegible] hits, [illegible] errors, en voor CB Brasil: 0 runs, 1 hit, [illegible] errors. Rendy Cariel en Rodney Tackling (Ch. Grocery) waren goed voor 2 hits in 3 beurten.
Malta Amstel was sterker dan Gabby's Sport en won met 9-5, waarbij Allen Brown winnende pitcher werd en Reginaldo van de Berg de verliezer. Malta Amstel maakte 9 runs, 11 hits, 5 errors [illegible] ward Dix (Gabby's) met 2 hits in 3 beurten.
Tot slot boekte Centro di Barrio Lago Heights een grote 18-0-overwinning op Aruba Trading. Deze shot-out zege ging op naam van pitcher Glenn de Windt die slechts 1 hit permitteerde, terwijl Jairo Roos de verliezer werd. CBLH maakte 18 runs, 4 hits, 1 error, en Aruba Trading: 0 run, 1 hit, 5 errors. Beste batters: Glenn Esner (CBLH) met 2 hits in 2 beurten, en Gregory Engelbrecht (A.Trading) [illegible] beurt.

Op voorstel personeel ook Ike Cohen

Arubanen gedecoreerd

ORANJESTAD — In de raadszaal heeft gezaghebber Pedro Bislip vanmorgen tijdens een korte plechtigheid aan 22 burgers van Aruba een koninklijke onderscheiding uitgereikt ter gelegenheid van Koninginnedag. Dit jaar [illegible] op Aruba de onderscheidingen van vijf ridders, [illegible].
[illegible] John Merryweather werkzaam op het Toeristenbureau en in de sport, onder meer vele jaren voorzitter van RCA, dokter [illegible] huisarts, G.J. Schouten directeur van een drukkerij en Stanley van Trigt directeur van een accountantskantoor en die veel goed werk verrichtte onder meer in het bestuur van de Protestantse gemeente [illegible].
De gouden medaille werd toegekend aan: Antonio Carlo oud-onderinspecteur van politie en jaren lang hoofd van de Verkeerspolitie; zuster Gualdiosa [illegible] Maria Janssen die veel sociaal werk in Savaneta verzet; [illegible] Francisco Chirino 35 jaar sportleider op Aruba; mevrouw Augustina V. de L'Isle beter bekend als Tina de L'Isle die zich steeds weer op allerlei gebied verdienstelijk maakt onder meer bij het organiseren van liefdadigheidsactiviteiten en zorg voor bejaarden.
De zilveren medaille werd toegekend aan: [illegible] Hoevertsz [illegible] sociaal en kerkelijk gebied, Nicolaas Lampe [illegible], Fransiscus Martinus (sport), Antonio Thomes en Rosendo Tromp beiden jaren werkzaam in Huis van Bewaring, Esteban [illegible] sportman en mevrouw [illegible] Croes Werkzaam [illegible] op sociaal, maatschappelijk en kerkelijk gebied.
[illegible] werd door de gezaghebber een toost [illegible] op de koningin. De heer Ike Cohen directeur eigenaar van Talk of the Town, Surfside en Manchebobeach viel daarna in Talk of the Town een verrassingspartij ten deel. Het ruim driehonderd man tellende personeel - dat gezamenlijk een voordracht had ingediend om de heer Cohen vanwege zijn verdiensten te onderscheiden - huldigde hem hierbij op karteleke wijze. Er was zelfs een lied gemaakt om de verdiensten van Ridder Cohen naar voren te brengen.

SAMS druk met voorbereiding dragraces

SAN NICOLAS — Na de officiele opening van het international raceway park Palo Marga in het afgelopen weekeinde, zijn de organisatoren van de stichting Aruba motor sports (SAMS) thans druk bezig met de laatste voorbereidingen voor de eerste internationale wedstrijden op 30 april en 1 mei. Vanmorgen al zijn de auto's die aan de races zullen deelnemen met de ferry op Aruba [illegible] komen.
Vandaag worden tot zes uur [illegible] technische inspectie gehouden, terwijl deelnemers die vandaag hiervoor geen kans kregen morgen van twaalf tot zes uur nog de gelegenheid daartoe hebben. [illegible] laatste registratie en technische inspectie [illegible] drie tot [illegible] voor road-test.
Op 30 april begint de eerste serie wedstrijden om half twaalf en de tweede serie om drie uur. Op 1 [illegible] eliminaties [illegible] om tien uur, waarna de finales in alle categorieën van half een tot vijf uur zullen worden gehouden. De verschillende categorieën waarin [illegible] zullen worden, zijn: stock bike, pro-stock bike, stock cars, super stock, modified compacts/altered, modified stock, modified production en pro-modified.

IN DE VERENIGDE Staten is in maart voor een bedrag van [illegible] miljoen dollar [illegible], een stijging van 23,8 procent [illegible] dollar in februari. De waarde van de orderontvangst in het eerste kwartaal van dit jaar [illegible] 3,9 procent [illegible] miljoen dollar in dezelfde periode van 1982.

EHBO-cursus voor dragraces

ORANJESTAD — Met de officiele introductie van de dragsport op Aruba, besloot een aantal werknemers van de afdelingen chirurgie en anesthesie van het Dr. Horacio Oduber hospitaal een speciale eerste hulp team op te richten.
De naam hiervan is S.F.A.R.T.A. (Specialized First Aid and Resuscitation Team Aruba) en dit team zal tijdens dragwedstrijden direct optreden bij eventuele ongevallen. Deze eerste hulp begint op de baan en duurt voort tijdens het vervoer per ambulance tot aankomst bij het hospitaal. Het SFARTA-team bestaat uit de heren: Winston Fortin, Rob van Hams, Erel Arends en Janchi Thijsen.

Felicitatietelegrammen voor MEP-leider Croes

ORANJESTAD — [illegible]

Na schrijfavond vandaag

Amnesty gaat wijk in

ORANJESTAD — De Aruba groep van Amnesty International houdt op woensdagavond 27 april weer zijn maandelijkse schrijfavond in de bibliotheek in Oranjestad. Een woordvoerder van de groep deelde mee dat dit waarschijnlijk voorlopig de laatste keer is dat de schrijfavond in de bibliotheek wordt gehouden. De Aruba groep van de wereldwijde mensenrechtenorganisatie is druk bezig om voor de komende maanden avonden in de buurtcentra te organiseren. Van de zijde van de buurtcentra werd [illegible] medewerking verleend en meer [illegible] maand verstrekt worden. Ook op de komende schrijfavond in de bibliotheek zal weer druk geschreven gaan worden [illegible] gebruikelijk [illegible] worden geschreven [illegible] gen die mensen zonder vorm van proces gevangen houden.
Verder is er [illegible] met al het materiaal dat de Aruba groep ter beschikking heeft. "Graag zagen wij dat met name scholen van dit materiaal gebruik zouden maken in projecten over mensenrechten en gewetensgevangenen", Aldus de woordvoerder die het wel [illegible] de schrijfavond een uitstekende gelegenheid is voor de betrokken [illegible] om met het werk van Amnesty in het algemeen en het werk van de Aruba groep in het bijzonder bekend te maken.
Het voegde er aan toe dat zoals iedere maand ook nu weer geldt dat iedereen van harte welkom is op de schrijfavond die begint om acht uur in de Tijdschriftenzaal naast de ingang van de nieuwe Bibliotheek.

ARUBA AGENDA

LOSSE NUMMERS OP Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, La Fama en Piet Soda Fountain.

NOORD: Panaderia Turibana.

SAN NICOLAS: Nicolas Store; De Wit Stores in Sheratonhotel; Van Dorp in Americana en Holiday Inn drugstore.

KANTOORUREN: 08.00-12.00/14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22316, 22950. Pageboy: 027-774.

Bankrek. nr. 248-1 Barclays Bank.
Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

BIOSCOPEN
ORANJESTAD
Boulevard Theater: 20.30 uur *Visiting hours* (18 jr.).
Rialto: 20.00 uur *Two fists against the law* (14 jr.).
BALASHI
Drive-in: 20.30 uur *Cat people* (18 jr.).
SAN NICOLAS
Principal: 20.30 uur *The last flight of Noah's ark* (alle leeft.).

★★★

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz: tel.: 28288; Paradera: tel.: 25543; Savaneta: tel.: 47020; Brazil: tel.: 48301; Dakota: tel.: 29008; San Nicolas: tel.: 45906; tijdens kantooruren van 07.30-12.00/13.30-17.00 uur: Patiastraat 27, tel.: 24444.

BOTICA'S: Oranjestad: Nacional, tel.: 26244; San Nicolas: San Lucas, tel.: 45119.

★★★

WACHTREGELING DOKTOREN
San Nicolas en Savaneta: dokter M.Cheung via Centro Clinica San Nicolas, tel.: 48833.

(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115)

★★★

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

SPORT
BASEBAL (AA): 20.00 uur Coca Cola Rangers vs Richmond-LSP.

★★★

DONDERDAG
DIVERSEN
WIT GELE KRUIS
zuigelingenbureau
10.00-12.00 uur te Brazil, tel.: 48301 en te Dakota, tel.: 29008.

OPENBARE BIBLIOTHEEK (Oranjestad): openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-12.00/13.30-20.00 uur; dinsdag van 09.00-12.00/13.30-17.00 uur; donderdagochtend gesloten en 's middags open van 13.30-17.00 uur.

FIFLIAAL SAN NICOLAS: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-12.00/13.30-17.30 uur; dinsdag van 13.30-17.30 uur; donderdag de hele dag gesloten.

BIBLIOTHEEK CENTRO DI BARRIO DAKOTA: dinsdag en vrijdag van 16.00-20.00 uur geopend.

STICHTING TOT BEVORDERING VAN VERANTWOORD OUDERSCHAP (Famia Planea): dagelijks van 08.00-12.00/13.00-16.00 uur-Medical Centre, Bernhardstraat 75, San Nicolas, tel.: 48833, toestel 219/225.
Bij praktijken in het Wit Gele Kruis-gebouw: dinsdag 10.00-12.00 uur te Noord 66, tel.: 23425; 13.00-14.00 uur te Oranjestad, Koningstraat/Emmastraat, tel.: 23168; woensdag: 13.00-15.00 uur te Santa Cruz 39C, tel.: 28288; donderdag: 10.00-12.00 uur te Pampoenastraat 15, Dakota.
Centro di Barrio Dakota, Pampoenastraat 19, tel.: 23822: donderdag 08.00-10.00 uur.
Club Caiquetio, Paradera 47A, tel.: 24280: dinsdag 08.00-10.00 uur.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Zuidstraat 7A, tel.: 23145): open maandag t/m vrijdag van 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

ESSO SERVICE CENTRE (Oranjestad): **24 uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

SPORT
CAMACURI BOWLING CENTRE: maandag t/m vrijdag open van 18.00-24.00 uur; zaterdag van 13.00-19.00 uur; op zondag gesloten.

★★★

TELEARUBA: 17.00 Spaceghost/Herculoids; 17.30 battle of the planets (Rage of the Robotoids); 18.00 dance fever; 18.30 news in Dutch; 18.45 telenovela: Dancin' Days; 19.30 programa politico (AVP); 20.00 telenoticias; 20.30 candid camera show; 21.00 dynasty; 22.00 ladies man; 22.30 the Benny Hill show; 23.00 resumen di noticias; 23.05 sluiting.

Open vragen wijkleiders MEP over gebeurtenissen

ORANJESTAD — De voorzitters van de wijkbesturen van de MEP hebben in een gezamenlijk telegram aan de gouverneur, de minister-president, de minister van Justitie, de procureur-generaal, het plaatselijk hoofd van politie en de commissaris van politie, hun afkeuring uitgesproken over het gebeuren rond MEP-leider Betico Croes afgelopen zondag en deze autoriteiten verzocht een onpartijdig onderzoek in deze zaak te laten verrichten.

De wijkvoorzitters brengen vervolgens enkele punten naar voren die volgens hen bij dit onderzoek kunnen helpen.

Zoals op wiens opdracht de betrokken politie-agent geschoten heeft; waarom hij geschoten heeft, soms om te doden? Of had hij andere maatregelen kunnen nemen? Of ook dat deze politieman bij eerder optreden niet reeds getoond heeft agressief en onverantwoord te zijn en dus niet bekwaam is een politiefunctionaris te zijn. De wijkleiders vragen voorts waarom niet de politieman, die met de leiding belast was, met de heer Croes was gaan praten maar juist een politieman die bekend zou staan om zijn agressiviteit.

Andere vragen van de wijkvoorzitters zijn: waarom deze politieman het autoportier tegen de heer Croes opensloeg en op hem geschoten heeft nadat de parade reeds op rustige wijze geeindigd was. Voorts waarom geen enkele politieman assistentie verleende om het leven van het slachtoffer te redden; waarom de officier van Justitie verklaarde niet te weten welke politieman op de heer Croes had geschoten; waarom juist de politieman L. met zijn gezin naar Curaçao overgeplaatst werd; waarom de vrijdag daarvoor de riot-politie op Santa Cruz aan het oefenen was en of dit niet provocatief is; of het waar is dat op diezelfde zondag dezelfde politieman L. het dienstwapen ook al gericht had tegen het hoofd van een jongeman.

Tenslotte willen de wijkvoorzitters weten waarom de politie de parade in de Franse Pas stopte en slechts een gedeelte daarvan naar het Winston-veld dirigeerde, waar een riot-commando klaar stond; waarom de officier van Justitie nog steeds geen getuigen heeft opgeroepen voor hun verklaringen en hoe het afgelopen is met het onderzoek naar het verzoek van de MEP voor het houden van een auto-parade.

Al 5000 formulieren naar Staten onderweg

ASOA: klachtbrief-idee enthousiast ontvangen

ORANJESTAD — Het bestuur van de Organisatie van hogere ambtenaren in overheidsdienst (ASOA) stelt in een dinsdag uitgegeven verklaring, dat de door haar geentameerde klachtbrief-actie tot een keiharde afkeuring van het politionele beleid dat leidde tot het levensgevaarlijk verwonden van de heer Betico Croes op afgelopen zondag, door de bevolking van Aruba met groot enthousiasme is begroet. **Naar verluidt zijn alleen op de eerste actie-dag al circa 5000 ondertekende formulieren gezonden aan de Staten van de Nederlandse Antillen.**

Voorts zond de Asoa telegrammen aan de leiders van alle politieke partijen - waarin de partijen - ter handhaving van de democratie op het eiland - verzocht werden medewerking te verlenen aan de passieve actie van Asoa. Een telex-boodschap werd eveneens gezonden aan alle leden van de Nederlandse Tweede Kamer waarin geprotesteerd werd tegen het optreden van een politieagent en afkeuring werd uitgesproken aan het adres van de verantwoordelijke autoriteiten, waarbij Asoa de hulp van de Tweede Kamer in deze kwestie verzocht.

Ten aanzien van de klachtbrief-actie stelt Asoa verder dat adhesiebetuigingen aan, doch vooral de wil tot steun van deze protestaktie tegen het falende beleid, dat nu meer dan ooit politieke consequenties onvermijdelijk maakt, niet van de lucht zijn. Gesteld wordt dat vanwege de circa vijfduizend ondertekende formulieren die gezonden werden aan de Staten, de bestuursleden - vooral haar voorzitter - van Asoa de hele dag bijna aan de telefoon sympathisanten te woord hebben gestaan. Deze sympathisanten - aldus Asoa - vertegenwoordigen de gehele bevolking, zulks tot deugd van Asoa. Het heeft immers altijd in Asoa's bedoeling gelegen om deze actie buiten de politieke sferen te houden. In een andere situatie - de kleur daarbij is niet belangrijk - had Asoa eenzelfde gedragslijn gevolgd. Het is Asoa te doen - zo wordt verder gesteld - om de democratie waarin de mensenrechten worden gerespecteerd te handhaven op een menswaardige manier en niet met het thans tentoongestelde beleid. Ons volk is geciviliseerd. Laten wij dat ook bewijzen, zo meent Asoa. Na er op te hebben gewezen dat een actie op papier zoals nu veel effecten heeft, doet de Asoa een beroep op hen die aan de actie nog niet hebben deelgenomen om dat alsnog te doen. Ondertekende copieen van het gepubliceerde formulier in de kranten tellen zeker mee, terwijl reacties niet de gepubliceerde tekst behoeven te zijn en een ander geschrift vanzelfsprekend akkoord is.

In het telegram aan alle leden van de Nederlandse Tweede Kamer protesteert Asoa krachtig tegen het optreden van een politieagent in dienst op de 24e april jongstleden leidende tot het trieste resultaat, dat de heer Betico Croes thans in levensgevaar verkeert. Asoa spreekt zijn afkeuring uit aan het adres van de verantwoordelijke autoriteiten, doch veel meer aan het adres van de direct politiek verantwoordelijke ambtsdragers (de minister president en de minister van Justitie). Asoa, uiterst pro rechtsstaat en uiterst pro onafhankelijkheid Aruba op korte termijn, protesteert voorts tegen de "heersende staat van paraatheid" van de mariniers op Aruba, die voor verdediging tegen externe aanvallen in eerste instantie alhier zijn gestationeerd. Wij hebben grote vrees voor de huidige ontwikkelingen, riekend naar een politiestaat. Asoa wenst met alle kracht de democratie te handhaven en situaties zoals nu in Suriname te voorkomen. Help ons daarbij, aldus Asoa tot slot in zijn telegram dat ondertekend was door de bestuursleden: ir L.F. Henriquez, J. Maduro, U.P. Lopez, J.C. Lopez, ing B. Croes en drs M. Romer.

MEP-leider mogelijk toch ter stembus

ORANJESTAD — De gang van MEP-leider Betico Croes vrijdag naar de stembus hangt geheel af van zijn toestand, aldus desgevraagd dr Engelbrecht. Hij heeft dit nog niet met Croes kunnen bespreken, maar het zou wel mogelijk kunnen zijn. Het stembureau van Croes is te Dakota.

Het hangt helemaal af hoe hij zich zal voelen en hoe hij er zelf tegenover staat. In het algemeen wordt geoordeeld dat de emoties die hierbij kunnen opkomen niet goed zouden zijn voor zijn herstel.

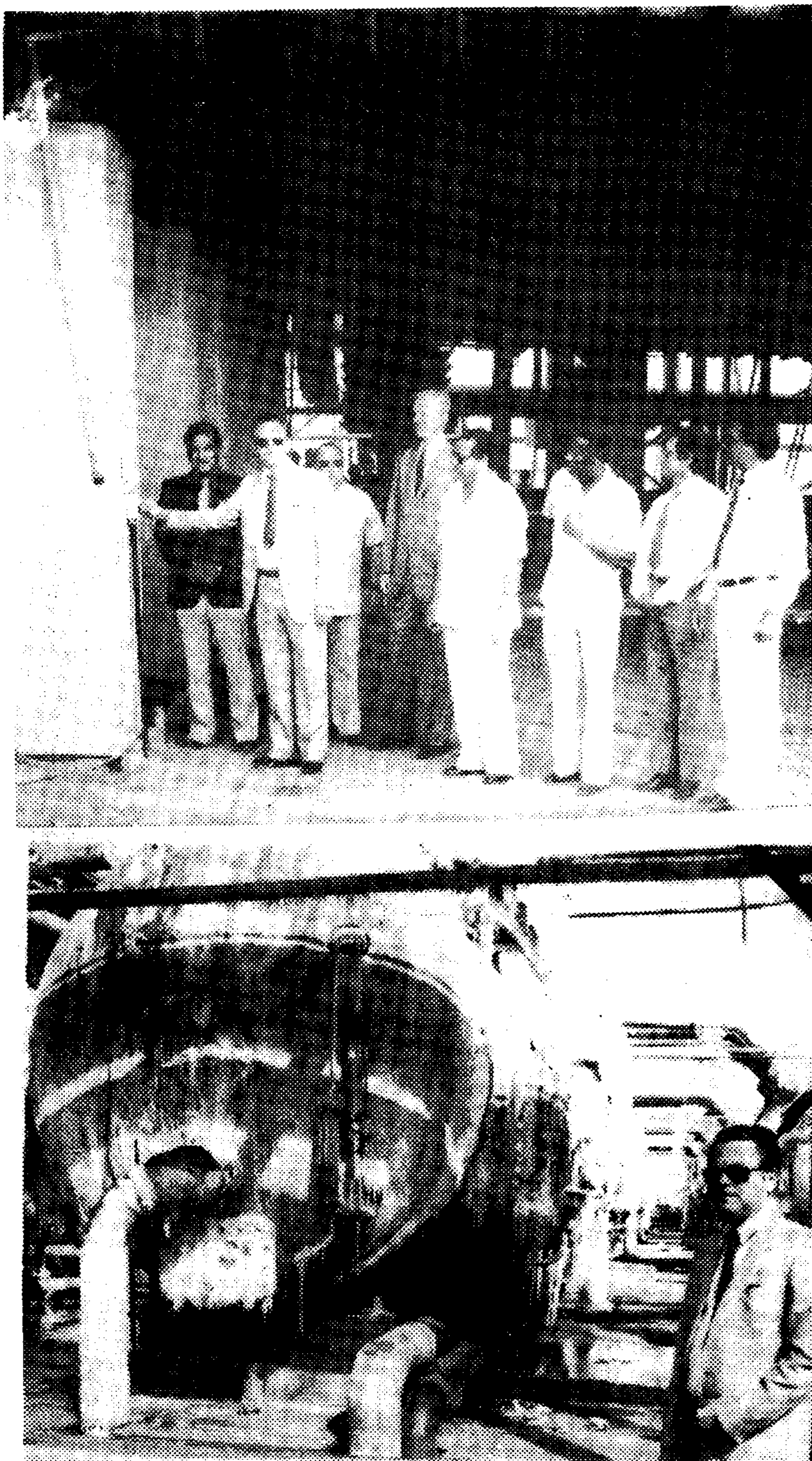
Dr. Engelbrecht verklaarde dat Betico Croes' gezondheid de goede kant op gaat. Hij is veel actiever, praat, met iedereen en is minder vermoeid. Vanmorgen, hield zijn echtgenote ten huize van de familie Noppy Henriquez-Croes een persconferentie om over de gebeurtenissen van de laatste dagen te spreken.

Gistermiddag is een delegatie van Accion Democratico op Aruba aangekomen, die onder meer ontvangen werd door de gedeputeerden Daniel Leo, Efrain de Kort en Remy Zaandam, chef protocol Tico Kuiperi, mr Hendrik Croes, functionarissen van de MEP en Jossy Mansur. De delegatie bestaat uit dr Enrique Tejeras Paris, secretaris binnenlandse zaken van AD, dr Angel Ciliberto, gedeputeerde Alberto Finol en dr Humberto Celli.

Grenada eist onderzoek

ORANJESTAD — Het enige telegram dat bij de Landsregering is binnengekomen naar aanleiding van de gebeurtenis te Santa Cruz rond MEP-leider Betico Croes is een telegram uit Grenada, waarin namens "all people" een onderzoek wordt geeist.

NOOT REDACTIE: "Of all people" durft deze groepering uit Grenada om een onderzoek op de Antillen te eisen (let wel: eisen), terwijl uit niets gebleken is dat in het geval rond Betico Croes de mensenrechten met voeten worden getreden. In tegenstelling tot Grenada onder het bewind van Maurice Bishop. Conclusie: een schijn van een splinter in andermans oog zien en de balk in eigen ogen niet. Afgezien daarvan is het een regelrechte poging tot inmenging in puur interne aangelegenheden.

BALASHI — Met het indrukken van een knop werd gistermiddag te Balashi door WEB-gedeputeerde Efraim de Kort de nieuwe 6000 m3 waterfabriek van Aquachem in gebruik genomen. Morgen draait de fabriek reeds op een capaciteit van 60% en volgende week op honderd procent. Gedeputeerde De kort (zie foto onder) maakte van de gelegenheid gebruik om de pers nog eens te wijzen op de geheel vervallen waterfabrieken van 25 jaar geleden, die nu vervangen worden door moderne nieuwe waterplants.

Incident op vliegveld Aruba

Wapen afgenomen van minister Gonzalez

ORANJESTAD — Voordat gistermorgen de ALM naar Curacao kon vertrekken, deed zich een incident voor waarbij de minister van Justitie mr Hector Gonzalez was betrokken. Bij de controle aan de ingang van de vertrekhal bleek uit de detector dat de bewindsman een wapen droeg. Hem werd verzocht dit in verband met de internationaal geldende regels voor vliegverkeer af te geven. In eerste instantie weigerde de minister, doch later gaf hij het wapen onder protest aan de captain van het vliegtuig.

Desgevraagd bevestigde minister Gonzalez hedenmorgen dit gebeuren. Op de vraag of hij een wapenvergunning heeft, stelde de minister dat ministers geen vergunning nodig hebben om een wapen te dragen. Om de reis niet op te houden - de bewindsman moest naar Curacao voor het afscheid van gouverneur drs Ben Leito - had hij het wapen afgegeven. Hij heeft de Procureur-Generaal mr Luis Nahr verzocht een en ander te onderzoeken wat in deze de geldende regels zijn.

Gonzalez aftreden aangeraden

Protesten van MEP op stoep premier

ORANJESTAD — Namens de MEP heeft vice-voorzitter, Pedro Kelly, per telex bij minister-president Don Martina geprotesteerd tegen het op Aruba stopzetten van alle propaganda en andere politieke activiteiten en tevens erop aangedrongen deze maatregelen op te heffen.

De heer Kelly zegt in zijn telex dat de minister van Justitie — gebruikmakend van de televisie-Landsverordening — alle politieke propaganda en programma's op TeleAruba heeft stopgezet, alsmede de programma's van het eilandgebied. Voorts heeft de gezaghebber van Aruba alle politieke activiteiten verboden en het verzoek gedaan aan de communicatie-media (radio en tv uitsluitend — RED) om politieke propaganda te beeindigen, terwijl het Arubaanse ochtendblad "Diario", waarin het merendeel van de MEP-propaganda verschenen is, ook gehoor gaf aan het verzoek van de gezaghebber.

Het blad "Extra" blijft echter wel doorgaan, aldus Kelly, met publicatie van politieke advertenties van juist de minderheidspartijen van Aruba, die in de centrale regering deelnemen en de minister van Justitie steunen. Terwijl — zo gaat Kelly verder - in de omstandigheden waaronder Betico Croes de kogelwond opliep en door de houding van bepaalde autoriteiten vóór en na deze gebeurtenis, dat met zich meebrengt dat voor het Arubaanse volk het nog niet duidelijk is of hier sprake is van voorbedachte rade of niet, de minister van Justitie de MEP belemmert om het volk in te lichten. Wij verzoeken, aldus Kelly, uw medewerking opdat onmiddellijk het Bestuurscollege van Aruba haar democratische plicht kan nakomen om het volk in te lichten. **Wij verzoeken, aldus Kelly, uw medewerking opdat onmiddellijk het Bestuurscollege van Aruba haar democratische plicht kan nakomen om het volk in te lichten. Wij beschouwen het een plicht van het Bestuurscollege om het volk alle nodige informaties te geven.**

In een telegram aan minister van Justitie, mr Hector Gonzalez (met copieen aan de minister-president, de Staten en de leider van de AVP) stelt Kelly dat de MEP — na een evaluatie te hebben gemaakt van de gebeurtenissen van afgelopen zondag op het Winston-veld — verwacht dat de minister, als uiteindelijk verantwoordelijk is voor het beleid op politioneel en justitieel gebied, zijn conclusie trekt en zijn ontslag indient. De heer Kelly stelt ook in zijn telegram dat vergeleken met onderzoeken in het verleden betreffende volmachten en gedeeltelijke fraude tijdens de jongste Statenverkiezingen", de MEP nu een enorm gebrek aan diligentie waarneemt in het onderzoek naar het schieten op Betico Croes. De MEP kan zich niet aan de indruk onttrekken — aldus Kelly — dat pogingen worden gedaan opdat hetgeen in werkelijkheid gebeurde te verdoezelen om zo de schuldigen te dekken. Tot slot stelt Pedro Kelly dat de MEP van mening is dat het beste is dat in deze zaak een onpartijdig onderzoek komt door een orgaan of instantie die een maximum aan neutraliteit kan garanderen.

In verband met de oproep van gedeputeerde Nel Oduber voor TeleAruba, waarin aangedrongen wordt dat de minister van Justitie naar aanleiding van het gebeuren te Santa Cruz moet aftreden, wenste de minister in dit stadium geen commentaar te geven. Wel wees hij erop, dat hij geen verantwoording verschuldigd is aan een gedeputeerde, noch aan een vakbond van enige leden. Hij is alleen verantwoording schuldig aan de Staten. "Het wordt tijd dat deze heren de Staatsregeling hieromtrent eens bestuderen", aldus de minister.

In een RVD-bericht maakt de bewindsman bekend dat tot nu toe uit het ingestelde onderzoek niet is gebleken dat er enig strafbaar feit is gepleegd door de politie tijdens het incident van zondag. Het onderzoek vergt overigens tijd, juist vanwege de gecompliceerdheid van de omstandigheden waaronder het voorval heeft plaatsgehad. "Het is dan ook volstrekt onjuist om te spreken van een aanslag op het leven van de heer G.F. Croes", stelt Gonzalez. Als mocht blijken dat er strafbare feiten zijn gepleegd, zal het Openbaar Ministerie geeigende maatregelen nemen, belooft hij.

De minister voegt er aan toe dat er zondag sprake is geweest van een optocht waarvoor het plaatselijk hoofd van politie, de gezaghebber, geen toestemming had verleend. De politie was daarom wel verplicht om de overtreding stop te zetten. Hij betreurt het dan ook ten zeerste dat het politie-corps ten onrechte in discrediet wordt gebracht.

Kranten verbaasd over telegram MEP

ORANJESTAD — In kringen van de dagbladdirecties werd het telegram van de vice-voorzitter MEP Charro Kelly over het stoppen van krantenreclame, zoals bij TV en radio, met verbazing ontvangen. Het is bekend dat de directies van radiostations van de gezaghebber en de televisie-directie van de minister van Justitie - ingevolge bestaande regelingen en voorwaarden - verbod voor politieke reclame en programma's kregen. De directies van dagbladen hebben nimmer een dergelijk verzoek ontvangen, hetgeen ook niet mogelijk is omdat hiervoor geen bepalingen bestaan. Weliswaar heeft het ochtendblad Diario sinds maandag alle politieke reclame gestopt, doch uit een gesprek met de heer Jossy Mansur bleek dat hij de indruk had dat tijdens de persconferentie ook aan de dagbladen verzocht was geen advertenties meer te plaatsen. Hij had daaraan gevolg willen geven. Nu hij zag dat de dagbladen hieronder niet kunnen vallen, zou hij de politieke advertenties hervatten.

Studiedag over herzien cooperatieve wetgeving

ORANJESTAD — In het Bushiri beach-hotel zal op zaterdag 7 mei een studiedag worden gehouden over de cooperatieve wetgeving. Deze studiedag wordt georganiseerd door de redactie van Noti-coop in samenwerking met de Cooperatieve sectie van het departement van Economische Zaken en met financiele steun van Cede-Aruba. Een en ander houdt verband met de werkzaamheden van de commissie voor herziening van de cooperatieve wetgeving.

De studiedag begint om negen uur met een introductie door mej. E. Thode. Hierna volgen lezingen door de heren F. Flynn en Kelkboom, opinies van de verschillende cooperatieve verenigingen over de cooperatieve wetgeving, workshops en tot slot, van kwart over twee tot drie uur een plenaire sessie. Nadere informatie over deze studiedag alsmede formulieren voor deelname, verkrijgbaar bij het departement van Economische Zaken, Havenstraat 2 (tel.: 24650).

Correspondentie

VANUIT GHANA komt het verzoek om te corresponderen met jongelui op de Nederlandse Antillen. De 21-jarige aanvrager heeft als hobbies postzegels verzamelen, boeken lezen, reizen en fotograferen.
Naam en adres: Felix Minnoud, P.O.Box 507, Koforidua, Ghana.

M.A.N.

5

- MARTINA, D. F.
- LOURENS, W. S. S. D.
- WOLT, L. A.
- FRANCO, W. M.
- MARTINA, R. N.
- SALSBACH, A. R.
- COFFIE, M. F.
- PLANTIJN, S. T. C.
- MARTIS, L. H.
- BRAZIL, R. L.
- MOENIRALAM, I. F.
- PROVENCE, E. G.
- CRATLEIN, E. A.
- OFFERMAN, O. A. T.
- DE WINDT, F. G. X.
- AQUILINA, E. T.
- ANASTATIA, L. A.
- SILLE, M. M.
- MARTINA, S. F.
- ZIMMERMAN, A. F.
- MIGUEL, V. M.
- ANASTATIA, H. J.

Stak ... dag van de Arbeid

WILLEMSTAD — ... met de andere vakbonden op 1 mei de Internationale Dag van de Arbeid. ...

houdt de kerk van Wishi op ... heilige misviering met ... van een koor en om ... 's middags ...

Het weer

TESSKA

TE DEN DI SHETE E TABATA TIRANDO UN "ONE-HITTER"

Ku tremendo pitcheo di Clemencia

Alpha a pasa riba Pirates sin problema

WILLEMSTAD – Alpha/Zelbo a logra sali for di den sotano di e kampeonato di beisbòl AA lokal, propinando e ekipo di Sta Maria Pirates/Miller un derota ku skor di 8-2. E viktoria pa Alpha tabata debi sin duda algun na e tremendo pitcheo kua e hoben – apenas 17 aña di edat – Angelo Clemencia a demonstra. Clemencia a bai henter e ruta permitiendo apenas tres hit na su adversarionan di Sta Maria. Tabata tambe te den bom di ocho entrada ku Ronald Steward a logra kibra e "one-hitter" kua e pitcher en kuestion tabata hibando riba e ekipo "Pirata".

Clemencia a risibi bon sosten di su kompañeronan di ekipo ku a konekta 14 hit oportuno i kometé algun eror. Sta Maria di su banda ayeranochi a perde e partido, gran parti debí na e falta di pitcheo. Esaki kon ku bai bin sin kita mérito pa e prestashon sobre saliente dje hoben Clemencia.

PITCHEO

Pitcheo ketu bai ta resultando e ekipo di Sta Maria defisiente, aunke mester apunta ku e bateria dje ekipo ayeranochi a lusi sumamente floho. Sta Maria ayeranochi a habri ku e nobato Gregory Manuel kende den di tres mester a traha kaminda pa Mack Cijntje. Alpha for di den prome inning a anota un kareda kontra e hoben Manuel, kende despues a konfronta ku problema den di tres i mester a traha kaminda pa Mack Cijntje.

Sta Maria a empata den bom di prome, ku Edson Sofia konektando e prome hit pa su ekipo kontra Clemencia. Despues di e inning aki Clemencia a eherse un dominio total riba su adversario i na dado momentu el a asta retira 15 hungadó "pirata" siguí. Remarkabel ta tambe ku ela tira no menos ku 9 ponche for di kua e kuarto bate Win Obispo a risibi kuater. E di shete inning a resulta e ekipo di Sta Maria desastroso ora ku e ekipo di Alpha a kue Mack Cijntje ku palu formalmente i produsi no menos ku kuater kareda. Tabata Stanley Cijntje kende a drenta di relevo i finalisa e partido, na momentu ku ya e daño tabata hasi. Alpha na e okashon aki a konekta no menos ku kuater hit entre kua dos doblete, di Eithel de Caster i Perry Sprock.

"ONE-HITTER"

Tabata te den bom di ocho entrada ku e ekipo di Sta Maria a logra kibra e "one-hitter" kua Clemencia a bin ta impone riba nan. Tabata Ronald Steward kende ta konekta hit pa center despues di dos out, empuhando Wendell Brigitha kende a embasa ku base por bola for di segunda. Son Sophia despues a sigui ku hit den kuadro, pa despues Clemencia sera e entrada ponchando e kuarto bate.

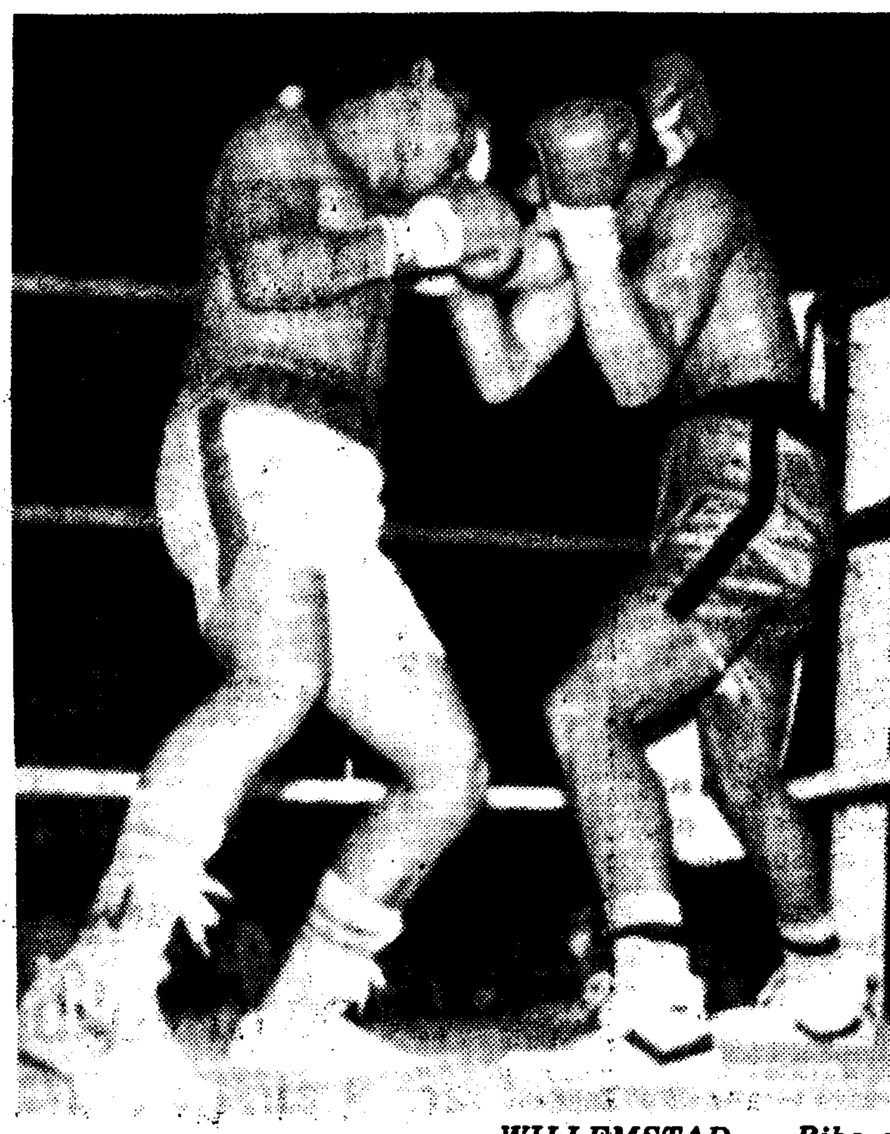
SKOR FINAL

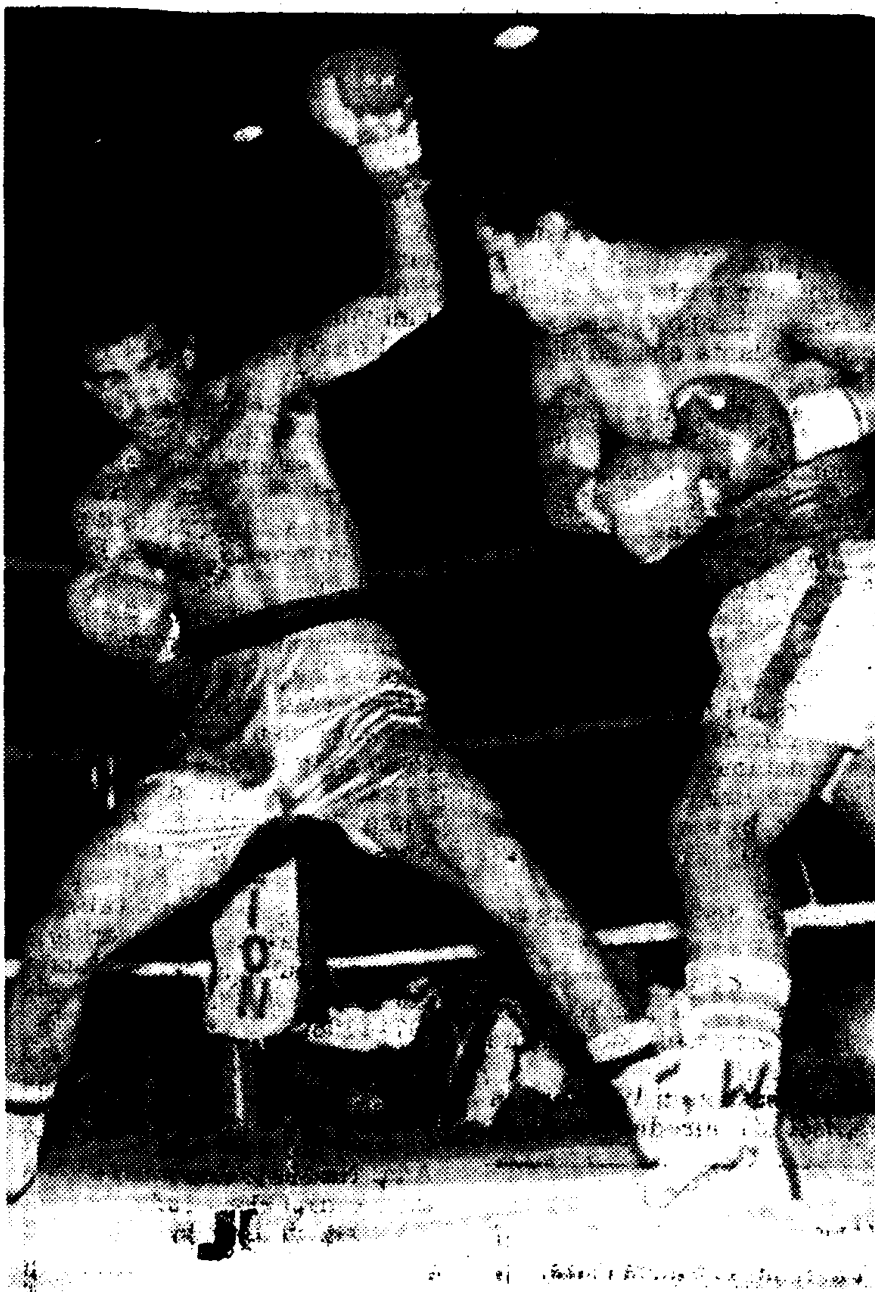
Pitcher ganadó a resulta Angelo Clemencia kende a bai henter e ruta, perdedó Gregory Manuel. Pa Alpha: 8 kareda; 14 hit i 3 eror. Pa Sta Maria: 2 kareda; 3 hit i 4 eror.

E kampeonato ta kontinua mayan anochi ku e partido entre Sta Rosa Indians i Cobras Groot Kwartier. Un total di 534 persona a paga pa mira e partido di ayeranochi, loke a trese kuné ku e promedio a keda riba mil persona pa wega.

POSISHON

Despues di e partido di ayeranochi den stadion di SDK, e tabla di posishon ta komo siguiente: 1. Royal Scorpions 4 ganá i sero perdí; 2. Blue Hawks 3-2; 3. Cobras i Sta Rosa tambe ku 2-2; 4. Alpha 2-3; 5. Sta Maria 2-4; 6. Wild Cats 1-3.

WILLEMSTAD — Riba e kombinashon di potret por mira dos shot durante dje pelea kua e yui di Korsou Ivan "Kid" Samuco a sostene ultimamente kontra e kampeon mundial Wilfredo Gomez. Ta bisto sigur kon ambos pugil su pia ta sak bai den e lona ku manera Samuco mes a deklara tabatin un lag di spons diki bou di dje. Esaki sigur ta un hèndikèp pa kualke pugil kende no a kustumbra ku ne.

Tegen eerste divisie Fedeprof

De Tempel Tigers nederlaag voetbaltoernooi

WILLEMSTAD – Gistermiddag werd in De Tempel Taveern [illegible] over het te houden Tempel Tiger nederlaag voetbaltoernooi. Helaas moet voor de zoveelste maal gekonstateerd worden dat de sportpers de organisatoren links heeft laten liggen, door niet te komen opdagen. Het is de bedoeling dat het toernooi op 2 mei van start gaat met de wedstrijd tussen de Tempel-ploeg en een club uit de eerste divisie van de Fedeprof competitie.

Voor de club die de Tempel Tigers de grootste nederlaag toedient valt er een prijzengeld van duizend gulden te winnen, voor de tweede 750 en voor de derde 500 gulden.

Gezien de vele attracties rondom dit toernooi kan hetzeer zeker als een goed initiatief beschouwd worden en vooral nu de laatste jaren het toeschouwers aantal steeds aan het afnemen is. Per wedstrijd vallen er drie hoofdprijzen te verdienen en verder nog 20 à 40 andere prijzen. Dit is mogelijk geworden dankzij de goede medewerking van de vele lokale sponsors. De Boerenblaas Kapel zal voor ruim anderhalf uur en ook gedurende de pauze voor de muzikale omlijsting zorg dragen, terwijl er ook genoeg "cheerleaders" aanwezig zullen zijn om het publiek te vergemakken.

Het Fedeprof-bestuur heeft al zijn medewerking gegeven voor het welslagen van het toernooi, maar de uiteindelijke beslissing ligt natuurlijk bij het bestuur van de verschillende verenigingen. Tot nu toe hebben met uitzondering van Undeba en Jong Colombia alle eerste divisie clubs hun ja woord gegeven.

Voor wat betreft de opbrengst van het toernooi, gaat de eerste duizend gulden uit winst naar de Fedeprof en de tweede duizend gulden naar een goed doel. Zowel de inkomsten en uitgaven van het toernooi zullen gecontroleerd worden door een notariskantoor, zodat er geen sprake kan zijn van frauduleuze handelingen.

WEDSTRIJDSCHEMA

Het voorlopige wedstrijdschema ziet er als volgt uit:
dinsdag 3 mei: Hubentut Korsou - Tempel Tigers; 21 mei Scherpenheuvel - Tigers; 28 mei tegen Sithoc; voorgesteld werd aan het bestuur van Jong Colombia om op 2 juni te spelen; 11 juni tegen Jong Holland; aan Undeba werd voorgesteld 18 juni, terwijl de laatste wedstrijd op 25 juni zal plaatsvinden tegen SUBT.

Alle wedstrijden zullen ook in het SUBT-stadion te Kintjan gespeeld worden. Voor de laatste dag zal er door twee dameselftallen een voorwedstrijd gespeeld worden.
Verder zullen er gedurende de laatste wedstrijd ook gratis vliegtickets te verdienen zijn, natuurlijk ook de drie hoofdprijzen samen met de vele andere prijzen voor het publiek.

Al bij al kan dit initiatief zeer zeker beschouwd worden als een attractie voor het publiek, die zodoende mogelijk weer de weg naar het stadion kan vinden voor het bezichtigen van voetbalwedstrijden. Kaarten zijn verkrijgbaar te De Tempel Taveern, Toko Zuikertuintje, Hotel Restaurant La Paix, Coffeeshop-Colon, De Vijf Glaseen te Parera en op het SUBT-stadion.

Uitslagen Major League Baseball

NEW YORK — De uitslagen van de Major League Baseball wedstrijden die gisteravond werden gespeeld zijn:

AMERICAN LEAGUE:
Cleveland Indians-Minnesota Twins 7-1; Milwaukee Brewers-Chicago White Sox 4-8; Texas Rangers-Toronto Blue Jays 3-1; Kansas City Royals-New York Yankees 10-4; Seattle Mariners-Boston Red Sox 7-6; Oaklands Athletics-Baltimore Orioles 4-8.

NATIONAL LEAGUE
Houston Astros-Montreal Expos 2-0; San Diego Padres-Chicago Cubs 10-8; Pittsburgh Pirates-San Francisco Giants 3-0; Cincinnati Reds-New York Mets 7-0; Atlanta Braves-Philadelphia Phillies 10-4; Los Angeles Dodgers-St Louis Cardinals 3-1.

Het programma voor vanavond is als volgt:
AMERICAN LEAGUE: Minnesota Twins-Cleveland Indians; Chicago White Sox-Milwaukee Brewers; Kansas City Royals-New York Yankees; Toronto Blue Jays-Texas Rangers; Detroit Tigers-California Angels; Baltimore Orioles-Oakland Athletics; Boston Red Sox-Seattle Mariners.
NATIONAL LEAGUE: San Francisco Giants-Pittsburgh Pirates; New York Mets-Cincinnati Reds; Los Angeles Dodgers-San Luis Cardinals; Houston Astros-Montreal Expos; San Diego Padres-Chicago Cubs; Philadelphia Phillies-Atlanta Braves.

VOETBAL - NEURENBERG — Het Tsjechoslowaakse voetbalelftal heeft dinsdagavond een oefenwedstrijd tegen Bundesligaclub 1FC Nuerenberg met 2-0 gewonnen. Vicek en Cernak scoorden.

Riba e modalidat tres posishon

Nelson St Jago a logra titulo maksimo den tiru

WILLEMSTAD — Durante e fin di siman ku ta tras di lomba Federashon di Tiru di Korsou a organisa kampeonato di tiru di Korsou riba e modalidat tres posishon riba e kanchanan di tiru na Vaersenbaai. E modalidat aki ta konsisti di 40 disparo drumi, 40 disparo para i 40 disparo na rudia. Mester apunta ku e modalidat aki ta esun mas difisil den e deporte di tiru.

Ultimo añanan apenas un man yen di tirado ta partisipa na e kompetensia di tres posishon. Sinembargo e direktiva no a perde speransa i a sigui entamá e modalidad aki den nan seno i en espesial den e hobenan kende a kumisa praktika e deporte. Rason pakiko direktiva di tiru ta pone ekstra interes den e hobenan ta masha komprendibel. Ta un hecho ku den pasado deportenan manera futbòl, peso i esgrima a kosecha hopi eksito den ekstérior tantu pa Antiya komo Korsou en partikular. Figuranan manera Ergilio Hato, Jossy Flores, Fortunato Reina, Rudy Monk, Hector Curiel, Jan Boutmy, Hellemund etsetera. Despues ku e personanan aki a retira, ningun di e deportenan ya menshona por papia di a obtené eksito manera antes.

E simpel hecho ta ku no tabatin preparashon den seno di e deportenan aki di hobenan pa despues bin remplasa e figuranan grandi ya menshona. Direktiva di tiru si no ke kometé un eror similar i pesei ta pone masha atenshon i dedikashon na e hoben tiradó kende den futuro mester por bin remplasa puestonan manera di Beto Adriana, Nilo Alberto, Jacinto Martina, Jossy Broos, Gustavo de Jongh, Siro Bonofacio, Jan Clara i Jesus v.d. Pool.

DOS "RELAY"

Pa prome bia den historia di tiru direktiva mester a tene dos "relay" (buelta) pa e modalidat di tres posishon. Esaki ta representa un adelanto i interes grandi pa e modalidat aki.

E hoben Nelson Sint Jago kende ta wordu entrená pa "Chu" Van der Pool a logra den prome salida di supera su maestro ku pa años tin e kampeonato di Korsou i di Antiya riba su nomber, akomulando un total di 1023 punto pa asina konkista e titulo maksimo di kampeon di Korsou 1982/83.

PROGRESO

Mester apunta ku e medidanan severo ku direktiva di tiru a tuma enkuanto di klasifikashon a kuminsa trese kambio. Den e kampeonato aki ya por a observa progreso di algun tirado. Anteriormente ningun tirado di tres posishon por a supera e total di 1000 punto ku eksepshon di Jesus Van der Pool ku ta un spesialista riba e tereno aki. Pa prome bia dos tirado a logra supera 1000 punto. Ta trata di Nelson Sint Jago kende pa prome bia ta kompeti i Casius Rómondt tur dos a logra respektivamente 1023 i 1013 punto.

RESULTADO FINAL

E shete prome luganan: 1. Nelson Sint Jago 1023 punto kampeon; 2. Casius Romondt 1013 punto; 3. Jesus v.d. Pool 991; 4. Cedric Morishaw 951; 5. O.B. Romondt 937; 6. Jozef Sint Jago 857; 7. N. Hodge 840.

BASKETBAL - DEN BOSCH — Het Nederlands dames basketbalteam heeft dinsdagavond in Den Bosch de tweede vriendschappelijke interland tegen Brazilie verloren met 56-59. Bij rust was de stand 30-31. Topscorers waren Ortensia Martari met 28 punten voor Brazilie en Anita Blange met 18 punten voor Nederland, dat maandag de eerste wedstrijd had gewonnen.

Antilliaanse zwemkampioenschappen

WILLEMSTAD — Gedurende het komende weekeinde, 29, 30 april en 1 mei, worden in het zwembad van Sentro Deportivo Korsou (SDK) de "Antilliaanse zwemkampioenschappen 1983" gehouden. Aan de hand van de resultaten van deze wedstrijden worden de selekties gevormd voor de CCCAN (Centraal Amerikaanse en Caribische Zwemkampioenschappen) en de Koninkrijk Spelen.

De beste acht zwemmers/zwemsters in elke leeftijdsgroep verschijnen aan de start met dezelfde gedachte namelijk om in de selektie te komen. Gedurende deze drie wedstrijden zal er dus keiharde strijd worden geleverd om records te verbeteren en om de positie op de ranglijst te verbeteren.

De aanvangstijden zijn: vrijdag inzwemmen 16.00 uur aanvang 16.45 uur; zaterdag inzwemmen 08.15 uur aanvang 09.00 uur (2 sessies) inzwemmen 17.00 uur aanvang 17.45 uur; zondag inzwemmen 08.15 uur aanvang 09.00 uur; (2 sessies) inzwemmen 17.00 uur aanvang 17.45 uur.

Kampeonato di karta pa buriku

WILLEMSTAD — E tan gusta kampeonato di karta ku e biaha aki a hiba e nomber "buriku di fedeprop" a kontinua ku hopi partisipante na snack di Buriku den Muizenberg. Manera semper tur e burikunan ta masha ansioso pa sa e resultado final, esaki ta komo siguiente: Wim a duna 55 sapatu, hanya 29 for di kua un pa blanku den 264 wega hunga; Pelele: 15-13-2-91; Hato a pasa 9 hanya 14 den 57 wega; Mook 0-1-0-3; Jimbo 10-6-0-43; Lino 5-4-0-27; Weny 7-6-0-49; Jan 0-2-0-9; Fifi 2-1-1-16; Hose 9-6-1-57; Glen 5-4-1-38; Muis 0-2-0-5; Bobolichi 6-12-2-47; Kele 4-4-0-13; Kai 3-10-0-35; Pito 8-3-0-26; Papijon 4-5-0-18.

Pa loke ta sapatu blanku duná Wim ta lider absoluto ku 5 pasá, mientras ku e mes a hanya unu. Pelele i Bobolichi a hanya dos kada unu. E burikunan ku a hanya sapatu blanku serka Wim ta: Bobolichi, Fifi, Pelele 2x i Hose. Jimbo a pasa dos pa Wim i Glen, mientras ku e ultimo aki a pasa un pa Bobolichi.

Korda ku lema dje kampeonato ta: buriku no por bira hende, pero hende sí por bira buriku.

Bridgeclub "Korsou"

WILLEMSTAD — De uitslag van de vierde competitie avond van de tweede paren competitie bij Bridge club "Korsou" gehouden op afgelopen vrijdag luidt als volgt: 1. Dames Van de Ende-Van Krimpen 61.90%; 2. Heren Boxhoorn-Van der Vos 58.33%; 3. Mevrouw Bergsma-Heer Vos 57.65%; 4. Heren Neele-Van Krimpen 57.44%; 5. Mevrouw Bongers-Heer Berend 50.77%; 6/7. Dames Wansink-Vos 50.26%; Heren Serphos-Koper 50.26%; 8. Heren De Vries-Prinsen 50.00%.

De overige 9 paren scoorden minder dan 50%. De vijfde en laatste wedstrijd van deze serie wordt gehouden op aanstaande vrijdag om 8.00 uur [illegible] te Scherpenheuvel.

Editorial

Bòkseo

HOPI TABATA E komentarionan ku tabata i ta sirkula te ainda, relashona ku e pelea entre e yui di Korsou Ivan Samuco i e Puertorikeño Wilfredo Gomez. Hopi ta esnan ku ta di opinion ku Samuco no tabatin nada di bai buska kontra e kampeon mundial ku a entrega su titulo pa motibu ku ela subi di peso i aktualmente ta purbando su sueltu den un kategoria nobo.

Pa nos ta masha franko, na prome luga pa nos bokseo no ta ser konsidera komo un deporte. Tuma por ehempel na konsiderashon kuantu bòksdo a perde nan bida den e deporte. Na di dos luga ta bin aserka ku e prome pensamentu di kada un pugil ku subi den ring ta pa dal su kontrinkante di tal manera ku e no por bringa mas. I esaki hopi bia a resulta den un desenlase fatal.

Sinembargo ta keda na kada persona sea ku e ta bòksdo of no - esaki ta konta tambe pa nos amigu Ivan - ku nan ta subi den ring. I na momentu ku un pugil disidi ku e ta bai praktika e deporte pa e gana su pan di kada dia ya bo por bisa ku e ponensia, di traha plaka sin mas no ta konta. Ya ku e intenshon dje bòksdo ta pa e gana sen i sobrevivi. I si e keda sin hasi esaki nos sigur lo no por bai mantene den su bida diario.

E desishon di Ivan Samuco pa enfrenta e kampeon mundial Wilfredo Gomez, ta unu ku nos lo no argumenta riba dje ya ku ta na konsenshi di e pugil enkuestion i su manager i promotor pa disidi kiko e ta hasi. Kon ku bai bin ta keda sierto faktor rònt dje pelea aki ku no ta kompletamente klaru of korekto. Por ehempel na nos konsepto no por ta posibel ku señor Camilo Rijnschot den su kalidat komo vise presidente di Fecarbox ta fungi komo vosero pa un pelea. Lo tabata mas na su luga ku señor Rijnschot semper a tuma un punto di bista kompletamente neutral. Tantu pa interes di bòkseo lokal komo internashonal.

Tampoko nos no por kompronde dikon nos yui di Korsou na hopi okashon tin di hiba pensamentunan asina negativo, lansando hopi bia kritika sin pia i sin kabes. Pone por ehempel ku Samuco a logra trianfá kontra di Gomez kiko lo tabata e argumentunan?

Kon ku bai bin pa nos, bòkseo i por ehempel tambe wrestling no por ser konsidera na deporte. Na hopi okashon a keda demonstrá tambe kon e deportista den e ramo aki ta wordu eksplotá. Na mas ku un okashon a yega di sosede ku promotornan a yega di organisa pelea of un lo otro programa ku e simpel meta pa traha plaka i tur esaki riba lomba dje bòksdo. Komo tal nos opinion ta ku e ta keda na e persona konserni, ku al fin al kabo ta doño absoluto di su kurpa, pa disidi kiko e ta hasi. I na nos amigu Ivan Samuco ta hai tur klase di eksito den su karera komo bòksdo, "Kid" kuida bo kurpa.

Gelijkspel voor Jong Nederland

SITTARD - Het Nederlands voetbalelftal voor spelers onder 21 jaar heeft gisteravond in Sittard met 1-1 gelijk gespeeld tegen Jong Zweden. Het was een matige wedstrijd, waarin Zweden voortdurend het beste van het spel had. De Nederlandse spelers gingen zich stuk voor stuk te buiten aan technische hoogstandjes. In de 73ste minuut opende Larsson de score. Drie minuten voor tijd werd het gelijk door Van der Borgt. De zweed Kullberg kreeg voor de rust een gele kaart.

VOETBAL - DEN HAAG — Voor het Europese voetbalkampioenschap voor spelers onder 21 jaar werden dinsdag de volgende wedstrijden gespeeld: Denemarken - Griekenland 1-1, Oostenrijk - West-Duitsland 1-1, Sovjet-Unie - Portugal 1-1, Engeland - Hongarije 1-0, Wales - Bulgarije 0-1.

Zevende etappe Ronde van Spanje chaotisch

SABINANIGO — De zevende etappe in de Ronde van Spanje, gewonnen door de Spanjaard Jesus Suarez Cuevas, verliep chaotisch. Na 26 kilometer doemde de eerste klim op, de Col van Viella. In het parkoers was een zes kilometer lange tunnel opgenomen, die slecht verlicht was en waarin gebrek aan luchtcirculatie heerste. De renners, na de tumultueuze rit van maandag toch al in een slecht humeur, staken "de koppen bij elkaar" en gaven vervolgens vueltabaas Ramon Mandiburu te kennen, dat zij op een dergelijke manier de strijd niet voortzetten. Het slechte weer, het sneeuwde op de Viella-berg, hielp de coureurs in hun protest.

Mandiburu ging in eerste instantie niet in op de werkweigering en gaf na de tunnel voor de tweede keer het startsein. Niemand reageerde. De renners stapten niet op de fiets, waarna een lang gesprek volgde tussen de wedstrijdleider en een vertegenwoordiging van de coureurs. Uiteindelijk vonden de partijen een merkwaardig compromis. De start van de zevende rit werd opnieuw gegeven na 105 kilometer en de coureurs werden per auto naar het vertrek gebracht.

Daar aangekomen mocht de Spanjaard Jose Luis Lopez Cerron als eerste vertrekken met de voorsprong van bijna vijf minuten, die hij in het eerste gedeelte had opgebouwd. Het baatte hem niet. Lopez Cerron veroverde een maximale winst van tien minuten, maar weerstond op de laatste berg, de Col van Serrablo, het ontketende peloton net niet. 500 Meter voor de finishlijn werd Lopez Cerron ingehaald door zijn landgenoot Suarez Cuevas, die de rit won. Marino Lejarreta behield de leiderstrui.

In de achtste etappe krijgt Bernard Hinault woensdag de kans zich opnieuw in de leiderstrui te hullen. Er staat een individuele tijdrit over 38 kilometer van Sabinanigo naar Balneario de Panticosa op het programma.

UITSLAG

De uitslag van de zevende etappe van de Ronde van Spanje is: 1. Jesus Suarez-Cueva (Spa) 144 km in 4.07.15 (gem. 34.944 km/u); 2. Juan Fernandez (Spa) z.t.; 3. Guido van Calster (Bel) z.t.; 4. Guy Janiszewski (Bel) z.t.; 5. Sabino Angoitia (Spa) z.t.; 6. Guy Nulens (Bel) z.t.; 7. Jose Maria Caroz (Spa) z.t.; 8. Federico Echave (Spa) z.t.; 9. Raimund Dietzen (WDl) z.t.; 10. Marino Lejarreta (Spa) z.t.

ETAPPEKLASSEMENT:

11. Bernard Hinault (Fra); 12. Jesus Rodriguez Magro (Spa); 13. Didi Thurau (WDl); 14. Alvaro Pino (Spa); 15. Hennie Kuiper (Ned) allen in dezelfde tijd als de winnaar.

ALGEMEEN KLASSEMENT:

1. Marino Lejarreta (Spa) 40.13,43; 2. Julian Gorospe (Spa) z.t.; 3. Bernard Hinault (Fra) op 22 sec.; 4. Juan Fernandez (Spa) op 25 sec.; 5. Antonio Coll (Spa) op 49 sec.; 6. Pedro Munoz (Spa) op 50 sec.; 7. Eduardo Chozas (Spa) op 57 sec.; 8. Faustino Ruperez (Spa) op 1.05; 9. Vicente Belda (Spa) op 1.08; 10 Laurent Fignon (Fra) op 1.21.

Ekipo di vòlibòl Warwaru ta selebra di dos lustro

WILLEMSTAD — E luna aki e ekipo di vòlibòl Warwaru ta cumpli su di dos lustro.

Dies aña pasá pa ta mas exacto 27-4-73 un grupo di amigu ku tabata kanta huntu den e agrupashon Youngblood a disidi di ban purba nan suéltu riba tereno di deporte tambe.

E ora ei a lanta e ekipo di vòli Warwaru.

E nòmber Warwaru tabata un idea di Max Elstak. E promé personanan ku tabata forma parti di Warwaru tabata: Edson Ersilia, Max Elstak, Humphrey Crichlow, Bertil Maria, Edwin Crichlow, Raymond Monk, Jose Smith, Eddy Garcia, Kenneth Engelhardt, Eithel Mercelina, Karel Felida, Gilberto Vernon, Celio Vernon i Edward Monk.

Den kuminsamentu e ekipo tabata netamente un ekipo di bario, esta Brievengat, pero ku tempu a bin asepta tambe personanan ku no ta di Brievengat.

Sinembargo te ainda Warwaru ta konsentrá mas tantu den Brievengat, kaminda tres bia pa siman e ekipo ta praktiká den e sala di gimnastik ku ta situa na Brievengat.

E organisashon di Warwaru ta konsisti di alrededor di 75 miembro. Te ku aña pasá Warwaru tabata tin solamente ekiponan maskulino esta; hubenil i klase superior.

Pa kampeonato '83 Warwaru lo presentá ku un ekipo femenino (klase A) i ta e intenshon pa kuminsá tambe ku mini-vòlibòl. E direktiva aktual ta konsisti di e siguiente personanan:

Señorita Gertrude Isidora presidente; Edwin Crichlow tesorero; señora Carmen Deira sekretaria, sra Haydee Alexander komisaria; Rodney de Lanoy komisario; Edson Ersilia konsehero.

Di e personanan ku originalmente a kuminsa ku e ekipo, a keda dos ku te ainda ta aktivo den organisashon di Warwaru, nan ta: Edson Ersilia komo entrenador i konsehero di direktiva i Edwin Crichlow komo hungadó i tesorero. Apesar ku Warwaru nunka no a bira kampeon di Korsou of Antiya tòg e ekipo tabatin diferente prestashon meritorio den e dies añanan aki. E ekipo a sali kampeon klase A dos bia 1974 i 1980.

Na aña 74 Warwaru a sali ekipo di aña di FeVoKo. Na aña 76 Eithel Mercelina entrenador di Warwaru a sali entrenador di Aña. Na 1981: Warwaru a keda elegi komo ekipo di aña abase di a posten ku e ekipo a duna na FeVoKo. Na 1981: Anthony Pieters, hungadó di Warwaru a sali hungadó di aña. Na 1982: Warwaru a base di su kooperashon duná na FeVoKo a bolbe sali ekipo di aña. Na 1982: Edson Ersilia entrenador i konsehero a sali dirigente di aña.

E ekipo Warwaru den su dies aña di eksistensia a produsi diferente hungadó di selekshon. Ne momentunan aki Warwaru ta e ekipo ku mas tantu arbitro aktivo den vòlibòl. Pa loke ta e organisashon maksimo di vòlibòl na Korsou i Antiya tambe Warwaru ta duna su apoyo. Jose Smith presidente di Vòlibòl Hubenil Korsou i Edson Ersilia presidente di NaVoKo ta sali for di Warwaru. Esakinan ta prueba ku e ekipo di Warwaru sigur tin vòlibòl na pechu.

Forse winstdaling bij oliemaatschappijen VS

NEW YORK — Diverse Amerikaanse oliemaatschappijen hebben hun resultaten over de eerste drie maanden van dit jaar bekendgemaakt. Er zijn nogal wat verschillen te zien op de verlies- en winstrekeningen.

Standard Oil of California (SOCAL), de op drie na grootste oliemaatschappij in de VS en een van de vier Amerikaanse ondernemingen van ARAMCO (het consortium dat de meeste olie in Saoedi-Arabie produceert), boekte een kwartaalwinst van 310 miljoen dollar tegen 230 miljoen dollar in het eerste kwartaal van vorig jaar. De omzet verminderde van tien miljard tot 6,9 miljard dollar.

Gulf Oil, zesde op de ranglijst van Amerikaanse oliemaatschappijen, boekte een kwartaalwinst van 182 miljoen dollar, 37 procent minder dan de 288 miljoen in het eerste kwartaal van vorig jaar. Het resultaat in de eerste drie maanden van dit jaar werd nadelig beïnvloed door de verkoop van activa ter waarde van 29 miljoen dollar en door de vermindering van de opsporing en winning van olie, wat zeventig miljoen dollar opleverde. De omzet daalde van 7,54 miljard tot 6,9 miljard dollar.

Phillips Petroleum, elfde op de ranglijst, zag de omzet verminderen van 3,8 tot 3,6 miljard dollar. De kwartaalwinst daalde van 192 tot 129 miljoen dollar. De onderneming schrijft de achteruitgang van de resultaten toe aan de daling van de olieprijs en aan de vermindering van haar olieproductie.

Marathon Oil, vorig jaar overgenomen door de grootste staalonderneming, US Steel, had een winst van 43 miljoen dollar in de eerste drie maanden van dit jaar. Een jaar ervoor werd een positief resultaat geboekt van 211 miljoen dollar.

Eerder deze week meldde Standard Oil of Indiana een achteruitgang van de kwartaalwinst met vijftien procent en Union Oil een winstdaling van 24 procent. Ashland Oil liet weten een verlies van 14,5 miljoen dollar te hebben geleden.

Edward Rohan (SM) naar Baltimore Orioles

WILLEMSTAD — Namens de minderjarige Edward Antonio Rohan van Sint Maarten is door diens moeder een contract getekend met de Amerikaanse baseballclub Baltimore Orioles zodat hij door deze club in zijn eigen trainingskamp zal uitgeprobeerd worden als baseballer met de mogelijkheid dat hij later in de hogere afdelingen kan uitkomen. Een Orioles-scout bezocht daartoe Sint Maarten. Het contract werd getekend in aanwezigheid van enige Orioles-functionarissen, terwijl een bijzondere belangstellende was Errol Batist (15 jaar), die nog te jong is voor een dergelijk contract, maar die hoopt dat hij dadelijk dezelfde weg kan opgaan als Rohan. Rohan speelde op Sint Maarten voor Budweizer Eagles, en Marlboro Tigers. Aan een en ander besteedde onder meer het SM-weekblad Clarion veel aandacht.

Jeugdwerkloosheid groot in West-Europa

BRUSSEL — Meer dan een kwart van de beroepsbevolking onder de 25 jaar in de Europese Gemeenschap heeft geen werk. In Nederland is de situatie met een werkloosheidspercentage van 35 het slechtst, zo blijkt uit gepubliceerde cijfers van het bureau voor statistiek van de Europese Gemeenschappen.

Het totale aantal werkloze jongeren in de EG bedraagt 4,5 miljoen (inclusief naar schatting 1,1 miljoen niet geregistreerde werklozen). Dat komt overeen met 26,4 procent van de beroepsbevolking onder de 25 jaar. De percentages voor de afzonderlijke landen zijn als volgt: Nederland 35, Italie 34, Denemarken 34, Belgie 33, Groot-Brittannie 28, Frankrijk 27, Ierland [illegible] en West-Duitsland [illegible].

De werkloze jongeren maken 37 procent uit van het totale aantal werklozen in de EG. Dat beloopt op het ogenblik 12,1 miljoen of [illegible] procent van de beroepsbevolking.

Piloten veroordeeld wegens schuld vliegramp

ATHENE — Een rechtbank in Athene heeft vandaag twee piloten van Swissair elk veroordeeld tot gevangenisstraffen van vijf jaar en tweeeneenhalve maand wegens de dood van 14 passagiers toen hun DC-8 in 1979 op het vliegveld van Athene verongelukte. De piloten zijn tegen het vonnis in beroep gegaan en zijn op vrije voeten gesteld voordat de zaak, waarschijnlijk in juni, in hoger beroep voor komt.

Gezagvoerder Fritz Schwarz en tweede piloot [illegible] Leonhard Doeringer, beiden in de dertig jaar oud, werden schuldig bevonden aan meervoudige doodslag door onachtzaamheid met als gevolg ernstige verwondingen en beschadiging van het toestel.

Volgens directeur FBI

Duizend spionnen uit Oostblok aktief in VS

WASHINGTON — De directeur van de Amerikaanse recherchedienst FBI, William Webster, heeft meegedeeld dat er in de Verenigde Staten zeker duizend communistische spionnen actief zijn. De uitwijzing van drie leden van de Russische ambassade, de vorige week, toonde maar een "klein stukje van de ijsberg", aldus de FBI-chef.

Hij onthulde, dat in de Verenigde Staten drieduizend diplomaten zijn geaccrediteerd uit Oostblok-landen. De FBI is er zeker van dat ruim 35 procent van dit aantal specifiek aanstuurt op het verkrijgen van Amerikaanse geheimen, met name militaire informatie, laser- en computer-technologie.

Webster verklaarde dat de FBI op de hoogte is van de activiteiten van de Oostblok-spionnen. "We volgen hun gangen nauwgezet, maar lang niet altijd besluiten wij hen het land uit te wijzen", zo sprak hij. Ofschoon Webster niet wilde ingaan op de reden van uitwijzing van de drie Sovjet-spionnen, werd uit zijn verklaringen duidelijk dat de drie de nationale veiligheid van de Verenigde Staten in gevaar wilden brengen. "We hebben daarom een signaal uitgestuurd naar de Sovjets", aldus Webster.

Hij sprak overigens persberichten tegen dat Cuba "aan een bewuste en grootscheepse actie bezig is om de Verenigde Staten te overspoelen met een enorme hoeveelheid aan verdovende middelen".

Webster zei nog dat de Sovjets grote moeite doen te infiltreren in vredesbewegingen en die tot het houden van betogingen wil opzetten. De FBI-directeur zei dat de Sovjets helemaal geen greep hebben op in Amerika gevestigde groepen, die zich beijveren voor de eliminatie van de kernwapens.

Ex-Nazi uit VS naar West-Duitsland gedeporteerd

WASHINGTON — Een voormalige bewaker in het voormalige concentratiekamp Auschwitz is door de Amerikaanse justitie naar West-Duitsland gedeporteerd, omdat hij wordt verdacht van oorlogsmisdaden. De 63-jarige Hans Lipschits, een gepensioneerde fabrieksarbeider uit Chicago, is de eerste oorlogsmisdadiger sinds 30 jaar die door de Verenigde Staten uit eigener beweging wordt gedeporteerd.

In de Verenigde Staten wachten nog verscheidene personen op dezelfde gronden op deportatie. In 1973 wezen de Verenigde Staten Hermine Braunsteiner-Ryan uit naar West-Duitsland. Zij was een ex-bewaakster in de concentratiekampen Ravensbruck en Maidanek. Ze kreeg in 1981 in Dusseldorf wegens moord een levenslange gevangenisstraf opgelegd.

Het onderscheid tussen deportatie en uitlevering is volgens het Amerikaanse ministerie van Justitie dat uitlevering gebeurt op grond van een verzoek van een andere staat, terwijl het er bij deportatie om gaat dat het op eigen initiatief van de staat gaat die de persoon het land uitzet.

Of Lipschits in de Bondsrepubliek gerechtelijk wordt vervolgd, wordt overgelaten aan de Duitse justitie. Het Amerikaanse ministerie van Justitie heeft wel haar steun aangeboden.

DE BRITSE automobielfabrikant Jaguar heeft in het eerste kwartaal van dit jaar 7755 auto's geproduceerd. Dat betekent een stijging van 41 procent ten opzichte van de produktie van 5509 stuks in de eerste drie maanden van 1982.

Politiek forum op TeleCuracao

WILLEMSTAD — TeleCuracao houdt vanavond om tien uur zijn jaarlijkse politieke forum, ter afsluiting van de politieke campagne voor de verkiezing van vrijdag. Op het forum zijn uitgenodigd de zes partijleiders: mevrouw Myrtha Leetz-Cijntje van META, Efraim Cijntje van PSD, Papa Godett van Frente, Agustin Diaz van DP, mevrouw Maria Liberia-Peters van PNP en Don Martina van de MAN.

Vrouwengroep discrimineert in stemadvies

WILLEMSTAD — Ook de onderwijsvakbond Sitek vindt het erg verbazingwekkend dat de vrouwenorganisatie Steering Committee de Curacaose vrouw heeft aangeraden te stemmen op één van de dames op de verschillende politieke lijsten.

In het programma van de vakbond gisteren op Z-86 zei de Sitekwoordvoerder dat het bestuur van de Sitek, na overleg met de damesafdeling van de vakbond, met grote verbazing kennisgenomen had van het stemadvies van de Steering Committee. Het is volgens de Sitek een kwalijke zaak dat het publiek wordt aangeraden op een vrouw te stemmen om de simpele reden dat het een vrouw betreft. Behalve dat dit discriminerend is, vormt het ook helemaal geen garantie dat een bepaalde vrouw geschikt is zuiver en alleen omdat zij vrouw is, aldus de Sitek.

De Sitek vindt het dan ook afkeurenswaardig dat net de Steering Committee, die zegt te streven voor gelijkwaardigheid tussen man en vrouw, met een dergelijk stemadvies op de proppen komt.

Winkelchef steelt twee ton in twee jaar

WILLEMSTAD — "Ik wou dat ik het had, meneer de rechter", die bijna 300 gulden extra-inkomen per dag, aldus officier van Justitie Marquart-Scholtz vanmorgen in het gerecht. Hij had het over beklaagde R.M., die zich als winkelchef bij een lokale supermarkt over twee jaar een bedrag van ruim twee ton toegeëigend had uit de kassa's van het bedrijf.

Beklaagde is na een lang onderzoek door de supermarkt-directie als de schuldige aangewezen van het tekort van totaal 211.500 gulden op de kasstaten, over 1981 en 1982. Beklaagde had zowel aan de politie en later voor de rechter commissaris toegegeven het geld weggenomen te hebben.

De eigenaar van de supermarkt had al enige tijd gemerkt dat er geld vermist werd. Rechter Pietersz legde vanmorgen uit dat de eigenaren niet dachten dat de fout bij de kasafdeling zou zijn, en dat ze alle andere afdelingen onderzochten om uiteindelijk de fout toch bij de kasafdeling te vinden en wel bij de betrouwbare winkelchef, die persoonlijk elke dag de kassa's moest controleren. Een dieper onderzoek bracht aan het licht dat beklaagde al vanaf 1976 begonnen was geld te verduisteren uit de kassa's.

R.M. zei vanmorgen dat zijn salaris niet toereikend was om zijn gezin te onderhouden, en dat hij daarom geld wegnam uit de kassa's. Uit een onderzoek bleek echter dat zijn vrouw nooit iets van dit geld gezien heeft, omdat R.M. het uitsluitend aan nummers verpatste. Pietersz vroeg hem, waarom hij geen andere beter betaalde baan of een bijbaantje gezocht had. "Ik heb de indruk dat je al heel lang bezig bent met verduistering, want je vond het niet eens meer nodig een andere baan te zoeken, als je op een gemakkelijke manier extra geld kunt krijgen", zo zei Pietersz tegen R.M. Voorts legde de rechter beklaagde ook voor, dat zijn werkgevers niet konden geloven dat hij ooit zoiets zou doen, omdat hij bekend stond als een betrouwbare man die zijn werk goed deed.

Beklaagde heeft inmiddels beloofd het geld terug te betalen, iets wat Pietersz zeer donker inziet. Hij is namelijk van mening dat beklaagde — als hij een andere baan vindt — niet tegelijkertijd zijn gezin kan onderhouden en zo'n grote schuld terugbetalen. Nu wordt je gezin twee keer gedupeerd, aldus Pietersz aan R.M.

Officier Marquart-Scholtz vindt dat alles bijeengenomen het een kwestie van behoorlijke ernst is. Beklaagde heeft volgens de officier op "langdurige en systematische wijze" verduistering gepleegd door telkens bedragen van 200 gulden weg te nemen, zodat het niet direct op zou vallen. De dertien dienstjaren en het vertrouwen dat in hem gesteld werd, hebben een flinke deuk gekregen doordat hij zijn werkgever op dusdanige wijze heeft bestolen. De officier vroeg een straf van achttien maanden onvoorwaardelijke gevangenisstraf, met aftrek van voorarrest vanaf 23 februari. Bij het bepalen van deze eis hield hij rekening met onder andere de "misdadige intentie" van beklaagde, die jarenlang op systematische wijze een bedrag van ruim twee ton wegnam, volgens een "buitengewoon slimme en inventieve methode", aldus de officier.

Na het pleidooi van advocaat Taylor vroeg rechter Pietersz aan beklaagde of hij — als hij weer vrijkomt — weer nummers zal kopen in de hoop dat hij zal winnen om zodoende de grote schuld terug te betalen. Beklaagde zei van nee. Pietersz verklaarde hiermee vooral te willen wijzen op de verslavende invloed van nummers, die de kopers in een vicieuze cirkel plaatst. Daarna sloot hij het onderzoek in de zaak en verklaarde uitspraak te zullen doen over twee weken op 11 mei.

"Skol mitar-mitar" niet eens zo uniek

WILLEMSTAD — In Uitleg Magazine, een veertiendaagse publicatie van het Nederlandse Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen wordt een voorbeeld beschreven van wat op Curacao de laatste weken bekend is geworden als "skol mitar mitar".

Onder de titel "Twee onder één dak" met illustratie van een foto wordt de openingsceremonie van een scholencomplex te 's-Hertogenbosch beschreven. Op 27 october vorig jaar vond de opening plaats van het complex voor kleuter- en lager onderwijs.

"Op zich misschien geen reden om er hier aandacht aan te besteden - er worden wel meer schoolgebouwen geopend - ware het niet dat het daar in 's-Hertogenbosch toch wel om een wat opmerkelijk feit gaat. In het scholencomplex zijn namelijk zowel een rooms-katholiek als een openbare kleuter- en lagere school gehuisvest", aldus een artikel in Uitleg Magazine's editie van 19 november 1982.

Ingezonden

KWT op rij

HET KONINGIN Wilhelmina Tehuis op een rijtje:

Veertiger jaren: De Protestantse Vereniging voor Liefdadigheid en maatschappelijk werk verwerft gronden op Zeelandia. Een bejaardenhuis wordt opgezet. Nieuwbouw vindt plaats. Deze wordt aanvankelijk als kraamkliniek gebruikt, later ook als bejaardenhuis. Dit bejaardenhuis floreert tot begin zeventiger jaren.

Bond 1970: Stichting Zeelandia wordt opgericht als beheersstichting voor het bejaardenhuis.

1972: Het merendeel van het huidige bestuur treedt aan als bestuur van de Protestantse vereniging voor liefdadigheid en maatschappelijk werk en de stichting Zeelandia.

1974: Ontbinding Protestantse Vereniging voor Liefdadigheid en Maatschappelijk werk. (Ingezonden artikel van "het bestuur" d.d. maart 1983)

Eind zeventiger/begin tachtiger jaren: Toenemend verval van het Kon. Wilhelmina Tehuis als bejaardenhuis. Het bestuur dreigt diverse malen met sluiting.

1 September 1981: Oprichting van de stichting beheer onroerende goederen Kon. Wilhelmina Tehuis door eerdergenoemd bestuur.

7 September 1981: De stichting onroerende goederen enz. koopt voor Naf 35.000 het Koningin Wilhelmina Tehuis met bijbehorende gronden van de Protestantse Vereniging voor Liefdadigheid en Maatschappelijk werk (Kadaster Fort Amsterdam). Deze stichting en vereniging hebben hetzelfde bestuur.

1981: Onderhandelingen met het BC Curacao over opname van overheidspatienten lopen vast, omdat "het bestuur" meent aan verzorging van overheidspatienten iets te moeten verdienen voor "eigen" liefdadigheid en maatsch. werk.

1982-83: —Verkoop gronden ad f. 1.800.000; —aankondiging sluiting Kon. Wilhelmina Tehuis per 30-6-1983 wegens geldgebrek; —discussie via Amigoe. Slechts 1 ingezonden stuk uit de protestantse hoek naast bestuursreacties; —Contacten mijnerzijds met "het bestuur", de direkteur, tenminste 3 dominees en 3 andere respectabele leden van de protestantse gemeente zonder tastbaar resultaat tot nu toe.

14 april 1983: De direkteur, waarschijnlijk de enige die flink is afgevallen en slapeloze nachten heeft gehad vanwege zijn zorgen om de bejaarden in het Kon. Wilhelmina Tehuis, wordt ontslagen.

Acht "het bestuur" geen termen aanwezig om zichzelf op staande voet te vervangen en beslissing d.d. 14-4-1983 over te laten aan een nieuw bestuur met oog voor liefdadigheid en maatschappelijk werk? Hoe gaat het nu verder met de bejaardenverzorging op het Kon. Wilhelmina Tehuis? Wat vindt de protestantse gemeenschap?

M. SWART (arts)

Cadmu krijgt steun voor stem-advies

WILLEMSTAD — De overgrote meerderheid van de shop-stewards van de vakbond Cadmu heeft gisteren het stemadvies van de Kamer van Vakbonden goedgekeurd.

In een vanmorgen uitgegeven communiqué stelt de vakbond dat de Cadmu haar steun aan de politieke partij MAN voortzet en deze steun uitbreidt tot een voorkeur voor de huidige coalitie MAN-PNP. Dit ter garandering van de continuiteit in de regering, aldus het communiqué.

Lintjes-regen

WILLEMSTAD — Ter gelegenheid van Koninginnedag vond vanochtend op het Fort Amsterdam de zogeheten "lintjesregen" plaats. Ze werden (voor de laatste maal) door gouverneur drs Ben Leito persoonlijk uitgereikt aan de betrokkenen, voor zover zij in staat waren om aanwezig te zijn.

Op de publicatie van de namen bestond aanvankelijk een embargo tot vrijdag, aangezien de Nederlandse gedecoreerden pas dan worden gehuldigd. Op de Antillen is dat eerder — al vandaag — gebeurd, zodat, met goedvinden van de gouverneur, de namen al eerder vrijgegeven mochten worden.

Hier volgt de lijst van namen en hun condecoratie:

Ridder Nederlandse Leeuw: P.T.M.Sprockel, voorzitter curatorium Nashko en voormalig president-curator UNA.

Officier Oranje-Nassau: S.R.Goeloe, gepens. hfd. afd. PZ, wnd. secr. Curaçao en dir. St. Elisabeth Hospitaal. A.E.Kibbelaar, ex-gezaghebber Curaçao. S.Leon, gynaecoloog St Elisabeth Hospitaal Curaçao. J.S.Taytelbaum, voorzitter gemeente Mikveh Israel Emanuel.

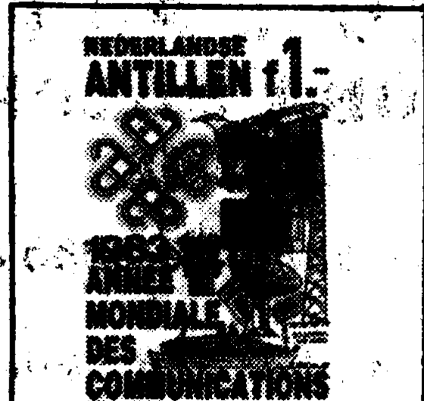
Ridder Oranje-Nassau: F.H.Boonman, lid genootschap Kruisvaarders Sint Jan, I.Cohen, hoteleigenaar. E.L.Conner, predikant Aruba. E.B.C.Fonseca, insp. politie en hoofd stafb. opl. politie. J.S.R.Getrouw, ambt. Landsradio- en Telecommunicatiedienst. J.T.Hasselmeyer, hoofd trainingscentrum Maduro en Curiel's Bank. D.J.R.Herrera, musicus en componist. H.A.Hodge, oud-scheepskapitein en voormalig hotelier. W.W.M. van Hoek (frater Benedicto), relig. D.H.Kierindongo, voorm. chef insp. Ant. luchtvaart. M.Koeks (zuster Crispina), relig., directr. San Fransisco Hospitaal. F.C.Martis, hfd. afd. Financien en wnd. secr. Bonaire. J.W.Merryweather, hfd.-comm. Aruba, hfd.-best. Stinapa. F.Mulder, dir. Spritzer en Fuhrmann en voorz. Wit Gele Kruis St Maarten. N.R.Palm, wnd. hfd. insp. belast. Curaçao. H.A.Pietersz, gepens. ambt. Mevr. M.J.Schaffer, arts, Aruba. G.J.Schouten, journalist en eigen.-dir. drukkerij en dagblad-uitg. E.J.E.Spencer, hfd. afd. BS Curaçao. S. van Trigt, dir. accountant.- en adm.-kantoor Aruba. J.H.M. van Uytrecht, voorz. Fedeprof. R.M.Volgers, gepens. bedrijfsleider Windward Island Airways. A.R.Ercol, gepens. Shell-werkn.

Eremedaille in goud (verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau): E.M.Candelaria (musicus en componist, Curaçao), J.F.Quirindongo (musicus, Curaçao), I.G. de Windt (musicus, Curaçao), W.J.Akkerman (Havenveiligheidsinspecteur, Curaçao), M.R.C.Berry (chef Werkplaats ABC, Curaçao), mevrouw M.A.Bonifacio (Commies bij de Staf van de Hoofdcommissaris, Curaçao), W.O.Cork (Employé Shell, Curaçao), R.S.Els (gepensioneerd verificateur der Belastingen, Curaçao), L.E.D.Fraai (componist en musicus, Curaçao), mevr. L.M.Hart-Pijpers (organiste, pianiste en koorleidster, Curaçao), T.F.Hassell (onderwijzer, organist en koorleider, Saba), W.F.M.Johnson (onderwijzer, vertegenwoordiger van Winair, Saba), R.A.Juana (hoofdverzorger bij de Capriles-kliniek, Curaçao), G.E.Kip (gepensioneerd Chef Gebouwendienst bij ALM, Curaçao), C.S. de Leeuw (lid en bestuurslid van organisaties op kerkelijk en sociaal gebied, Curaçao), mevr. E.J.Maduro (soeur Euberta, Curaçao), J.C.Otto (werknemer Shell, Curaçao), I.E.Panneflek (gepensioneerd assistent-chef vliegtuigonderhoud bij de ALM, Curaçao), W.D. de Paula, (werknemer Shell, Curaçao), E. A. Rosalina (chef Boekbinderij De Curaçaosche Courant, Curaçao), mevrouw E. Rosiers - Vinck (gepensioneerd verkoop-employee ALM, Curaçao), H.C.Sakoetoe (Shell-werknemer, Curaçao), F.E.H.Sneper (hoofdcommies Belastingdienst, Curaçao), C.W.Vijber (employé Shell Curaçao, Curaçao), mevr. L.V.Booi-De Palm (wijkverpleegster, Bonaire), mevr. A.R.Chatlein-Pinedo (ambtenaar, Curaçao), J.G. van Eerden (employé bij Maduro's Bank, Curaçao), mevr. G.B.Hassell (onderwijzeres handwerken, Saba), G.J.Kleinmoedig (hoofdverpleger Capriles-kliniek, Curaçao).

Eremedaille in zilver (verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau): R.R.Adamus (buschauffeur, Curaçao), M.M.Albert (chefmonteur Setel, Curaçao), mevr. H.A.Antonette (operation clerk Maduro's Bank, Curaçao), mevr. M.A.Berdo-Tramm (cassière bij Maduro's Bank, Curaçao), C.M.Bito (walbootsman, Curaçao), J.F.Castillo (werknemer Shell, Curaçao), F.C.Cranston (voorzitter sportvereniging, Sint Eustatius), F.C.Elisabeth (buschauffeur ABC, Curaçao), J.M.Engelhardt (voormalig botenbouwer en visser, Bonaire), H.M.Everaz (opzichter bij de Reinigingsdienst, Curaçao), J.E.Gregorius (hoofdbrievenbesteller, Curaçao), mevr. P.A.Halley (kerk- en schoolhulp, Sint Maarten), C.V.Hato (werknemer Shell, Curaçao), W.F.Hato (werknemer Shell, Curaçao), A.Koeiman (instructeur ABC, Curaçao), mevr. R.Penso (klerk Maduro's Bank, Curaçao), J.A.Philips (werknemer Shell, Curaçao), C.C.Pieter (opzichter Reinigingsdienst, Curaçao), [illegible] Regales (stuurman-motorist, Curaçao), H. Rijnschot (chef stalling ABC, Curaçao), S. F. Roch, (werknemer Shell, Curaçao), A. F. Rodriguez (walbootsman, Curaçao), mevrouw C.C.Silvestre (senior-clerk bij Maduro's Bank, Curaçao), A.D.Veeris (senior-cassier bij Maduro's Bank, Curaçao), M.G.Vos (ass. chef werkplaats ABC, Curaçao), E.P.Craane (voormalig scheepsbouwer, Bonaire), A.A.Margaretha (gepensioneerd ALM-werker, Curaçao), L.F.Mathilda (gepensioneerd brievenbesteller, Curaçao), J.M.Verplaats (muzikant bij de Sint Vincentius Harmonie, Curaçao).

Eremedaille in Brons (verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau): T.Eduarda (gepensioneerd werknemer ALM, Curaçao), mevr. F.A.Mariana (werkster, Curaçao), mevr. C.C.Martina (gepensioneerd werkster, Curaçao), mevr. S.S.Ogenia (werkster, Curaçao), J.A.Sakoetoe (werknemer Reinigingsdienst, Curaçao).

(Voor Arubanen: zie pag. 4).

WILLEMSTAD — In het kader van het Internationale jaar van de Communicatie, uitgeroepen door de Verenigde Naties, wordt op 17 mei een nieuwe postzegel uitgegeven, zolang de voorraad strekt tot uiterlijk volgend jaar dezelfde datum. Het ontwerp ervoor is gemaakt door Humphrey Elisabeth van Curacao. De frankeerwaarde wordt één gulden. Uitgebeeld worden tien verschillende vormen van communicatie. De gebruikte kleuren zijn: grijs, rood, oranje, zwart, magenta, geel en blauw. Op de dag van uitgifte zullen de enveloppen, indien genoeg gefrankeerd, met communicatiezegels worden voorzien van een eerste-dag-stempel.

Vlooienmarkt

WILLEMSTAD — Het Sociaal Educatief Fonds houdt op zondag 1 mei een vlooienmarkt in buurtcentrum Groot Kwartier. De markt is van half elf 's morgens tot drie uur 's middags en er zijn artikelen te koop vanaf een kwartje tot vijfentwintig gulden. Als speciale attractie is er een stand met jassen en jurken voor tien gulden per stuk. De toegang is voor iedereen vrij.

Union steekt kop op met ruzie over stemadvies

WILLEMSTAD — Binnen de restanten van de partij Union van oud-premier Boy Rozendal is onenigheid ontstaan over een vermeend stemadvies. Verleden week werd via de DP-media melding gedaan van een stemadvies van Union ten gunste van de DP. Daartegen is nu van een groep "Unionisten" een ondertekende verklaring rondgestuurd, waarin afstand wordt genomen van dat zogeheten stemadvies. Die groep verklaart dat de DP zo'n stemadvies niet waard is, omdat voormalig Union-leider door die partij is geroyeerd als lid, nadat hij een principiele stelling zou hebben ingenomen als Statenlid; omdat de DP de draak heeft gestoken met de volgelingen van Rozendal; omdat DP-leider Agustin [illegible] geen overlopers terug te zullen accepteren; omdat de DP het hoofd van Union-voorzitster Yvonne Evertsz op hol heeft doen slaan, zonder dat overige Union-mensen te kennen. Om de verwarring compleet te maken, wordt eraan toegevoegd dat dezelfde Evertsz de lijst van META op het Bevolkingskantoor mede heeft ondertekend.

Het stemadvies dat deze groep Unionisten zou willen verstrekken is in elk geval negatief ten opzichte van MAN en DP. Mocht er dan ooit een stemadvies uitrollen, dan zou dat zijn ten faveure van de PNP of Frente, aldus de groep.

Wat maakt men zich weer druk, foei, foei!

Vanaf lagere school

Meer informatie over bijzonder onderwijs

WILLEMSTAD — Vanaf de lagere school moet meer informatie gegeven worden over het bijzonder onderwijs. Ook zal de bevolking beter geïnformeerd moeten worden over dit soort onderwijs, bijvoorbeeld door meer programma's van de Schoolradiodienst (SAR) over het onderwijs. [illegible] de derde workshop van de oudervereniging Tetelia, op zondag 24 april.

De workshop was op de wens naar een betere [illegible] tussen school en gezin, [illegible] zowel als de leerkrachten. Aan de studiedag werkten ook drie ouders mee, die vertelden over hun ervaringen met hun schoolgaande kinderen. De aanbevelingen die uit de discussie op de workshop naar voren kwamen zijn talrijk. Zo zal gestreefd moeten worden naar een betere relatie tussen school en gezin, door middel van meer huisbezoeken en kontakt op school door informatieavonden, openbare lessen en gebruikmakend van de communicatiemedia.

De algemene conclusie van de aanwezigen was dat Papiamentu als voertaal gebruikt moet worden in het bijzonder onderwijs. Kinderen die een andere moedertaal hebben, zullen dan in hun eigen taal opgevangen worden.

[illegible] Arbeidsdag voor vrouw

WILLEMSTAD — Vanavond om [illegible] over zeven [illegible] "Prosa di mei" een televisieprogramma over de Dag van de Arbeid. In het programma zal de nadruk worden gelegd op de betekenis van Arbeidsdag voor de vrouw.

Steering Committee: stem op een van de 24 vrouwen-kandidaten

WILLEMSTAD — Middels affiches doet de Steering Committee [illegible] Curaçao een dringend beroep op alle vrouwen om te stemmen op [illegible] 24 vrouwelijke kandidaten op de zes per[illegible] lijsten [illegible] raadsverkiezingen van overmorgen. De Steering Committee heeft met alle 24 kandidaten vergaderd [illegible] affiche ontworpen door Giselle Rosario. Het wordt aan de kiezers overgelaten uit te maken op welke vrouw van welke politieke kleur te stemmen. Op dit stemadvies van deze vrouwengroep is hier en daar al felle kritiek [illegible].

WORLD IN A NUTSHELL

STOCKHOLM — Six Soviet submarines, including three minisubs, operated around a top secret naval base near the capital in a violation of Swedish territory last fall, Sweden charged Tuesday. Soviet Ambassador Boris Pankin received a diplomatic protest over the Hors Bay incident from Prime Minister Olof Palme, who warned that the next intruder would be destroyed.

JERUSALEM — Israel will "fully cooperate" with US Secretary of State George Shultz toward his goal of progress in the troop-withdrawal talks with Lebanon, Israeli Foreign Ministry officials said Tuesday. Briefing reporters a day before Shultz's arrival, the officials said they expected the American mission would focus on Lebanon while also including work on the overall Mideast peace process and bilateral US-Israel issues.

BEIRUT — In a fresh rejection of Israel's security demands, President Amin Gemayel said Tuesday the Lebanese army should take exclusive charge of Israeli-ocupied Southern Lebanon, state-run Beirut radio reported. The radio said Gemayel made the assertion in a meeting with the diplomatic representatives of the United States, France, Italy and Britain — the nations contributing to the multinational peacekeeping force in Beirut.

BERLIN — Rudolf Hess, the former Deputy to Adolf Hitler, never mentioned the controversial Hitler diaries during countless hours of discussions about the Fuehrer, the author of a book about Hess said Hitler rarely wrote anything down, preferring to dictate, said Eugene Bird, the former American director of the Spandau prison in Berlin where Hess, who became 89 years old Tuesday, has been imprisoned nearly 36 years.

MIAMI, FLORIDA — The Cuban government accused the United States of violating its airspace by sending a spyplane over the island, terming it a "shameless provocation against Cuba". The government said it sent "an energetic protest" of the incident to Washington.

AYACUCHO, PERU — Leftist guerrillas pulled sleeping peasants from their houses in an Andes mountain town and hacked and shot 12 of them to death in the third village massacre this month in Perú, the Armed Forces Command said Tuesday. Police, meanwhile, reported 26 guerrillas believed involved in the massacre of 18 peasants last week in another village had been killed in fighting with Armed Forces and police units.

LISBON — Rightist guerrillas claimed they captured two towns in the central Angolan province of Bie, killed 56 troops and downed a Mig-24 jet fighter and a helicopter. The National Union for the Total Liberation of Angola said its forces carried out the attacks Saturday on government army bases in the towns of Fio and Belo Horizonte.

LISBON — Armed with an electoral mandate but not a majority, the Socialist Party Tuesday got down to the business of forging a governing coalition to lead Portugal out of its political impasse. The Socialists won 36.3 percent of the votes cast in Monday's general election to give them 99 of the 250 seats in Parliament. The Social Democrats followed with 72 seats.

DAMASCUS — Syria said its forces opened fire and drove off an Israeli unit that penetrated a buffer zone along the cease-fire line in East Lebanon's Bekaa Valley on Tuesday. It was the first clash officially reported by Sirian President Hafez Assad's Soviet-backed government since a cease-fire agreement silenced Syrian and Israeli guns in the Lebanon was last June.

PEKING — French President François Mitterrand will arrive in Peking May 3 for meetings with China's top leaders, a government spokesman said Tuesday.

NEW DELHI — Heavy fighting between Soviet and Afghan troops and Moslem insurgents has been reported in several areas around Kabul, according to a Western diplomatic report Tuesday. Witnesses reported a Soviet helicopter bombardment around Paghman, 15 kilometers to the Northwest. In Tagab, about 60 kilometers Northeast of Kabul, where insurgents recently routed Soviet and Afghan forces and forced [illegible]

Na nomber di su yu, Hilda Kogel, nos ta anuncia morto di

Señora Viuda Inés, Maria, Monica Kogel-Marcha

Rumanan: Johan J. Marcha
Henrique V. Marcha
y demas famia

Amigunan: Fam. D. Mous-van Ginneken

Ta ricibi bishita di condolencia na Casa Morteria na Hospitaal St. Elisabeth diaweps 28 di april 1983 for di 2'or te 4'or.

Promo cu entiero tin Santo Sacrificio di Misa y respons na Misa di Santa Famia.

Acto di entiero ta tuma luga na Santana Catholico na Roodeweg.

Despues di entiero no ta ricibi bishita di condolencia na cas.

English Companion

HENRY — By Jack Tippit

MUSEUM OF MODERN SCULPTURE

PLEASE DO NOT TOUCH

DO NOT TOUCH

DO NOT TOUCH

DO NOT TOUCH

BEETLE BAILEY — By Mort Walker

THAT'S A GREAT-LOOKING STEAK! WHERE DID YOU GET IT?

IT JUST FELL FROM THE SKY

THERE'S A MEAN STREAK IN YOU, BEETLE

Jim Henson's MUPPETS

I'D LIKE TWO HOT DOGS TO GO!

THAT'LL BE TWO BUCKS

FOR ANOTHER BUCK, I'LL TELL YOU WHERE THEY'RE GOING.

QUINCY — By Ted Shearer

DID YOU NOTICE THAT, QUINCY?

NOTICE WHAT, GRAN?

THE WAY THE PASTOR WOUND UP HIS SERMON QUICK AFTER THAT CLAP OF THUNDER.

THOUGHT IT WAS A SIGNAL FROM HIS BOSS.

Het mag zaterdag dan de verjaardag zijn van KONINGIN BEATRIX, de handelaren in Nederland vinden dat niet zo leuk. Niet omdat ze niet achter de Oranje-vorstin zouden staan, maar omdat haar jaardag ditmaal valt op de koop-intensieve zaterdag. Diverse zaken hebben daarom ontheffing gevraagd van de verplichte winkelsluiting op deze nationale feestdag.

★★★

Wie het kleine niet eert..... Deze bekende zegswijze zal het NEDERLANDSE ECHTPAAR DE LANGE nog heel lang voor de geest blijven. In plaats van de erfenis van een half miljoen te delen met liefdadigheidsinstellingen, zoals de rijke moeder van de vrouw had gewild, werd het testament vervalst en streek het tweetal het hele bedrag op. Dat kwam aan het licht en nu zit het paar in het donker. Ze zeggen niets meer van het geld over te hebben, maar volgens berekening van de politie moet er ergens nog zo'n 325.000 gulden liggen. Een ander echtpaar, dat het valse testament als getuige mee had ondertekend, werd ook gestraft.

★★★

Die lesbische affaire, die de bekende tennis-ster BILLY JEAN KING ooit heeft gehad met haar gewezen secretaresse, Marilyn Barnett, is weer opgerakeld. Vandaag begon in Los Angeles het proces in hoger beroep, waarbij Barnett 55 miljoen dollar schadevergoeding eist. Ze vond hierin aanleiding op grond van de in de Verenigde Staten bestaande regeling, dat vrouwen die lang met een man hebben samengewoond, recht hebben op een uitkering uit de bezittingen van de man. "Dit moet dan ook voor onze lesbische verhouding gelden", moet Marilyn Barnett hebben gedacht. Eerst vroeg ze 125.000 dollar, maar op aandrang van haar advocaat verhoogde ze dit tot de 55 miljoen. Een lager hof heeft deze eis al afgewezen en het heeft er veel van, dat dit ook in hoger beroep zal gebeuren.

★★★

Stuntman STEVE MCPEAK is dolblij dat hij tot zes maanden gevangenneming is veroordeeld. Hij had zonder toestemming drie dagen lang op kabels doorgebracht, hoog boven de Colorado rivier in de Amerikaanse staat Nevada. Hij werd daarvoor drie dagen opgesloten. Toen hij, ook zonder toestemming, een "kabel-huwelijk" sloot, werd hij opgepakt en voorgeleid. McPeak zegt nu eindelijk tijd te hebben om het boek over zichzelf te schrijven, waar hij allang aan wilde beginnen. Tijdens zijn verblijf in het gevang zal hij ook een film maken.

★★★

Het is lang niet eenvoudig om gedurende een kwart eeuw geheel belangeloos werk te verrichten. Terecht dat daarom de heren A.C.PIETERNELLA en M.MARTI werden gehuldigd voor hun vrijwillige dienstverlening aan de EHBO op Curaçao. Beiden kregen het dr B.J.Filanus Jr.-onderscheidingsteken uitgereikt.

★★★

WORD SLEUTH FOR THE ENJOYMENT OF THE PUZZLE MINDED READERS OF AMIGOE.

This puzzle has more and more participants. This week's winner of the 25 Nf. price, to be spent at the sponsor AUGUSTINUS BOEKHANDEL is:

E. Manuel,
Venezuelaweg 1,
Curaçao.

He/She has to attend to the office of Amigoe at the [illegible] z/n and his/her price will be fixed (till 3'o clock in the afternoon).

★★★★★★★★★★★

Those who want to participate must be aware of the fact that it is imperative to include the unlisted clue in the solution. We can recommend every participant to use an encyclopedia if one is not sure.

★★★★★★★★★★★

This week's sponsor is BOEKHANDEL AUGUSTINUS.

Solutions should be forwarded to the Amigoe before noon every Tuesday following the day of the publication. The address on Aruba is Nassaustraat 110, on Bonaire P.O. Box 122, on Curacao P.O. [illegible] z/n. [illegible] "word sleuth" [illegible]

★★★★★★★★★★★

Champs

WORD SLEUTH • Covering UP

```
P B G N N A C T U N I E C O P
A G L N I Q I I N G K I K A Y
I N A A U A B A N K E T I P Y
N I L I N G T I N U S N O P E
D R L G I K N R K H T N O G G
Y T E S K W E I U I A N A E E
P A R E A B R T R C N D N E N
O R B R N I T K W T N I I N I
N M M N E E R C S A S R C E N
A O U I R I V I B A K G O V W
R B I K I N E G S T M I N T A
```

Last week's unlisted clue: SAMMARTINO

Find the listed words in the diagram. They run in all directions—forward, backward, up, down and diagonally.

Unlisted clue hint: ANDREWS-NEWMAN FILM

Bikini	Quilt	Blanket	Shutter
Umbrella	Canopy	Awning	G-string
Tunic	Veneer	Bandage	Armor
Parka	Mask	Screen	

© King Features Syndicate, Inc.

Koersen Centrale Bank

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.435	1.455	1.475
PND STERLING	2.73	2.785	2.845
NED GLD	63.99	64.71	65.51
BOLIVAR	-	-	-
ZW FRANCS	86.51	87.23	88.03
FR FRANCS	23.02	24.12	24.82
DUITSE MARK	72.25	72.97	73.77
SUR GLD	-	100.07	102.59
IT LIRE	0.91	1.21	1.27

KOERSEN VAN DE OBLIGATIELENINGEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN UITGEGEVEN DOOR HET DEPARTEMENT VAN FINANCIEN EN GELDIG VANAF HEDEN 27 APRIL 1983 EN TOT NADER ORDER:

9.75 0/0 OBLIGATIELENING 1979 PER 85/89 97.22
13 0/0 OBLIGATIELENING 1980 PER 86/90 108.68
12.5 0/0 OBLIGATIELENING 1981 PER 1986 104.49
12 0/0 OBLIGATIELENING 1982 PER 88/92 106.45

HET EFFECTIEVE RENDEMENT OP ALLE OBLIGATIELENINGEN BEDRAAGT 10.63 0/0.

Rectificatie

[illegible]

[illegible] TOT max. [illegible] 350 [illegible] 2 jaar. W.H.S[illegible] p/a Las Palmas Hotel, tel.: 25200 toestel 320.

NEDERLANDS GEZIN zoekt [illegible] voor plm. anderhalf jaar, voor ongeveer fl. 900,- per maand. Moet er toch een te vinden zijn? Eventueel gedeeltelijk gemeubileerd. Bel a.u.b. F.Ong, Hotel Las Palmas, tel.: 25200-328 [illegible] den mogelijk).

NEW YORK NEW YORK

SALE

25% — 75% KORTING

op bekende merken zoals:

Gloria Vanderbilt
Bill Blass
Anne Klein
Liz Claiborne
Christian Dior

vanaf 28 april

U kunt ook bij ons terecht op 30 april, 1 en 2 mei van 10 uur tot 2 uur)

NEW YORK NEW YORK Curacao Plaza Hotel

Openingstijden:
maandag t/m zaterdag tussen 9.00 en 7.00 uur.
Zondag: 10 tot 14.00 uur.

DE ONTVANGER
VAN HET EILANDGEBIED CURACAO

maakt bekend, dat op vrijdag 29 april 1983 de loketten van zijn kantoor gevestigd aan de Scharlooweg 35 en hoek Klipstraat/Breedestraat Otrabanda en de Hulpkantoren te Dokterstuin, Sta.Maria, Brievengat, Rust en Montaña, om 10.30 uur voor het publiek zullen sluiten i.v.m. verkiezingen op die dag.

Afd. P.R.

De Vereniging voor Protestants Christelijk Onderwijs op Curacao vraagt voor:

a. Dr. Albert Schweitzer MAVO/ETAO: 2 leraren voor Handelskennis met ± 7 uren A.V.O.
(1 voor direkt en 1 met ingang van 1 aug. 1983)

b. Dr. Albert Schweitzer Kleuterschool: kleuterleidster (met ingang van 1 augustus 1983)

Specifieke eisen voor:
funktie a.: akte volledig bevoegd onderwijzer en L.O. handelskennis
funktie b.: tenminste akte van bekwaamheid A kleuterleidster; bij voorkeur akte A en B.

Algemene eisen voor bovengenoemde funkties:
— uit overtuiging het protestants christelijk onderwijs willen dienen en kerkelijk meelevend zijn.
— zij die onderwijservaring hebben genieten de voorkeur.

Inlichtingen voor:
funktie A: bij de direkteur, de heer C.D. Vos, tel.: 54850
funktie B: bij het hoofd, mevrouw I.G. Christiaan-Overdijk, tel. 55038

Sollicitaties dienen vóór 4 mei 1983 ingediend te zijn bij het bestuur van de Vereniging voor Protestants Christelijk Onderwijs, P.O.B. 3555, Curacao.

AANGEBODEN DOOR SHELL CURACAO N.V.

Gebruikte afsluiters

ITEM	AANTAL	MAAT	
01	100 stuks	10"	serie 150, zonder handwiel
02	6 stuks	10"	serie 300, zonder handwiel
03	65 stuks	12"	serie 150, zonder handwiel
04	70 stuks	12"	serie 150, kompleet
05	4 stuks	12"	serie 300, zonder handwiel
06	18 stuks	16"	serie 150, zonder handwiel
07	86 stuks	16"	serie 150, kompleet
08	18 stuks	20"	serie 150, zonder handwiel
09	15 stuks	20"	serie 150, kompleet

Offerte : In gesloten enveloppe waarop te vermelden:
"Offerte overtollige materialen
Shell Curacao N.V.
Agreements office, kamer 272,
Emmastad."

Voorwaarde : "Cash as is where is".

Betaling : Binnen een week na gunning.

Kijkdag : 12 april 1983 [illegible]
Voor verdere inlichtingen gelieve contact op te nemen met toestel 9-2915 of 9-20..

Sluitingsdatum : 8 juni 1983, s.v.p. offerte voorzien van naam, adres en telefoonnummer.

Shell Curacao behoudt zich het recht van gunning voor.

STEM VOOR ZEKERHEID.
STEM VOOR EEN POSITIEVE ONTWIKKELING VAN CURACAO.
STEM VOOR SOCIALE RECHTVAARDIGHEID.
STEM P.S.D. — LIJST Nº 3 — WITTE LIJST.

EPHRAIM CIJNTJE

PSD

VAKATURE

Wegens vertrek van de huidige funktionaris korte termijn een zoeken wij op

HOOFD CIVIELE DIENST

PLAATS IN DE ORGANISATIE:
— Ressorteert direkt onder de Direktie
— Geeft leiding aan ca. 300 ondergeschikten.

HOOFDTAKEN:
[illegible] hing houdend met de doelstelling en het totale beleid.
— het kontroleren van de uitgevoerde werkzaamheden op efficiëncy.
— het rapporteren en adviseren inzake beleid, betreffende de Civiele Dienst, ten behoeve van de Direktie.
— het leiden van werkbesprekingen met de direkte hoofden.

FUNKTIE-EISEN:
— Hogere Hotelvakschool of vergelijkbare M.B.O.-opleiding
— Ruime ervaring
— Kontaktuele vaardigheid
— Zelfstandigheid
— Leeftijd 35 - 45 jaar

Een psychologische test vormt onderdeel van de selectieprocedure.

Schriftelijke sollicitaties, uiterlijk één maand na plaatsing van deze advertentie, te richten aan de Direktie van de Stichting St. Elisabeth Hospitaal, Breedestraat 193 (O), Alhier.

HENDERSON

AVONDVERKOOP

Vandaag 27 april tot 9.30
Donderdag 28 april tot 9.30

alleen op

SALINJA EN RIO CANARIO

Vrijdag 29 april zijn al onze zaken vanaf 12.30 GESLOTEN

PROFITEER!

ALUMINIUM HUISHOUDTRAPPEN TEGEN UITSTEKENDE PRIJZEN!

HOOGTE	AANTAL TREDEN	NORMALE VERKOOPPRIJS	NU VOOR SLECHTS
1.25 mtr.	3	fl. 95,00	fl. 63,00
1.50 mtr.	4	„ 110,00	„ 74,00
1.70 mtr.	5	„ 130,00	„ 87,00
2.00 mtr.	6	„ 160,00	„ 106,00
2.20 mtr.	7	„ 180,00	„ 123,00
2,45 mtr.	8	„ 210,00	„ 142,00

ANTEM heeft ook het grootste assortiment op het gebied van electro-technische materialen zoals:

kabel, draad, snoer, Hazemeyer kasten & benodigdheden, Klöckner & Moeller amerikaans/europees schakelmateriaal, bevestigingsmateriaal, PVC-buis met [illegible], lasdozen, pakkingbussen, zekeringen schroefkappen, Scotch 3M splicingkits kroonklemstroken, lamphouders, ballonnen, gloeilampen, in- & opbouw armaturen, aard electrodensignaallampjes, etc., etc.

Tevens hebben wij een uitstekende voorraad LOODGIETERS & DAKDEKKINGS MATERIALEN alsmede STA-RITE WATER POMPEN. Ook voor het verhelpen van Uw "AIRCO" problemen hebben wij de benodigde ONDERDELEN.

ONS VAKKUNDIG PERSONEEL STAAT KLAAR OM U DE JUISTE ADVIEZEN TE GEVEN.

MAGAZIJN EMANCIPATIEBLVD.

ELGA

HET EILANDGEBIED CURACAO

BEKENDMAKING

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao maakt bekend dat het op grond van artikel 56 van de Vergunningslandsverordening 1963 besloten heeft dat, in verband met de aanstaande verkiezing van de leden van de Eilandsraad voor het Eilandgebied Curacao op 29 april 1983, het verboden is sterke drank of zwak-alcoholische drank te verkopen of te leveren of te verstrekken in lokaliteiten waarvoor vergunning is verleend op grond van de Vergunningslandsverordening 1963 (of de Vergunningsverordening 1949) vanaf 28 april 1983, 18.00 uur tot 30 april 1983 om 06.00 uur. De verkoop, aflevering of verstrekking van uitsluitend alcoholvrije drank in bovengenoemde lokaliteiten is derhalve niet verboden. De vergunninghouders dienen er rekening mee te houden dat indien zij in strijd handelen met dit verbod het Bestuurscollege een vergunning kan intrekken.

HET BESTUURSCOLLEGE VOORNOEMD,

De Gezaghebber, De Secretaris,
R.A. Casseres. Mr. E.A. Vlieg.

Wij zijn een middelgroot aannemingsbedrijf op Aruba en zoeken voor direkte indiensttreding een ervaren

ADMINISTRATEUR

FUNKTIEINHOUD:
1. Hij leidt, en is aktief betrokken bij, de grootboekadministratie, w.o. debiteuren adm., de loon- en salarisadministratie, gevoerd op een kantoorcomputer.
2. Hij stelt halfjaarlijks de balans en de resultatenrekening op;
3. Hij behandelt personeelszaken, regelt verzekeringen, claims, incasso van vorderingen, enz.

De sollicitatie moet aan de volgende eisen voldoen:
a. Opleiding op M.B.A. niveau of gelijkwaardig.
b. Minstens 5 jaar ervaring in vergelijkbare funktie(s)
c. Moet een gezond, aktief, serieus en zelfstandig werker zijn.

Uw sollicitatie graag schriftelijk (met volledige gegevens v.w.b. opleiding en ervaring) met bijsluiting van een pasfoto aan P.O. Box 3746, Curaçao, liefst binnen twee weken na heden.

NOG ENKELE DAGEN... KOM EN PROFITEER TOT EN MET 29 APRIL 1 UUR N.M.

GROOTSE UITVERKOOP

van SPIKSPLINTERNIEUWE GOEDEREN TEGEN SPOTPRIJZEN

Breedestraat - Punda

amsterdam store

Er gaat vaker een lampje branden bij Remi Eisden

DE VOORTGESNELDE technologie heeft uitvinders van alle standen en rangen voortgebracht. Grote en kleine uitvindingen, die dank zij de drang naar ordening in die snel voortrazende technologische ontwikkelingen worden geregistreerd bij de Octrooiraad. Als die registratie bewerkstelligd is, kan de betrokken uitdenken recht doen gelden op patent op die uitvinding.

Toch hoeven uitvinders niet altijd gezocht te worden in geleerde kringen van professoren met kleine brilletjes op, die niets anders in gedachten hebben dan de hele dag proeven doen. Op de werkplaats kunnen minder-gestudeerden met de kennis en ervaring die zij vergaard hebben, een hoge graad van inventiviteit aan de dag leggen. Om het in Antilliaanse termen te verduidelijken: men hoeft niet „in Nederland geweest" te zijn („ing") om tot zulke daden te komen; oftewel men hoeft geen titel te hebben om tot ingenieuze vindingen te kunnen komen, die strekken tot een efficiëntere bedrijfsvoering.

Het vernuft van al deze uitvinders, groot en klein, qua opleidingsgraad, kan bijdragen aan een verdere vooruitgang van de mens en zijn kennis en beheersing van de techniek in al zijn facetten. Eén zo'n vernufteling van eigen bodem, die zijn naam officieel zag opgenomen in een octrooibewijs, afgegeven door de Octrooiraad van het Koninkrijk der Nederlanden in Rijswijk — als enige en dus eerste Antilliaan naar eigen zeggen — is Remilio Longino Eisden. Zijn uitvinding werd ginds genummerd als 171125 [illegible] januari 1983. Uit een gesprek met deze uitvinder blijkt een eerder idee dat uit zijn brein ontsproten te zijn al jaren met succes toegepast te worden. Reden genoeg voor een nader gesprek. Is Remi Eisden een soort Curaçaose „Willie Wortel"?

Eisden heeft zijn opleiding tot chemisch bedrijfsanalyst op Curacao genoten; de afronding geschiedde in allerlaatste instantie in Nederland. Daarna heeft hij zich via de Shell-bedrijfsschool en specialistische cursussen nader geschoold. Hij startte zijn loopbaan als chemicus bij Shell. Ruim tien jaar was hij daar werkzaam, toen hij door zijn werkgever werd uitgeleend voor bijna een jaar aan de DWV, de Dienst Water Voorziening van het eilandgebied Curacao. Die dienst zat omhoog na het vertrek van een buitenlander. De volgende stap was dat Eisden door de DWV in dienst werd genomen in 1960. Na 23 jaar werkt hij nog bij de waterfabriek, de KAE (Kompania di Awa i Elektricidat) waarin de DWV is overgegaan in 1976. De aandelen van de KAE nv zijn alle in handen van het Curacaose eilandsbestuur. Bij de KAE is hij zowel chemisch adviseur als chef van die afdelingen die iets van doen hebben met de controle op het uit zout zeewater gedestilleerde zoete drinkwater.

BESPARINGEN

Zijn eerste uitvinding wordt er al vanaf 1963 toegepast. Dat heeft geleid tot besparingen van enkele miljoenen guldens per jaar. In 1962 moesten nog twaalf man worden ingezet om een bepaald procedé bij DWV te ondervangen. Dat was in de tijd dat per dag gemiddeld 4000 ton water werd afgenomen. Nu is de waterafname op piekdagen 25.000 ton. Maat dat ene apparaatje maakt dat niemand meer op dat procedé gezet hoeft te worden.

In het kort komt het neer op een machine die koolzuur (CO_2) aan zeewater onttrekt, dat dan gemakkelijker verder gedestilleerd wordt dan als die gassen erin waren gebleven. De CO_2 wordt vervolgens als verharding toegevoegd aan reeds helemaal ontzilt drinkwater.

Op deze manier worden ook deviezen gespaard. In het verleden moesten namelijk zware metalen flessen met koolzuur speciaal worden ingevoerd. Die CO_2 moest aan het drinkwater worden toegevoegd. Er is uitgerekend dat de KAE dankzij deze apparatuur in 1976 3,2 miljoen gulden heeft bespaard. De orde van besparing van nu bij een afname en de onkosten van dit moment worden door Eisden geraamd op acht à negen miljoen gulden.

PATENT

Op een bepaald moment ging bij Eisden nog een lampje branden. Die uitvinding werd dan wel in de fabriek gebruikt, maar er gold geen patent op. Buitenlanders, die voor de fabriek werden aangetrokken, konden zonder problemen het idee meenemen en ongestraft elders toepassen. In samenspraak met het bestuurscollege werd daarop in juni 1976 een verzoek voor octrooi ingediend in Nederland. Dat proces is tot op heden nog niet afgerond, ook al omdat het bij de overheid over zoveel schijven loopt.

Omwille van die grote besparingen (9 à 10 miljoen gulden in twintig jaar) had het BC de heer Eisden ook een financiele tegemoetkoming in de vorm van een gratificatie in het vooruitzicht gesteld. Daar schijnt wel een besluit over genomen te zijn, maar geld heeft de heer Eisden er nooit voor mogen toucheren. Als straks octrooi wordt verleend, wordt die wel geplaatst op naam van het eilandgebied Curacao met de vermelding erbij dat Eisden de uitvinder ervan is.

SCHIJVEN

Met zijn tweede uitvinding is hij beter opgeschoten. Daarvoor diende hij in 1977 een verzoek in. Omdat er minder schijven tussen zaten, is de procedure sneller afgerond. Aan de hele procedure schat hij tegen de drieduizend gulden te hebben gespendeerd. Het eindresultaat was wel dat hem per brief van 1 maart dit jaar officieel is meegedeeld dat hem octrooi is verleend voor "inrichting voor het terugwinnen van afvalwarmte uit hete rookgassen onder gelijktijdige reiniging van de rookgassen". (een nadere uitleg staat elders op deze bladzijde).

Deze uitvinding kan opnieuw leiden tot enorme bedrijfsbesparingen. Niet alleen bij KAE, maar ook bij ondernemingen als Shell Curacao waar talrijke schoorstenen staan. Volgens Eisdens eigen schattingen zou de KAE met toepassing van zijn systeem per jaar tussen de 14 en 16 miljoen gulden minder schoorsteen-verlies kunnen hebben. In de exploitatie zelf zou dat een geldelijke besparing kunnen opleveren van ruim 10 miljoen gulden, voegt hij er aan toe. Na de sterk gestegen kosten voor brandstof in de laatste jaren, kan dat een welkome aanwinst zijn.

Door:
Frans Heiligers

Behalve het kostenaspect is ook het milieuvriendelijke karakter ervan van groot belang. Op dit moment wordt bij Shell de mogelijkheid bestudeerd om het zwavelgehalte in de rookgassen die worden verspreid terug te brengen, aangezien die schadelijk zijn voor het milieu. Eisdens uitvinding kan daarbij van pas komen.

STIMULANS

Diegenen die over willen gaan op toepassing van Eisdens uitvindingen, moeten daarover onderhandelingen met hem beginnen. Hij kan voorwaarden stellen, ook geldelijke. De directie van de KAE niet minder. In de periode vóór 1977, toen Eisdens uitvinding nog in een fase van onderzoek was, toonde de directie van de waterfabriek weinig of geen interesse. Eisden heeft daarom de KAE verder buiten de uitwerking en aanvrage bij de Octrooiraad gehouden. Of de huidige directie meer interesse toont, zal nog moeten blijken. De heer Eisden heeft hen er nog niet formeel over benaderd.

Eisden hoopt dat zijn uitvindingen een stimulans vormen voor andere Antillianen om hun kennis en ervaring gericht te gebruiken. Te vaak gebeurt het dat goed bruikbare ideeen door een werkgever in stilte worden aan- en overgenomen, zonder dat dat op de een of andere wijze is gehonoreerd. Mogelijk dat daardoor andere en eerdere uitvindingen van Antillianen niet tot de Octrooiraad zijn doorgedrongen, maar wel door anderen zijn geexporteerd en elders toegepast.

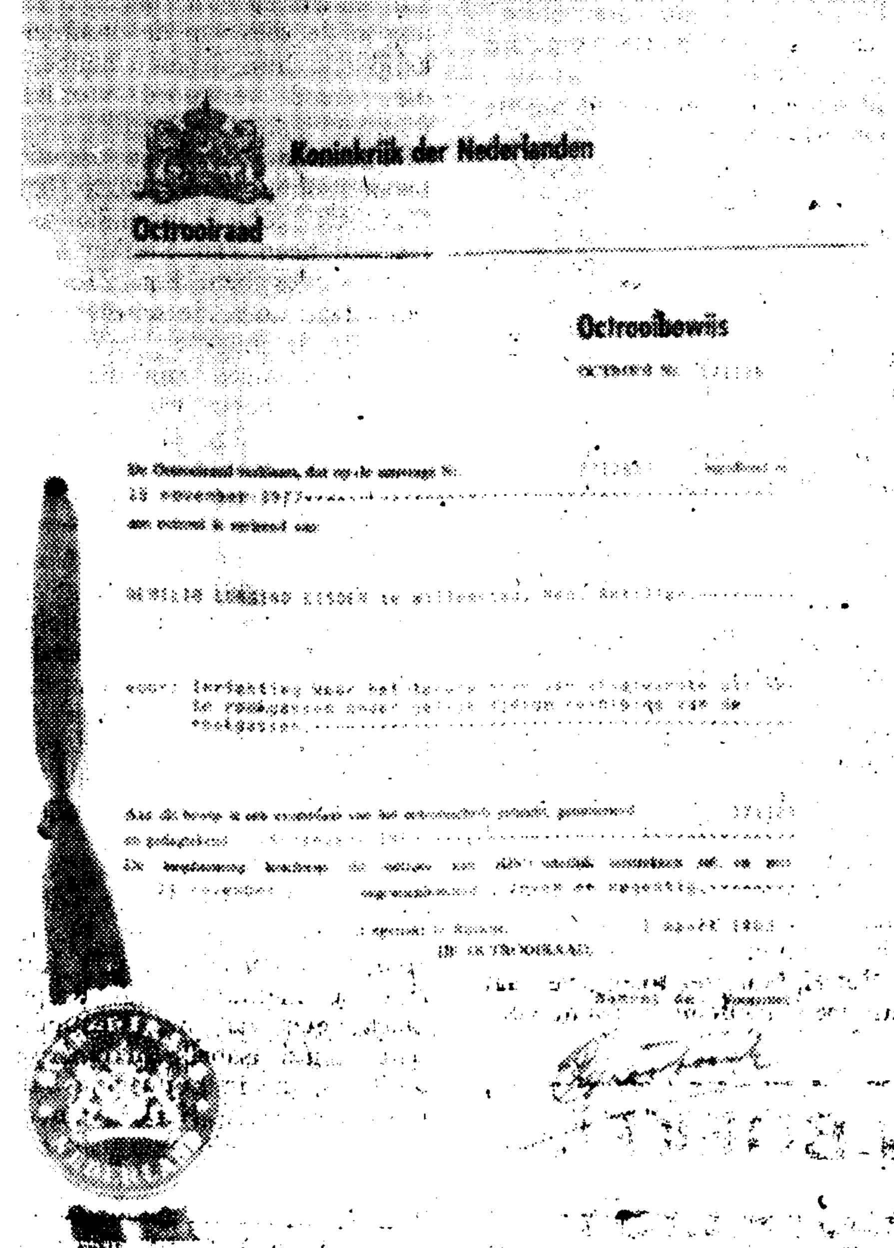
Er wordt vanuit de gemeenschap wat vreemd aangekeken tegen het verleende patent aan de heer Eisden. Mogelijk omdat het de eerste keer is dat zoiets geschiedt. Slechts de vakbond ABVO blijkt zich te verheugen in dit feit. ABVO-zegsman Shon Ma Schoop feliciteerde Eisden de vorige week publiekelijk met de bereikte mijlpaal. Remi Eisden is oud-voorzitter van deze vakbond, uit de periode 1973/1974. Daarna is hij tot 1980 bestuurslid/commissaris van ABVO geweest. De trots van de ambtenarenbond is daarom begrijpelijk.

IDEEENBUS

Bij de ingang van het kantorencomplex, waar ook Eisden gehuisvest is, hangt een gele ideeenbus van de KAE. Hij blijkt leeg te zijn. Maar zelden dat daar iets in gestopt wordt. Laat staan dat het een toepasbare suggestie is.

"Nee", antwoordt de heer Eisden laconiek als wij hem vragen of zijn ideeen ook [illegible] via die ideeenbus zijn gegaan. Zijn plannen hebben die fase meteen overgeslagen om onder eigen naam de Octrooiraad te Rijswijk te bereiken.

......copie van het octrooibewijs........

Koninkrijk der Nederlanden

Octrooiraad

Octrooibewijs

[redacted]

VOOR DE TECHNISCH meer geschoolden is het wellicht interessant een nadere uitleg en een tekening te krijgen van Eisdens uitvinding. Die [illegible] vervolgens.

Volgens een belichaming van de uitvinding (schematisch weergegeven in fig. 1) wordt water (zeewater, rivierwater of grondwater) door pomp (1) opgezogen en gepompt door koeler (2) alsmede koelers (3) van de verdamper (8) om vervolgens in de schoorsteen te worden versproeid. Het water zal in temperatuur gaan stijgen gedurende de weg door de koelers en neemt energie op. De mogelijkheid bestaat ook nog dat de pomp (1) het water direct in de schoorsteen kan sproeien. Het water dient te worden gesproeid om een goed contact met de rookgassen te bewerkstelligen.

Van het rookkanaal (4) van de ketel gaan de rookgassen, die zwavelzuur en andere schadelijke stoffen bevatten, door de schoorsteen. Op weg naar de atmosfeer komen de rookgassen, die een temperatuur van 250 graden C tot 350 graden C hebben, in aanraking met het versproeide water. Het water gaat in temperatuur stijgen en de rookgassen zullen hun energie afstaan aan het water; de temperatuur van de rookgassen daalt tot ca 105 graden C, afhankelijk van de hoeveelheid water die in de schoorsteen wordt versproeid.

Op een geschikte hoogte is een kanaal (5) aangebracht, waarin koeler (2) zich bevindt en verder nog een ventilator (6) voor het afzuigen van de met waterdamp verzadigde gassen. De waterdamp zal op de koelpijpen condenseren, en de gassen, die niet schadelijk zijn, kunnen naar de atmosfeer ontwijken. Het gecondenseerde water wordt opgevangen, afgevoerd door pomp (7), om vervolgens volgens de normale behandeling tot drinkwater te worden verwerkt.

De gassen die in de lucht ontwijken zijn nu voornamelijk stikstof en zuurstof en zij behoeven niet meer op een zekere hoogte in de atmosfeer te worden afgevoerd.

Het water dat niet verdampt en onder in de schoorsteen terecht komt, bezit een temperatuur van circa 90 graden C. De eindtemperatuur van het water is afhankelijk van de hoeveelheid en de temperatuur van het water, dat in de schoorsteen wordt versproeid. Het water, dat zich onder in de schoorsteen bevindt, bevat zwavelzuur, vaste bestanddelen, koolstof etc.

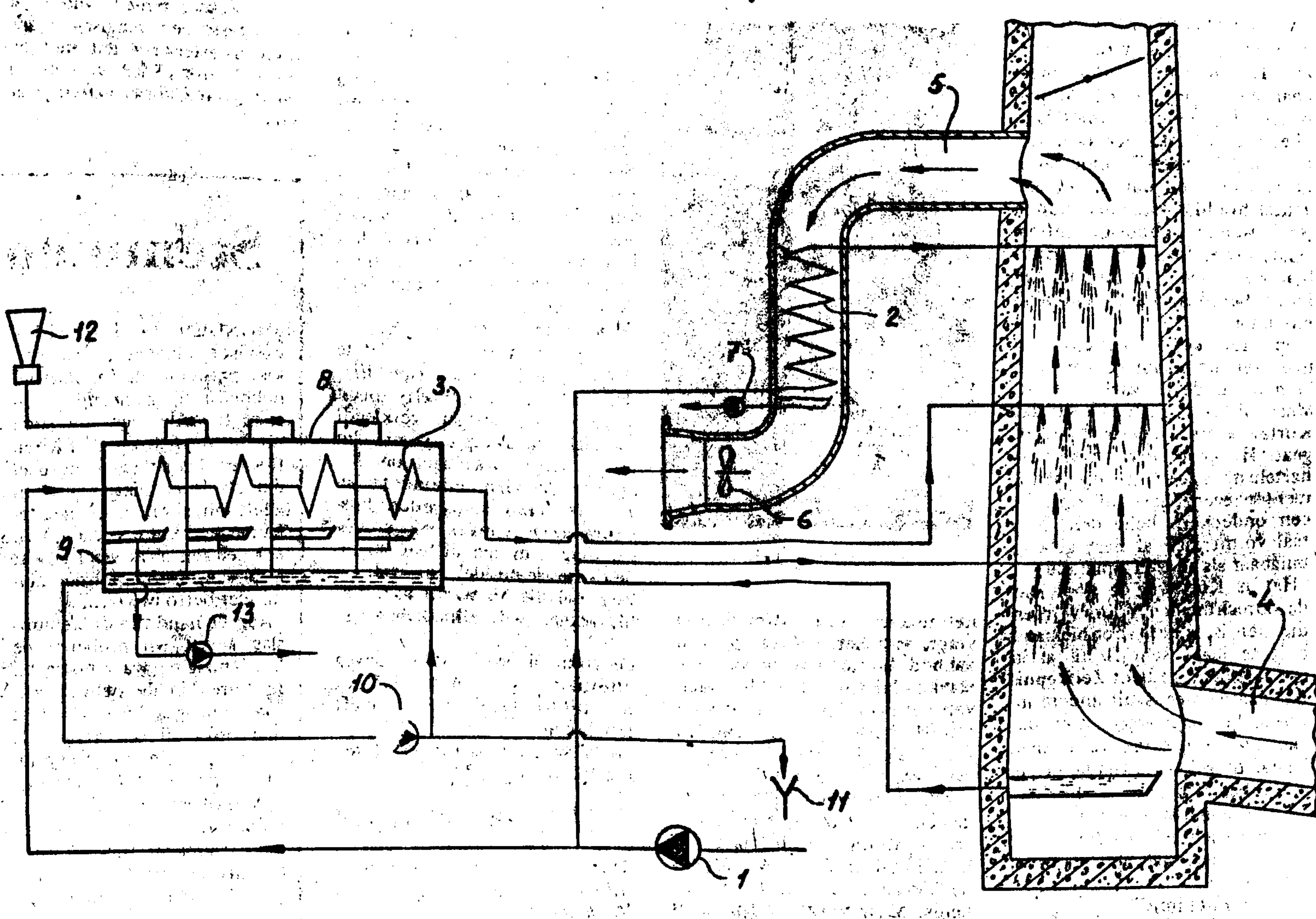
Na ontgassing wordt het gevoerd naar verdamper (8) om met drukverlaging in de verschillende kamers tot verdampen te worden gebracht. Deze waterdamp condenseert op de koelpijpen (3) en wordt vervolgens opgevangen en afgevoerd door destillaatpomp (13) ter bereiding van drinkwater.

Het zoutgehalte in het water neemt geleidelijk toe tijdens het destillatieproces in de verdamper. Vanuit de laatste kamer (9) wordt het zoutwater door circulatiepomp (10) gedeeltelijk gerecirculeerd en gedeeltelijk geloosd in de goot (11).

De kamers zijn aan de bovenkant onderling verbonden en de laatste kamer is verbonden met een ejecteur (12), die voor het nodige vacuum zorgt. De verdamper zal naast de produktie van water ook nog koolzuur (CO_2) produceren dat ten behoeve van drinkwaterbehandeling kan worden benut.

De [illegible] van de uitvinding bestaat uit pompen, leidingen en sproeiers om het water in de schoorsteen te sproeien. Het sproeien kan eventueel in verschillende lagen boven elkaar geschieden. De gereinigde rookgassen, die veel waterdamp bevatten, worden via een kanaal, dat op geschikte hoogte van de schoorsteen is aangebracht, afgevoerd. De rookgassen worden via koelers geleid en de waterdamp gaat condenseren. Het gecondenseerde water wordt opgevangen en behandeld om drinkwater te verkrijgen.

De rookgassen, bevattende voornamelijk stikstof en zuurstof, kunnen vrij in de atmosfeer worden afgevoerd. Het is gekoeld en ook niet schadelijk meer. In de toekomst hoeven schoorstenen niet meer zo hoog te worden gebouwd wat een besparing op de constructie-kosten impliceert.

☆☆☆☆☆☆☆☆☆

Het recht op octrooi

Het recht om octrooi is de bescherming van kennis en het recht op gebruik van de uitvinding. Anderen moeten van de octrooi-houder voorafgaand toestemming hebben voor het gebruik en moeten voldoen aan diens voorwaarden. Maar om een octrooibewijs te krijgen, moet de aanvrager zelf ook eerst aan voorwaarden voldoen. Eisden legt uit dat het de bedoeling is dat de aanvrager zijn uitvinding met verve verdedigt. De Octrooiraad in Rijswijk gaat bij soortgelijke instellingen in andere landen na of de uitvinding elders al bekend is en geregistreerd staat.

Vooral West-Duitsland staat bekend om zijn grote aantallen uitvindingen op allerlei terreinen. Enigszins vergelijkbare uitvindingen worden ernaast gehouden. De aanvrager moet maar eens aangeven wat de verschillen zijn. Er wordt dus niet licht mee omgesprongen. Een andere vereiste is dat de uitvinding ook moet kunnen werken.

Een niet-deskundige gaat in deze wir-war van procedures al snel ten onder. Daarom is het belangrijk om een octrooi-gemachtigde in de arm te nemen, aangesloten bij de particuliere onderneming, een octrooibureau. De octrooiraad als overheidsinstantie fungeert dan als de rechter en het octrooibureau als de advocaat die het woord voert namens de aanvrager. Tussen deze laatste twee moet natuurlijk een voortdurende raadpleging plaats vinden.

V.S. Naipaul: De Mimitators

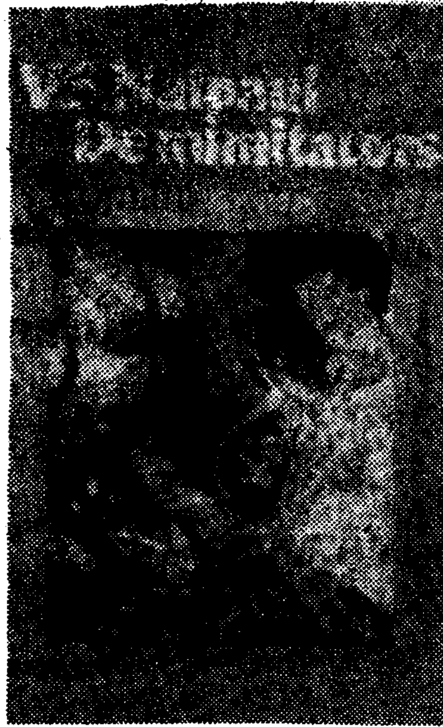
Ontheemd politicus

DE TRINIDESE schrijver V.S. Naipaul wordt door veel Caribiërs beschouwd als een lastige schrijver, een man zonder hart voor het gebied van de eilanden, een spotter. Hij zou te Europees denken en schrijven en geen geduld kunnen opbrengen voor het vallen en opstaan van de Caribiërs, geen begrip voor hun poging mee te mogen tellen in het wereldgebeuren.

Een dergelijk verwijt zal een schrijver als Gabriël García Márquez nooit gemaakt worden, terwijl met een beetje goede wil beide schrijvers heel goed met elkaar te vergelijken zijn. Zowel Márquez als Naipaul putten hun inspiratie voor een belangrijk deel uit de gemeenschap waaruit ze voortkwamen. Ze beschrijven het verval van hun omgeving, analyseren de geschiedenis, beleven het falen van individuen uit hun midden. En toch wordt Márquez beschouwd als een sociaal voelend mens, Naipaul als een soort verrader.

Misschien ligt het aan de beide gemeenschappen zelf, tolereert de Latijns-amerikaanse maatschappij eerder de kritiek die geleverd wordt dan de Engels-caribische? Ziet een Latino eerder het relatieve in van de schrijverij, of herkent hij zichzelf niet in wat er geschreven staat?

Theoretisch zou dit laatste punt een verdedigbaar argument kunnen zijn: Naipaul is veel duidelijker in zijn beschrijving, terwijl Márquez soms bijna mytisch schrijft, het tijdbepalend aspekt in zijn werk elimineert. Maar wie een open oog heeft zal al ras bemerken dat Márquez zo duidelijk is als wat; bij twijfel leze hij de interviews met de schrijver er maar op na, bestudere hij Márquez eigen levensverhaal, inklusief zijn (vrijwillige) ballingschap! Goed, van de andere kant laat Naipaul helemaal niets aan duidelijkheid te wensen over: zijn roman-personages zijn de mensen om ons heen, wijzelf.

Misschien zit er iets in om de verklaring te zoeken in het feit dat bij Márquez de hoofdfiguren meestal slachtoffers zijn van een ander, een macht boven het volk, weliswaar voortgekomen uit het volk zelf: de dictators.

Een dergelijke stelling gaat maar ten dele op. Ook Márquez heeft een zwak voor de dictator as such, terwijl Naipaul's vlijmende kritiek op Zaire's Mobutu in A bend in the river toch ook niet anders gezien kan worden als een duidelijke stellingname van de auteur tegen het onrecht van de grenzeloze macht.

Het zou allicht kunnen liggen aan de houding van de schrijver als mens in de hem omringende maatschappij. Zijn politieke overtuiging, zijn uitlatingen over wat in zijn gemeenschap plaatsvindt. Daarin verschillen Márquez en Naipaul toch wel, maar dat zou niet zo sterk mogen doorspelen in de beoordeling van hun werk.

Het zij Márquez toegegeven dat hij meer medelijden toont voor zijn roman-personages, zijn slachtoffers", terwijl Naipaul op dit punt een stuk nuchterder is. Maar niet voor niets is Márquez een Latino, terwijl Naipaul afkomstig is van een Engelse kolonie waarin de emotionele kou van eeuwen zich heeft getrokken, de zakelijkheid, de afstandelijke wetten. Beide schrijvers hanteren hun pen volgens de regels van hun maatschappij.

Wie weet is het omdat de Latinos inmiddels gewend zijn geraakt aan de mislukkingen van hun experimenten, hun onafgebroken series revoluties en vernieuwers, terwijl de eilandbewoners nog vol van idealisme zijn en werkelijk geloven in de mogelijkheden van hun eilanden, hun leiders en hun volk. Dat zij nog in de roes van de onafhankelijkheid hun dromen hebben, die wreed verstoord worden door een man als Naipaul?

In ieder geval is het zo, dat wie belangstelling heeft voor het Caribisch gebied moeilijk om Naipaul heen kan. Sterker nog, niet zonder hem kan. Hoe je ook staat t.o.v. de schrijver als Caribiër, je moet wel erkennen dat er weinigen zijn die zo'n haarscherp beeld van deze eilandstaatjes, deze eilandmensen kunnen schetsen. Ze zijn meer dan levensecht: spiegels in woord.

En het ontkennen van een zo duidelijk spiegelbeeld getuigt alleen maar van kleinzieligheid, het onvermogen zich te distantiëren van de eigen bekrompenheid om het relatieve van de alledaagsheid te durven aanschouwen.

De meest recent in het Nederlands vertaalde roman van Naipaul is De Mimitators (oorspronkelijke titel The Mimic Men, verschenen in 1967). Het zijn de memoires van Ralph Singh, een van het Westindische eiland Isabella afkomstige politicus, die in Londen in ballingsschap leeft. Heel afstandelijk ziet hij terug op zijn verleden: het ligt niet in zijn bedoeling een politiek manifest te schrijven, of af te rekenen met zijn tegenstanders.

Evenmin is het hem te doen om een analyse van de gebeurtenissen of het zoeken van een verklaring voor wat zijn leven inhield. De Mimitators beschrijft de verschillende fasen van het leven van Singh: zijn jeugd op het eiland als zoon van een hardwerkende, idealistische vader en een moeder, erfgename van een frisdrankenfortuin; het eerste dualisme dat ter sprake komt. Zijn opvoeding vindt plaats in de luxe van de ene familie en de afkeer daarvoor aan vaderskant. Als zijn vader tenslotte [illegible] maakt als leider van een arbeidersbeweging om zich [illegible] in het oerwoud terug te trekken als een soort [illegible] met zijn aanhangers, blijft de jonge Singh bij zijn moeders familie. De studie in Engeland maakt van hem een tussen Isabella en Europa hangend mens. Teveel van het ene, te weinig van het andere; van welke kant je het ook bekijkt. Singh gaat terug naar Isabella (met een Engelse echtgenote) en weet er binnen de kortste keren, dankzij handige speculaties met waardeloze grond, een enorm kapitaal bijeen te vergaren.

Zijn huwelijk loopt op de klippen en tenslotte raakt hij in de politiek verzeild: samen met een oud-klasgenoot richten zij een partij op en behalen – geheel onverwachts – een overweldigende verkiezingsoverwinning. Eenmaal aan de macht, blijken de zaken niet te gaan als verwacht. Er is gebrek aan visie, gebrek aan onderling vertrouwen sprake van raciale tegenstellingen. Het politieke leven van Ralph Singh is gedoemd: hij wordt als onderhandelaar naar Londen gestuurd, waar hij weinig meer bereikt dan een amoureus avontuurtje met de dochter van zijn tegenpartij bij de onderhandelingen. Hij keert nog een keer terug naar zijn geboorteeiland om daarna voor immer naar de veilige Europese anonimiteit terug te keren.

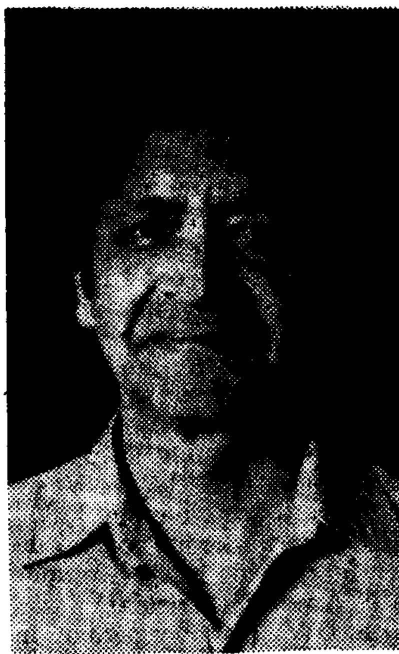
Alle Caribische elementen zijn in De Mimitators terug te vinden, de sociale, raciale, historische, politieke, enz. Het is het verhaal over een eilandenrijk dat gekomprimeerd is tot één enkel eiland, Isabella, dat alles omvat. Een eiland waaraan men zich spiegelen kan, waaruit men lering trekken kan. Naipaul's beschrijving is in al haar scherpte toch bijzonder eerlijk: hij laat het individu zijn waardigheid.

Voor wat ons betreft, de parallellen tussen onze ontwikkeling en die op Isabella zijn treffend. Alleen al de houding ten opzichte van de expatrianten, die van het eiland afgezet worden omdat "ze tropentoeslag (kregen), hun huisvesting werd gesubsidieerd, om de drie jaar kregen zij en hun gezinnen een gratis passage naar....."

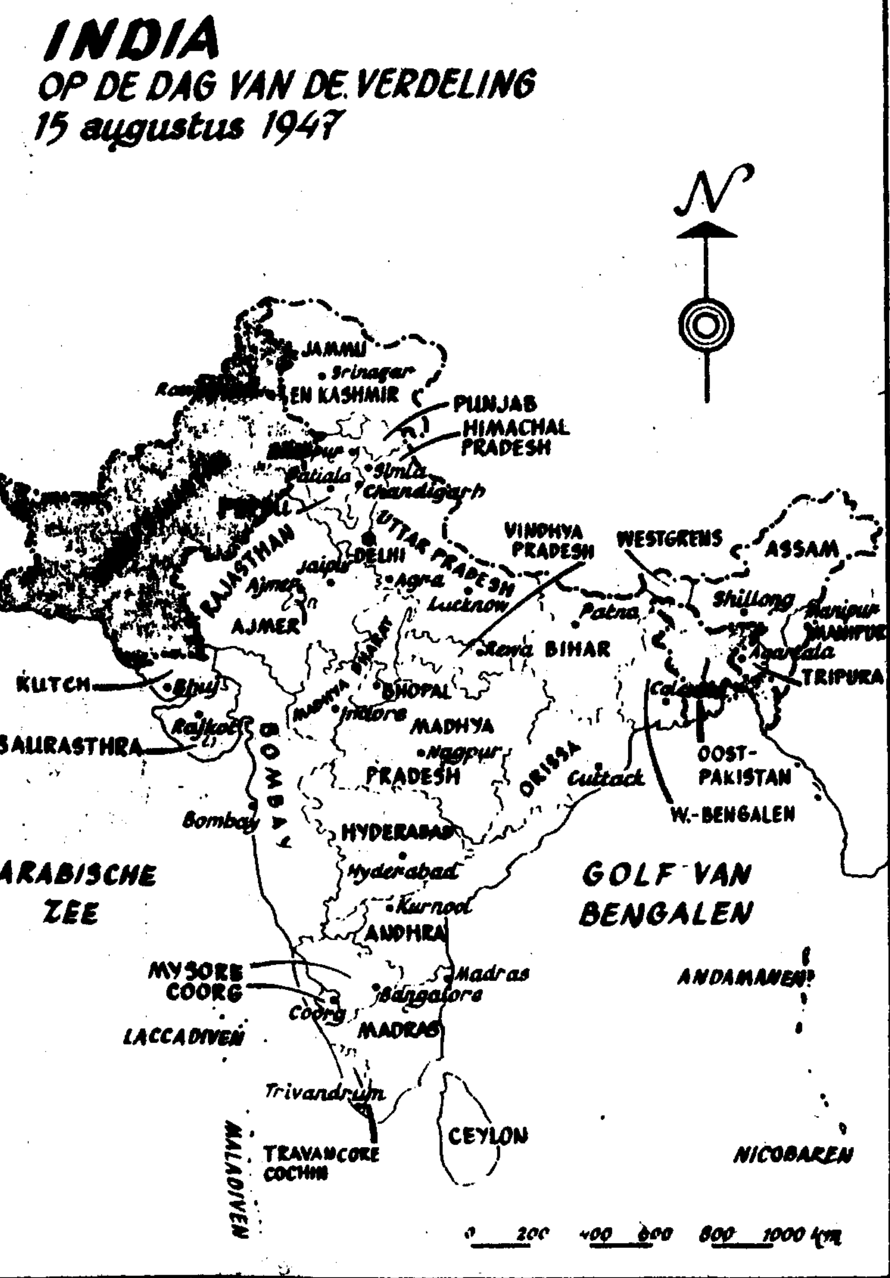
Ook het relatieve van een gemeenschap gefundeerd op raciale onderscheiden komt herhaaldelijk ter sprake. Het duidelijkst wel in een politiek pamflet dat op een gegeven moment wordt verspreid onder de titel De Niger en de Seine. Hierin wordt het verhaal verteld van een blank meisje dat na de afschaffing van de slavernij met een neger trouwt. Haar familie doet het uiterste om de man aanzien te geven, een opzet die slaagt. In de loop der tijden ondergaan echter beide families een zekere raciale verandering. Zo kan het gebeuren dat op een dag de dochter uit de negerfamilie, inmiddels niet meer van blank te onderscheiden, thuiskomt met de mededeling dat ze de erfgenaam van de Franse familie wil trouwen; die zijn geheel zwart is. Haar vader weigert; de lucht in huis staat blauw van de raciale scheldwoorden.

Naipaul is een schrijver die je niet loslaat. Hij drukt je met de neus op de feiten, gepresenteerd in de vorm van uitermate knap geschreven verhalen. Het is werkelijk absurd dat er mensen zijn die deze gaven van Naipaul niet naar waarde kunnen beoordelen. Er moet op de eilanden nog een tweede schrijver van het formaat van Naipaul geboren worden.

CAREL DE HASETH

V.S. NAIPAUL

V.S. Naipaul: De Mimitators
De Arbeiderspers, 1982
ISBN 90 295 3220 3

Ruschdie: Midnight's children

Magistraal epos

TWEE VAN DE momenteel belangrijkste schrijvers in het Engelse taalgebied zijn in de Derde Wereld geboren. Een komt uit Trinidad, heeft zijn "roots" in India en heet V.S. Naipaul. De ander is in Bombay geboren, publiceerde in 1975 zijn eerste roman "Grimus" en heet Salman Rushdie. Zijn roman "Midnight's Children" is met de Bookerprijs bekroond.

ONAFHANKELIJKHEID

Het voormalige Brits-Indië heeft sinds zijn onafhankelijkheid een roerige tijd doorgemaakt. De wederzijdse slachtingen van Moslims en Hindoes, de moord op Mahatma Ghandi in 1948, de staatsgreep in Pakistan in 1958, de Indo-Pakistaanse oorlog in 1965, Bangla Desj in 1971, de noodtoestand in 1975, noem maar op. Welnu al deze gebeurtenissen worden verweven met de levensloop van Saleem Sinai, de hoofdpersoon uit "Midnight's Children". Saleem Sinai wordt precies om middernacht geboren op 15 augustus 1947, het moment waarop India onafhankelijk werd.

Maar wie nu denkt dat "Midnight's Children" een saai geschiedenisboekje is, heeft het glad mis. Saai is het in geen geval. Het begin van het boek levert al een kostelijke voltreffer op.

Aadam Aziz, Sinai's grootvader was arts in Kashmir. De dochter van de grootgrondeigenaar was een van zijn patienten, maar hij mocht haar alleen zien door een gat in een laken. De zieke wees aan waar ze pijn had en door het gat kon hij de plek onderzoeken. Zo leerde Aziz zijn patient stukje voor stukje kennen en zij fascineerde hem zo dat hij met haar trouwde.

Een [illegible] is "Midnight's Children" evenmin. Daarvoor heeft het boek teveel het karakter van een epos, een sprookje, een Indiase mythe. De hoofdpersoon uit het boek zou beschikken over een buitengewoon reukorgaan, die een fijne neus heeft voor schijnheiligheid, liefde of tirannie. Mevrouw Indira Gandhi zou volgens deze neus stinken naar despotisme. Voorts zou Saleem Sinai het telepathische vermogen hebben om in kontakt te treden met kinderen die om middernacht geboren zijn op 15 augustus 1947, de "midnight's children".

Saleem is een geboren "underdog", die de sympathie van de lezer opwekt. Hij is bij zijn geboorte verwisseld, hij heeft een beschadigd oor, een verminkte vinger en hij is al zijn familie kwijt geraakt toen in een bombardement in de Indo-Pakistaanse oorlog drie (!) bommen op Karachi vielen.

EENHEID

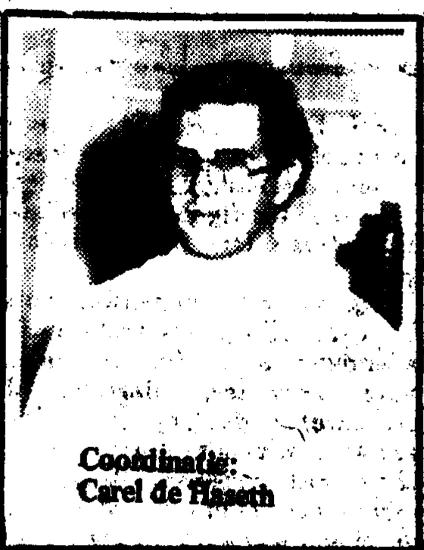
Wat is "Midnight's Children" dan wel? Het is een magistraal epos, een satire in de zin van "Die Blechtrommel" van Günter Grass, een magisch realistisch meesterwerk dat niet onderdoet voor "Cien años de soledad" van Gabriel García Márquez.

Rushdie is een briljant verteller die niet alleen een eenheid weet te scheppen tussen de opgroeiende Sinai en de kinderziektes van de onafhankelijkheid, maar ook een prachtige lijn weet aan te brengen in het verhaal. Om maar één voorbeeld te noemen. Het eerder genoemde lakengat komt ook verder in het boek terug als Aadam's dochter beetje voor beetje, gewoonte voor gewoonte, verliefd wil worden op haar tweede man. En nog weer later als Aadam's kleindochter, een beroemde zangeres, tijdens haar optredens alleen maar zichtbaar is door een geborduurd gat in een grote zijden doek.

Humor, fantasie en durf dat zijn de magische ingrediënten van "Midnight's Children". India mag tevreden zijn. Na vijf-en-dertig jaar onafhankelijkheid heeft dit subkontinent een schrijver voortgebracht op wereldniveau.

WALTER PALM

Salman Rushdie: "Midnight's Children"
Picador, Pan Books

Coordinatie:
Carel de Haseth

Kort bestek

KOSNAN DI BIDA.

Nadat kortgeleden Papia Kòrsou van Enrique Muller verscheen, is onlangs een tweede bundeling verschenen van een programma van Curom Z-86 Kosnan di Bida van Vi Coco. Vi Coco behandelt in een veertigtal hoofdstukken verschillende aspekten van het dagelijks leven op Curaçao van vroeger en nu. De onderwerpen lopen uiteen van het aanzien van de stad zo'n vijftig jaar terug, de grootmoederfiguur, liefde of het opscheppen. Soms beschrijft Coco zijn onderwerpen heel serieus, andere keren is er sprake van een humoristische aanpak. Niet zelden is er sprake van een moraal: het verhaal is niet zomaar een verhaal, er valt iets uit te leren of het is een instrument voor Coco om zijn mening te geven. Uit zijn verhalen komt Vi Coco over als een oprecht persoon. Een observator die scherp ziet wat voor verbetering in aanmerking komt en dan ook niet nalaat zijn omgeving te wijzen op haar tekortkomingen. Daarbij stelt hij zich konstruktief op: zijn ruime ervaring in het leven stelt hij ten dienste aan zijn gemeenschap. Kosnan di bida is verzorgd uitgevoerd en voor een schappelijke prijs verkrijgbaar in elke boekhandel.

RC 35 JAAR

Ter gelegenheid van de viering van het zevende lustrum van het Radulphus College stelden Frater Max Ghering en Fons Graafsma de uitgave RC 35 jaar samen. Het gaat hier om een sober uitgevoerd gedenkboek, waarin de ontwikkeling van het Radulphus College door de jaren heen wordt geschetst, terwijl ter afwisselingen pentekeningen van het RC van de hand van frater Anton zijn opgenomen.

De samenstellers hebben gekozen voor een bijzondere vorm van geschiedschrijving, n.l. die waarbij het gebeurde beschreven wordt door tijdgenoten. Immers, de samenstellers citeren uitgebreid uit kranteartikelen uit het verleden. Daardoor krijgt de lezer niet alleen een beeld van wat er gebeurd is, maar ook van de manier waarop dat toen werd ervaren. Al lezende [illegible] men de tijden veranderen: [illegible] studenten van toen worden langzaam maar zeker "[illegible]". Deze vorm van geschiedschrijving heeft [illegible].

Zoals gebruikelijk bevat de uitgave ook een volledige lijst van alle aan het Radulphus afgestudeerden.

Aanbevolen voor oud-leerlingen en degenen die belangstelling hebben voor de ontwikkeling van het onderwijs op ons eiland in de loop der jaren!

KORTEWEG'S GELUIDEN

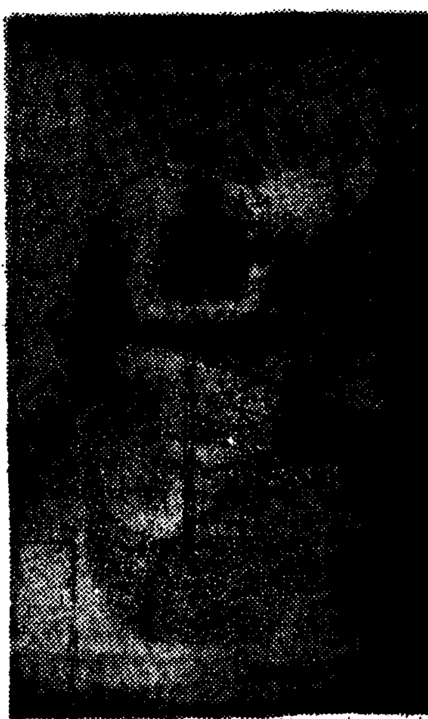
ANTON KORTEWEG gaf zijn nieuwste gedichtenbundel de titel Tussen twee stilten mee, naar een regel van J.C. Bloem waarin hij van het leven zegt "het is even/ Tusschen twee stilten luid geweest". Zijn leven deelt Korteweg dan in in een aantal hoofdstukken als "buiten jou" waarin geboorte centraal staat, "love, love, love", "Herrlich weit" over wat hij in zijn leven bereiken kan, "midden" en "later".

Op het eerste gezicht een heel serieuze aanpak van wat hem op aarde te wachten staat. Maar al heel gauw blijkt dat Korteweg heel speels te werk gaat. Hij parodieert, spot naar hartelust, speelt in op sentimenten evenzogoed hij oprecht een onderwerp behandelt. Zijn taal vormt zich al naar gelang, buigbaar als zij is in zijn hand.

Het is Korteweg te doen om de oprechtheid: "Voor/ worden die men is, is het/ voor niemand ooit te laat" schrijft hij al in het inleidend gedicht Zelfkennis om daarna steeds uit andere invalshoeken zijn eigen ik en dat van zijn omgeving te bezien. Vanaf de geboorte (na de eerste stilte) begint het.

"Wie in haar was maar
niet meer is, erna dus,
die kent wel het heimwee,
niet
meer het huis".

Korteweg ervaart het tijdelijke,

het relatieve van wat er daarna volgt, van het afslaan van een aanbod lid te worden van een service-club tot de liefde, waarvan het heet dat "Als je was geweest/ merkte je weer dat het niet hielp, je ging/ er leeg in, even leeg kwam je eruit".

Ook in de vormgeving van zijn gedichten is Korteweg bijzonder speels. Als hij zichzelf is laat rijm hem koud en is de woordkeus hedendaags, gangbaar Nederlands. Maar zodra er sprake is van spot verandert dit en sluipt er rijm in zijn verzen of treedt er een metamorfose op in zijn taalgebruik. Het gedicht Gezang is hier het meest sprekend voorbeeld van, men leest er o.a. "Mijn ziele vindt geen rust. 'k Ben ver van huis/ en donker is de nacht. 'k Dwaal af en aan/ terwijl der driften hoge golven slaan". Niet voor niets is het hele gedicht tussen haakjes geplaatst, als een glimlach van de dichter.....

Maar ondanks de spot is Korteweg serieus. Het is hem niet te doen de ander te kwetsen. Eerder spiegelt hij zichzelf, speelt hij voor de spiegel, verkleedt hij zich, maakt grimassen. Om zo de leegte waar het om begon te overzien, inhoud te geven, te leren aanvaarden misschien. Daarbij maakt hij gebruik van het hem ten dienste staande expressie-middel, zijn taal. Een taal die hij vormt naar wat hij zeggen wil: afhankelijk van de vorm al zegt wat Korteweg uitdrukken wil zonder dat het nog uitdrukkelijk gezegd hoeft te worden.

Korteweg's Tussen twee stilten is een leven op zich.

CAREL DE HASETH

Anton Korteweg: Tussen twee stilten
Meulenhoff, 1982
ISBN 90 290 1179 3

Stemmen op boeken

MORGEN IS IEDEREEN op onze eilanden in een verkiezingsstemming en daarom hebben wij gemeend U in staat te stellen eens Uw stem uit te brengen op BOEKEN. Boeken hebben het voordeel dat als U eenmaal Uw stem heeft uitgebracht, U niet teleurgesteld kunt worden. Van een gelezen boek weet U wat U eraan heeft: politici zijn minder betrouwbaar.....

Aan de hand van de stemuitslag zullen wij proberen de boekenpagina waar nodig bij te sturen in de richting van Uw belangstelling. U staat dan ook vrij om kritiek te geven op de inhoud en vormgeving van de boekenpagina, opmerkingen te maken over onderwerpen waar wij niet genoeg aandacht aan besteden (of juist teveel), enz.

Uw "stembiljet" (met eventuele op- en aanmerkingen) kunt U opsturen aan de Amigoe, Scherpenheuvel z/n, Curaçao, t.a.v. boekenpagina Ñapa.

1. Het afgelopen jaar heb ik de volgende boeken met plezier gelezen:
   1.
   2.
   3.
2. Van de boeken die ik in mijn leven heb gelezen maakten de volgende de meeste indruk op mij:
   1.
   2.
   3.
3. V.w.b. Antilliaanse boeken vind ik het waardevolst:
   ....
4. Op- en aanmerkingen over de boekenpagina:
   ....
   ....
   ....

Vollendammers 'n apart slag

Gesprek met Jan Keijser van BZN

VOLENDAM — Omringd door gegoed elken in een solide doorzonwoning zit hij tevreden onderuit en hij lacht zo breed als hij kan. "Volendammers laten zich niet zo gauw imponeren. Cassius Clay was een keer op de dijk en geen mens herkende hem. Daar was hij gepikeerd over. Je krijgt hier meteen de deksel op je kop als je naast je schoenen gaat lopen".

Jan Keijser (34), voorman van Volendams populaire Band Zonder Naam, beter bekend als BZN, voegt er aan toe: Want wat zou ik met kapsones? Ik ben gewoon een geluksvogel, die het succes even mag vasthouden en het misschien straks weer moet loslaten. Kijk naar de Cats. Ooit de beroemdste groep van Nederland, maar het dagelijks brood komt nu weer volstrekt anoniem op de plank. Niemand krijgt die jongens echt van de wijs. Omdat het Voldendammers zijn".

De Band Zonder Naam mag zo langzamerhand wel degelijk een naam hebben in het Nederlandse amusementswereldje. We noemen: acht maal goud dan wel platina voor elpees, zeven jaar met de regelmaat van de klok een hit in de top vijf, geliefd in de disco en op de bejaardensoos, troetelkinderen van vele omroepen, nu weer aan het front met de hit 'Just an illusion'. We kunnen beter spreken van de firma BZN, want tien Volendamse gezinnen leven van de inkomsten van de groep. Jan: "Als ik spreek over rijk worden in dit vak, dan bedoel ik dit huis, een auto, behoorlijke kleren voor m'n twee kinderen, een paar weken op vakantie. Zo werkt dat bij ons".

APART SLAG

Het ziet er nu wel naar uit dat Volendammers een apart slag Nederlanders is. Ze zijn bezeten van muziek maar - en dat kun je van slechts weinig muzikanten beweren - hebben opvallend veel gezond verstand. Kunnen commercieel denken en doen, zonder dat hun doelgroep daar meteen goed de balen van krijgt. Je pikt het van ze. Misschien omdat ze álles wat ze doen zo ontzettend gráág doen. En omdat die hele verdomde rotshowbusiness geen enkele vat heeft op deze lompe, zwaarlijvige, hoekige palingboeren.

BZN, De Band Zonder Narigheid. Een jaar of zeven geleden ging er een zangeres weg en moest er dus een nieuwe komen. De Band bedacht: dan maar een auditie. Er kwamen een paar meiden uit Amsterdam, maar ze bevielen niet. Ze konden wel zingen, dat wel, maar ze hadden geen, eh, hoe noem je dat, ze hadden geen...

Jan: "Ze waren niet zo tof, lang niet zo tof als Annie Schilder. Die kenden we, ze stond in de viswinkel hier en ze had een goeie stem, dat wisten we. Dus Annie hebben we gevraagd. Ze deed het. Zegde haar baan op en voegde zich bij ons. Annie heeft het verdomd moeilijk gehad, hoor. Wij zijn niet altijd van die lekkertjes geweest. Maar nu zeg ik, het succes van BZN hebben we vooral ook aan Annie te danken".

BZN en de Onderlinge Band. Jan: "Ach, we zijn Volendammers. Het is bij het gekke af. Ik denk dat we dikke vrienden zijn. We gaan zomers ook nog met elkaar op vakantie. In Oisterwijk, naar een camping. De tenten stellen we in carrévorm op, we spannen een paar touwtjes tussen de bomen voor het badmintonspel. De kinderen hebben zo ook nog wat. De bandleden vertrekken van daaruit naar de plaatsen waar moet worden opgetreden en keren er 's avonds weer terug. Dat gaat uitstekend. Meestal zijn we laat in de nacht terug, maar de andere morgen ben je meteen buiten en spelen we een [illegible] je kinderen te veilig. Dat moet je niet alleen constateren, daar moet je gewoon een oplossing voor bedenken. Wij lossen dat zo op".

Nog een staaltje van Onderlinge Band. Jan: "Een poos geleden deed ik mee aan sterrenslag van de AVRO. Ik hang namelijk van sport aan mekaar. Heb ook altijd voetballer willen worden, ben het ook bijna geweest bij Volendam maar toen ging net de band lekker lopen en dus moest ik stoppen. Maar affijn, sterrenslag, en ik was ziek. Toch doorgaan hè, en toen toen zei de dokter: Jan, nu moet je plat want anders sta ik niet meer voor je in".

Thea zijn vrouw: "Hij dorstte niet eens de manager te bellen om het te zeggen". Jan: "Nee, want dan ligt die band stil en dan wordt er niet verdiend. Dat wil je je collega's niet aandoen want zij doen het jou ook niet aan.

In Nederland zeggen te veel mensen: ik hoestte vanmorgen effe, dus ik ga maar onder wol. Ja, wat kan het schelen, de baas betaalt".

PURE SHOW

IJdelheid heeft er alles mee te maken. Zegt Jan. Hij wil natuurlijk verschrikkelijk graag op dat podium staan en publiek hebben dat hem toejuicht. "Ik ben altijd drummer geweest en ik kan wel zeggen dat ik mijn stokken altijd hoger optil dan de meeste drummers. Pure show hè. Maar we gaan ook één keer per jaar in een inrichting voor geestelijk gehandicapten optreden en dan sta je toch mooi weer met je voeten op de grond. Dan springen er van die beulen bovenop je nek want ze willen je zo graag aanraken, maar ánders aanraken dan de fans van Hazes of Doe Maar. Echt aanraken, ze laten je niet meer los, ze houden gewoon van je".

BZN in Nederland. Het is nog steeds niet altijd even gemakkelijk. Jan: "In Nederland is het pas echt goed als het exclusief is. Een man die heel veel asbakken verkoopt, daar zeggen Nederlanders van, nou, die asbakken zullen wel niet deugen. We hebben de Gouden Harp gekregen en ik denk dat ze dachten, ja, nou moeten we die harp wel aan ze geven want om BZN kunnen we niet meer heen".

TENSLOTTE: Afscheid bij de deur. Jan lacht weer even breed als in 't begin. "Vriendschap is belangrijk, maar d'r wordt zo dom mee omgesprongen. Vriendschap is niet dat een ander altijd voor jou klaarstaat. Je moet verdomme zelf ook wel eens doen. Misschien ben ik wel wat simpel, nou zie je ze denken, zou die jongen wel genoeg nadenken, zou die jongen eigenlijk wel een mening hebben? Nou, mijn mening is dat ik het leven wel zie zitten hoor. Mét BZN, als het effe kan".

HET RESTANT VAN "THE SPECIALS"

FUN BAY THREE

FUN BOY THREE is het zinvolle restant van The Specials: Neville Staples, Terry Hall, Lynval Golding.

Het drietal ging er in eerste schijnbaar oppervlakkig vandoor met de redelijk onbenullige hitsingle 'It ain't what you do...' (cover van Jimmy Lunceford uit de 30-er jaren) maar de diepgang komt op de elpee 'Waiting' onmiskenbaar boven drijven. Fun Boy Three is meester in het koppelen van veelzijdige dansmuziek aan bijtende, politiek getinte commentaren.

Al eerder kregen Maggy Thatcher ('The Lunatics Have Taken Over The Asylum') en de Noord Ierse problematiek ('The More I See') een beurt. Onverwachte covers ('Summertime' van Gershwin of op deze elpee 'Our Lips Are Sealed' van de Go-Go's) vergroten de onvoorspelbaarheid in de werken van deze heren.

Onder leiding van David Byrne ('Talking Heads') is van 'The Waiting' met tien nieuwe stukken een avontuurlijke plaat gemaakt die een positieve uitzondering maakt op het Britse muzikale aanbod.

Alle mogelijke, typisch Britse stijlen komen aan bod. Soms spookt een vergelijking met Madness door het hoofd, alhoewel Fun Boy Three het wint als het gaat om originaliteit. Byrne heeft er een uiterst helder en duidelijk resultaat van gemaakt.

IN HET KIELZOG van Grandmaster Flash & The Furious Five maken nog meer New-Yorkse rap-groepen uit de New Yorkse sloppenwijken hun opwachting. Op hun elpee 'Drop the Bomb' maken de zeven jongens van Trouble Funk een aangename combinatie van disco en 'street-rap'. Slechts een loodzware bas en drums geven de zeven rappers de ruimte om zich helemaal te laten gaan. Vooral in nummers als 'Hey Fellas' en hoogtepunt 'Get on Up'.

Een scheurende blazerssectie en opzwepende percussie zorgen voor de versiering. De enige pretentie van Trouble Funk is de mensen aan het dansen te krijgen. Vijf raps en de klaarblijkelijk onontbeerlijke ballad zijn voorlopig voldoende om de zaak in de disco's levend te houden.

Cross: saaier kan het niet

DRIE JAAR NA zijn eerste elpee heeft Christopher Cross het aangedurfd een tweede elpee aan de mensheid te doen toekomen. En, dat even vooraf, het is de bedoeling dat deze plaat ('Another Page') het minstens evenzogoed zal gaan doen als dat verpletterende (in zakelijk opzicht dan) debuut.

Die eerste plaat van Cross is destijds tot op het bot uitgebeend. Een stuk of drie, vier singles die wereldhits werden, een handvol onderscheidingen, kortom het kon eenvoudig niet op.

Het 'waarom' blijft een duistere zaak. Cross had weliswaar een redelijke luisterplaat in elkaar gezet maar om daar nou hysterisch van te worden...

Hoe zal het 'Another Page' vergaan? Een herhaling van het voorgaande is uitgesloten. Cross is niet nieuw meer en op de plaat zijn de muzikale bakens nauwelijks verzet. Misschien één, hoogstens twee hitsingles en dan hebben we het gehad en kan Christopher Cross weer vergeten worden.

De muzikant doet overigens wel een poging om andermaal gigantisch indruk te maken. Van 'Another Page' heeft hij een nog beschaafdere luisterplaat gemaakt die helemaal moeiteloos door de strot van bijkans elke muziekliefhebber gedrukt kan worden. Daarbij maakt hij tevens gebruik van alle klinkende namen die de Amerikaanse westkust rijk is: Toto, Michael McDonald, Don Henley, JD Souther, Carl Wilson (Beach Boy), Art Garfunkel, Karla Bonoff en noem maar op. Muzikanten en vocalisten gerecruteerd voor een feilloos werkstuk waarbij de laatste groep vrienden het vlakke, uiterst magere en eentonige stemgeluid van Cross af en toe moeten doen vergeten.

Als je goed luistert hoor je al snel dat de papzak eigenlijk een walgelijk zoetsappig werkstuk heeft gemaakt met talloze anonieme, flauwe nummers waarvan je onwillekeurig aan de dunne raakt. En dan kan deze plaat honderd keer volgens het procédé Direct Metal mastering zijn gemaakt (direct gesneden in zacht metalen moedermal, betere kanaalscheiding, minder vervorming), 'Another Page' moet bedoeld zijn voor een kleine groep minder toerekeningsvatbare slijmballen.

Soft Cell: decadentie met een zwart randje

ER BESTAAT GEEN sprekender voorbeeld voor de toestand waarin zich het Verenigd Koninkrijk momenteel bevindt dan Soft Cell. Schone schijn, decadentie met een zwart randje, mooi verpakte nep.

Maar ook de vreselijkste kitsch heeft, hoe belachelijk ook, een verzamelwaarde. Zo ook Soft Cell. Immers, de single 'Tainted Love' was zeker niet de beroerdste die we het afgelopen jaar voor de voeten kregen en de elpee 'Non Stop Erotic Cabaret' was een uitgebalanceerde hoeveelheid muzikale nonsens die z'n charme had.

Daarna hadden we eigenlijk nooit meer van Soft Cell moeten horen, maar het tegendeel werd bewaarheid. Er kwam een 12-inch, Marc Almond maakte met zijn solo-onderneming Marc and the Mambas een dubbelelpee (!) en op de zojuist verschenen plaat van Physic TV komen we deze weinig toonvaste stem ook weer tegen.

En dan is er ook nog de tweede officiële Soft Cell-plaat 'The Art Off Falling Apart'. Als dit geen overdosis meer is, wat dan wel?

Het overbekende zeurderige elektronisch gebral van Soft Cell kennen we inmiddels en daar is geen verandering in gekomen. De thema's in de teksten zijn wat gewijzigd maar wie luistert daar nog naar? Het meest irritante is evenwel die stem van Almond die uitblinkt in a-muzikaliteit.

Ocasek

[illegible] The Cars in de VS behoorlijk succesvol met de voor die tijd goed liggende, uitsluitend Amerikaans georienteerde poprock. The Cars kan terugkijken op een goede debuut-elpee en een nog betere 'Candy-O' waarna het doek viel. De belangrijkste man, Ric Ocasek, gaat verder met een soloplaat getiteld 'Beatitude' waarmee hij het spoor van het Cars-geluid verder doortrekt. Dat betekent dat met 'Beatitude' ook de kwaliteit recht evenredig is met het geen The Cars ertoe bracht ermee te stoppen. Ocasek wil zich met een speciaal elektronisch popgeluid wat intelligenter voordoen dan dat hij in werkelijkheid is. Zijn stemgeluid is inmiddels hoogst irritant geworden zodat 'Beatitude' met recht en reden een overbodig plaatwerk genoemd mag worden.

VERKEERDE INSTRUMENTEN DOOR MECANO GEBRUIKT

'AUTOPORTRAIT' heet de elpee waarmee de Amsterdamse groep Mecano haar terugkeer viert. Een glorieuze terugkeer. Mecano was één van de groepen die aan het eind van de jaren zeventig onder de noemer 'Nederlandse New Wave' vielen. Veelbelovend middels de platen 'Untitled' en 'Subtitled' maar wegens diverse problemen midden 1980 ontbonden. Nu is Mecano weer terug, niet als groep maar als project.

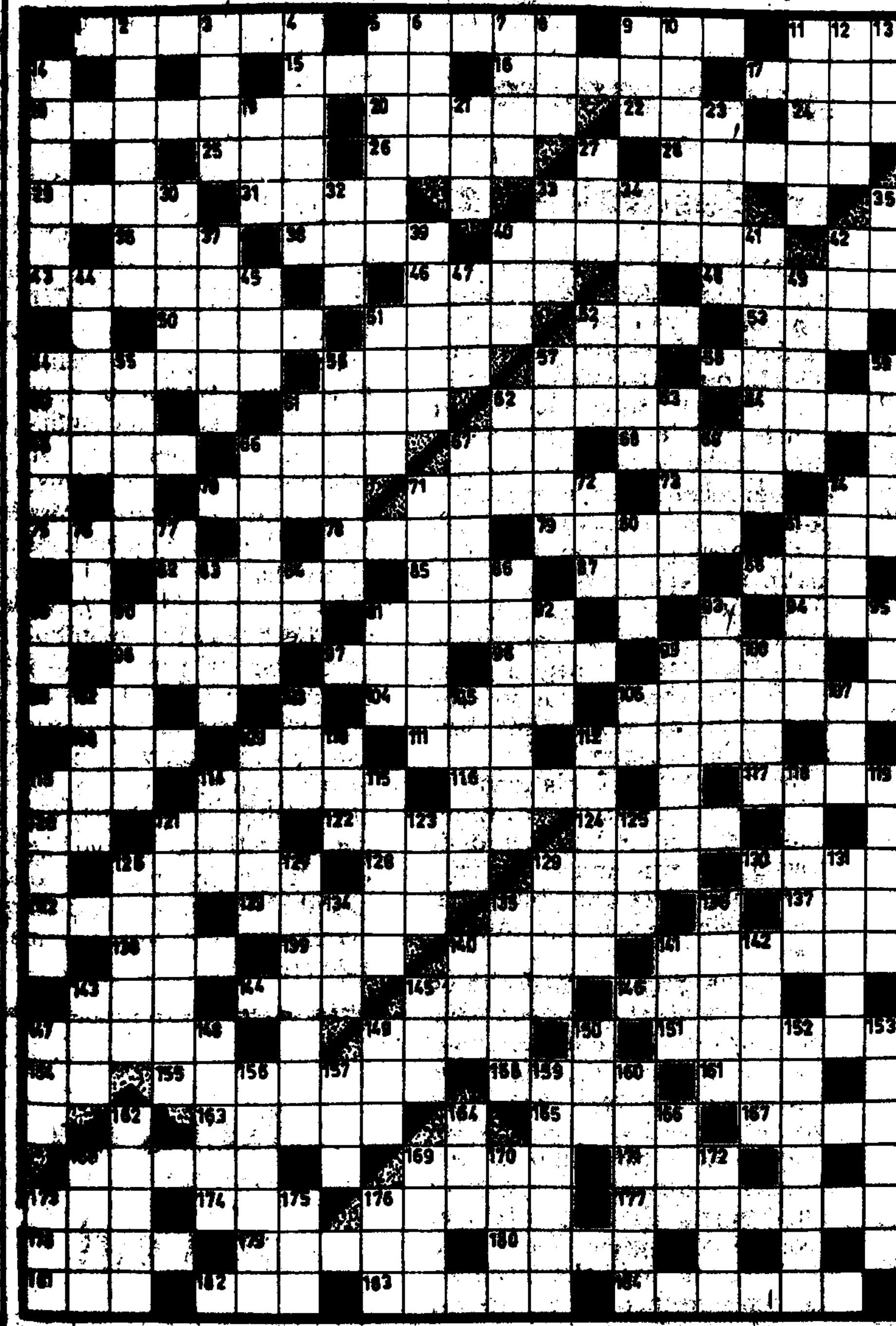
Viel de groep indertijd al op door een eigenzinnige houding en het gebruik van onder andere een accordeon, nu gaan ze wat het gebruik van instrumenten, die niet kenmerkend voor popmuziek zijn, nog verder. Viool, klassieke piano en cello overheersen op 'Autoportrait'. Hierdoor en door de manier waarop de zeven nummers in elkaar zitten, kun je daarom nog nauwelijks van popmuziek spreken.

Een 'laag' tempo, spaarzame instrumentatie, somber zang en 'pauzes' binnen de nummers. Modern klassiek?

Een nummer in het Russisch gezongen, één nummer dat bestaat uit het gerinkel van glazen en kopjes en het kletsen van mensen, met op de achtergrond een orkestje en een nummer dat één lange maar boeiende pianosolo is.

Indrukwekkend omdat het origineel en geïnspireerd is? Bovendien overrompelend omdat de plaat als een complete verrassing komt? Dick Polak, Cor Bolten, Theo Bolten en Pieter Kooyman (drummer Ton Lebbink is dichter geworden) bewijzen dat er naast een groot aantal slechte groepen en twee goede (Minny Pops, Nasmak) nóg een groep van allure te vinden is in Nederland.

Amigoe kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1.zoete alcoholische drank; 5.jenever; 9.licht alcoholische drank; 11.alcoholische drank; 15.brandstof; 16.rund uit de IJstijd; 17.boodschapper; 18.soort papegaai; 20.bepaalde erwt; 22.kaasstremsel; 24.heidemeer; 25.aanspreektitel (Eng.); 26.kist van open latwerk; 28.soort weefsel; 29.verlichtingsmiddel; 31.kerkelijk gebruik; 33.graal; 36.boom; 38.gepelde gerst; 40.oorspronkelijke bewoners van Hawai; 42.insekt; 43.hinderlijk; 46.Ind. gewoonterecht; 48.edel; 50.boomvrucht; 51.voorgeborgte; 52.Bijbels figuur; 53.lichte slag; 54.smakelijk; 56.flink gebouwd; 57.smekend verzoek; 58.wiel; 60.wees gegroet; 61.alcoholische drank; 62.broekas; 64.overbodig; 65.hap; 66.rei; 67.hardhandig; 68.muziekinstrument; 70.ver (in samenst.); 71.vreugde; 73.slim (barg.); 74.muzieknoot; 75.steotwapen; 78.gevaar, benauwdheid; 79.gesponnen wol; 81.stuk stof; 82.waarse wijn; 85.voedingsstof; 87.boerenwagen; 88.kerkelijke straf; 89.wenselijk; 91.afvoerbuis; 94.meeuwachtige; 96.gram; 97.halsboot; 98.gereedschap; 99.zuivelproduct; 101.bepaald papegaaisoort; 104.vuurmond; 106.schrijfkamer; 108.takje; 109.muzieknoot; 111.dik en traag; 112.kansspel; 113.nauw; 114.boete; 116.beschaafde vrouw; 117.vreemde munt; 120.het zelfde (afk.); 121.projektielplaatje; 122.kleur; 124.indruksel; 126.bepaald boek; 128.hevig, zeer; 129.het zij zo (Lat.); 130.toonbank, tapkast; 132.plaats in N-Holland; 133.ergens niet in slagen; 135.lamellicham; 137.vreemde munt; 138.jong dier; 139.buidel; 140.vlak; 141.talmen; 143.echtgenoot; 144.gegraven diepte; 145.gang, wandeling; 146.groente; 147.daarna; 149.boterton; 151.plant; 154.oude lengtemaat; 155.partij in rechtsgeding; 158.lekkernij, soort gebak; 161.hevig; 163.helling, glooiing; 165.vroegere rechter; 167.tot poeder gemalen graan; 168.grof, zwaar, log; 169.uit windwestel bestaand gedeelte van een spier; 171.tijdrekening; 173.rivier in Schotland; 174.plaats in Gelderland; 176.klomp, kluit, brok; 177.uitzouw; 178.roofplaats; 179.oude Ind. godheid; 180.toespijsje; 181.zangstem; 182.Turkse bevelhebber; 183.landbouwgrond; 184.evenmens.

VERTICAAL: [illegible] gebouw [illegible]; 3.delfstof; [illegible]; 5.kikvors; [illegible] loonde dierehuid; 7. [illegible] steenswart; 8.vreugde; 9. [illegible] paalde dieravacht; 10. [illegible] schrikkelijk, afgrijselijk; 11.[illegible] 12.plaats in N-Brabant; 13.onbepaald voornaamwoord; 14.naar; [illegible] [illegible] 32.lor, vod; 33.opening; 34.glanzende verfsoort; 35.afstandsmaat; 37.draad, koord; 39.gebak; 40.soort hoofddeksel; 41.openbaar ambtenaar; 42.dieremond; 43.leerling (Fr.); 45.kever; 47.marterachtig zoogdier; 49.zitbad; 51.niet lang; 52.room; 54.adreskaartje; 55.ketting; 56.persoon die elders woont dan waar hij werkt; 57.teken van juistheid; 59.nadeel, tegenvaller; 61.schil; 62.goedig iemand; 63.aalgeer; 66.mannelijk dier; 67.cowboyfeest; 69.afwezig; 71.gulbartig; 72.deel van een boom; 74.erkentelijkheid; 76.oppervlaktemaat; 77.jammer, teleurgesteld; 80.kledingstuk; 81.werptouw; 83.uniek; 84.grondtoon; 86.slede van de Indianen; 89.vreemd, raar; 90.scherp, zurp; 91.kledingstuk; 92.streep; 93.zijvlak; 95.Europeaan; 99.boomvrucht; 100.[illegible]; 102.zwemvogel; [illegible] [illegible] 112.boom [illegible] 115.explosie [illegible] 118.afgod; 119.vertrouwd; 121.predikant; 123.[illegible]; 125.ijzerhoudende grond; 126.korting; 127.puur, onvermengd; 129.dakbedekking van inlandse huizen; 131.kunstgond; 134.smal plat stuk hout; 135.havelose, slordige vrouw; 136.test; 140.duwtje in de rij; 141.onvruchtbaar; 142.bitter aftreksel; 143.mo-del; 145.naad; 147.waterdoorlatend; 148.wisseling in een beweging; 149.paardje; 150.keurig; 152.bevallig; 153.opvangbak in een haard; 156.mals; 157.snelle, korte beweging; 159.schelpdier; 160.uiterste voorgedeelte van een schip; 162.Engels zilver; 164.mannelijk dier; 166.roem; 168.hoogtemerk; 169.schijf, tablet; 170.Ierland; 172.solistisch zangstuk; 173.spoedig; 175.Spaanse ex-koningin; 176.deel van Malakka.

Oplossing kruiswoordpuzzel

WINNARES van de Amigoe Kruiswoordpuzzel dd. 22 april 1983:

Zr. Gandiosa
Sta. Cruz 37,
Aruba.

Zij kan haar [illegible] tie Amigoe, Aruba [illegible] prijs (f. 25,-) op [illegible]. Oplossingen [illegible] nen vóór [illegible] in het bezit te [illegible] Redaktie Amigoe [illegible] z/n, of P.O.B. [illegible]

Bewoners van de Kruiswoord-[illegible] Aruba en Bonaire [illegible] oplossing vóór 5 mei 1983 in te dienen. Aruba-Nassaustraat 110, Bonaire - bij de heer Linkels, Gouverneur N. Debrotweg z/n of P.O.B. 122 en op St. Maarten: Vance James. Op de envelope duidelijk vermelden: KRUISWOORDPUZZEL.

[illegible: oplossingsrooster]

Apostel van evangelie, verdediger mensenrechten

Zaligverklaring van mgr Romero gevraagd

SAN SALVADOR — De zaligverklaring van aartsbisschop Oscar Arnulfo Romero van San Salvador is gevraagd door zijn opvolger mgr Arturo Rivera Y Damas. Mgr Romero werd drie jaar geleden tijdens het voorgaan in een requiemmis door drie sluipmoordenaars vermoord. Tijdens zijn begrafenis kwam het tot een vuurgevecht en een dergelijke paniek dat enige tientallen mensen ook om het leven kwamen. Mgr Romero heeft zich tijdens zijn leven fel gekant tegen het geweld, of dat nu van links kwam of van rechts. Hij klaagde ook onverwaard het sociale onrecht en de a-sociale structuren in zijn land El Salvador aan.

Bij de herdenking van de derde verjaardag van het overlijden van mgr Romero is een dringend beroep gedaan door paus Johannes Paulus II en door mgr Rivera Damas om de nagedachtenis van mgr Romero niet in de politiek te trekken of zich toe te eigenen. De paus heeft tijdens zijn recente bezoek aan Midden-Amerika veel bijval gekregen toen bleek, dat hij een bezoek bracht aan het graf van mgr Romero en doordat hij diens naam in zijn toespraak vermeldde en deze Salvadoriaanse aartsbisschop tot voorbeeld stelde. Van officiële en uiterst rechtse zijde in El Salvador was moeite gedaan om vermelding van mgr Romero's naam te voorkomen en ook om te voorkomen dat de paus een bezoek zou brengen aan het graf. Toen mgr Romero indertijd begraven werd, waren de bisschoppen van de andere diocesen van El Salvador niet aanwezig. Zij zijn uiterst conservatief en hielden hun collega min of meer voor een communist.

NOBELE PASTOR

De nagedachtenis van mgr Romero mag niet voor partijbelangen worden gebruikt, zo betoogde de paus na zijn terugkeer in Rome na zijn Midden-amerikaanse reis. Het is een christelijke gewoonte de nagedachtenis te eren „van deze nobele pastor van de kerk, die zich grootmoedig heeft gewijd aan zijn kudde, tot de dood toe. Bewogen door de herinnering aan zijn waardevol werk van het uitdragen van het evangelie en door de waarden van rechtvaardigheid en vrede welke hij bevorderde voor zijn volk, herniew ik mijn wens, dat zijn offer niet wordt uitgebuit door de belangen van groeperingen. Hopelijk brengt zijn dood betere dagen voor zijn volk." Aldus de paus.

De opvolger van de vermoorde mgr Romero, mgr Rivera Damas, noemde hij bij de herdenking „een apostel van het evangelie en een verdediger van de mensenrechten". Mgr Rivera Damas noemde het noodzakelijk de geschriften en toespraken te lezen van mgr Romero om zo de ziel van het Salvadoriaanse volk te begrijpen, welke zucht naar vrijheid en vrede. Hij deelde mee, dat hij het zaligverklaringsproces van mgr Romero op gang wil brengen. In El Salvador wordt gezegd dat er zich verschillende wonderen hebben voorgedaan op voorspraak van mgr Romero. Een dossier daarover is nagenoeg klaar, zo werd in El Salvador en Rome vernomen. De secretaris van mgr Romero, de priester Jesus Delgado, heeft hierover ook mededelingen gedaan. De zaligverklaring is een fase op weg naar de heiligverklaring.

BLOED MARTELAREN

Op het graf van mgr Romero in de kathedrale kerk van San Salvador worden voortdurend bloemen neergelegd door onbekenden. Vaak ook komen er mensen een gebed zeggen.

Tijdens de officiële herdenking van de derde verjaardag van zijn dood werden ook offergaven aangedragen namens het comité van moeders van politieke gevangenen en verdwenenen. Dit comité is naar mgr Romero genoemd. Velen konden tijdens de misviering hun emotie niet bedwingen. Een hoogtepunt tijdens de plechtigheid was dat er twee nieuwe priesters gewijd werden. Daarmee wilde mgr Rivera Damas de continuïteit in de kerk aangeven. Het bloed der martelaren, zo is een der zegswijzen in de katholieke kerk, draagt altijd vruchten.

De Spaanse commissie van Justicia y Paz heeft ondertussen aan mgr Rivera y Damas het verzoek gedaan om de maatregelen te treffen dat men het zaligverklaringsproces begint van zijn voorganger mgr Romero. Zo heeft de voorzitter van de Spaanse commissie, Joan Gomis, verklaard.

In één van zijn recente toespraken heeft mgr Rivera Damas met blijdschap melding gemaakt van het vreugdevolle moment dat hij beleefde dat de paus bij de tombe van mgr Romero neerknielde. Hij toonde zich dankbaar voor deze daad en ook voor de waarderende woorden van de paus voor zijn voorganger „wiens naam op lage wijze in opspraak wordt gebracht". Vóór het pauselijk bezoek is getracht onder alle mogelijke smoesjes afbeeldingen van mgr Romero uit het openbare leven van San Salvador te verwijderen.....

De nagedachtenis van mgr Romero werd op indrukwekkende wijze geëerd door een groep campesinos. Zij waren de eerste bewoners van een vluchtelingenkamp dat op initiatief van mgr Romero was opgericht om de boeren die van het platteland vluchtten wegens het geweld aldaar, op te kunnen vangen. Deze campesinos brachten de nacht biddend en zingend door.

De daders van de moordaanslag op mgr Romero zijn nooit gepakt. Goedingelichte bronnen, zo meldde het persbureau AP, hebben bevestigd dat het eigenlijke onderzoek naar deze zaak eigenlijk nooit goed is begonnen en dat de schuldigen zonder straf blijven. Dit ondanks het feit, dat al spoedig min of meer bekend was wie er verantwoordelijk waren voor deze aanslag.

LOT

Zoals gezegd: de daders van de aanslag zijn nooit gepakt en zullen ook nooit gepakt worden, zolang het huidige bewind aan de macht blijft. Blijkens een recente publicatie in onder meer Los Angeles Times heeft de huidige voorzitter van de constituerende vergadering van El Salvador majoor Roberto d'Aubuisson, indertijd samen met twaalf andere legerofficieren via het lot laten bepalen wie de eer kreeg om aartsbisschop Romero te vermoorden. Dit bleek uit een geheime telex-boodschap welke door de Amerikaanse ambassade drie jaar geleden naar Washington werd overgeseind. D'Aubuisson was bij de plannen betrokken, aldus de boodschap. Een niet met name genoemde bron zei tegenover Los Angeles Times dat het doden van Romero een belangrijke zaak was. In een boodschap een jaar later berichtte de Amerikaanse ambassade dat een ex-lid van de Nationale Garde om het leven was gebracht die het beslissende schot zou hebben afgevuurd. Ambassadeur Robert E. White van de VS in San Salvador bevestigde het eerste telegram. Hij zei dat het echter niet te bewijzen was.

Dood als zaad voor vrijheid

MGR ROMERO ..... een bisschop zal sterven, maar de kerk gaat nooit ten onder .....

IK BEN REGELMATIG MET de dood bedreigd. Als christen moet ik u zeggen dat ik niet geloof in de dood zonder opstanding; als ze me doden, zal ik opstaan in het Salvadoriaanse volk. Ik zeg dit zonder opschepperij, in de grootste eenvoud.

Als pastor ben ik door goddelijke opdracht verplicht het leven te geven voor wie ik liefheb, dat zijn alle Salvadorianen, zelfs zij die me gaan doden. Als de dreigementen werkelijkheid gaan worden, bied ik God mijn bloed aan voor de opstanding van El Salvador.

Het martelaarschap is een gunst van God, waarvan ik geloof, dat ik die niet verdien. Maar als God het offer van mijn leven aanvaardt, moge mijn bloed dan het zaad voor de vrijheid zijn en het teken van de spoedige verwezenlijking van de hoop.

Mijn dood, als die door God wordt aanvaard, zal dienen voor de bevrijding van mijn volk en zal een teken van hoop voor de toekomst zijn. En U mag zeggen, als ze zullen komen om mij te doden, dat ik mij hen die mij zullen doden zal vergeven en zegenen. Ik hoop wel, dat ze zullen inzien, dat ze hun tijd verdoen: een bisschop zal sterven, maar de kerk van God, dat wil zeggen, het volk zal nooit ten onder gaan.

teksten uit 1979 en 1980
van MGR OSCAR ARNULFO ROMERO

Bejaarde auteur en evangeliste overleden

LOS ANGELES — In Los Angeles is op 91-jarige leeftijd overleden de Nederlandse schrijfster en evangeliste Corrie ten Boom. Corrie ten Boom kreeg vooral bekendheid door haar boek "De schuilplaats", dat later werd verfilmd en waarin ze haar oorlogservaringen heeft weergegeven. Haar boeken werden in vele talen vertaald en verschenen in een oplage van tientallen miljoenen exemplaren. De familie Ten Boom kreeg bekendheid door haar onvermoeibare hulp aan joden tijdens de tweede Wereldoorlog. Corrie ten Boom publiceerde haar ervaringen in het concentratiekamp Ravensbruck onder de titel "Gevangene en toch.......". Haar zuster Betsie overleed in dat kamp.

Anglicaanse Britse bisschop naar Argentinie

LONDEN/BUENOS AIRES — De Anglicaanse bisschop David Sheppard van Liverpool in Engeland wil met zijn recente reis naar Argentinie naar wegen zoeken om de bevolking van Engeland en Argentinie met elkaar te verzoenen nu de Malvinas oorlog een jaar geleden begon.

Hij wilde ook plannen bespreken om een oplossing te helpen vinden voor de problemen tussen beide landen. Het maakt ons erg bezorgd dat de verschillen van mening nog niet opgelost zijn en ik wilde zien of wij als geestelijke leiders iets kunnen doen. Hij woonde de vergadering bij van de Anglicaanse kerk in Argentinie welke tot 2 mei voortduurt. Hij vertegenwoordigt als zodanig de Anglicaanse primaat dr. Robert Runcie.

Aan de dominee van de Verenigde hervormde kerk van Engeland, rev. Philip Morgan, tevens secretaris-generaal van de Britse raad van kerken werd door Argentinie een visum geweigerd. Hij had ook een bezoek willen brengen aan Argentinie. Ook met het doel een teken van verzoening te stellen. Men toonde zich in kerkelijke kringen in Engeland teleurgesteld over de weigering van het visum.

Vicariaat van Solidariteit:

Nog veel gevallen van machtsmisbruik in Chili

SANTIAGO DE CHILE — Het voortbestaan van de noodsituatie opende de mogelijkheid tot talrijke aanslagen op de mensenrechten welke de laatste tijd zijn gepleegd in Chili, zo stelt de katholieke kerk vast in een overzicht over de situatie van de mensenrechten in 1982.

Het overzicht werd opgesteld door het vicariaat van de Solidariteit van het aartsbisdom en ondertekend door mgr Juan de Castro. In het verslag staat dat in 1982 een aanzienlijke vermindering was te constateren van het aantal doden onder degenen die in oppositie zijn tegen het militaire bewind. Maar van de andere kant werden er toch talrijke aanslagen gepleegd op het leven zoals blijkt uit de moord op de vakbondsleider Tucapel Jimenez, welke moord nimmer werd opgelost.

Verder doen zich talrijke gevallen voor van machtsmisbruik door politie-functionarissen, al dan niet geuniformeerd. Vijf van hun slachtoffers kwamen om het leven. Lichamelijke of geestelijke geweldpleging op politieke gevangenen komt nog steeds voor ondanks het feit dat de grondwet dit verbiedt. Verleden jaar werden er 1213 mensen om politieke redenen aangehouden, van wie er 66 naar het platteland werden verbannen. Het idee wordt zo gewekt, aldus het vicariaat voor de Solidariteit, dat de noodsituatie slecht wordt gehandhaafd om diegenen te onderdrukken die gebruik maken van hun mensenrechten zoals de vrijheid van mening en van vergadering.

Zo'n honderdduizend gezinnen lijden onder het feit, dat een van hun gezinsleden of meer zich in ballingschap bevinden met alle gevolgen vandien.... Tot heden toe heeft de overheid drie lijsten gepubliceerd met 309 namen van mensen die naar hun vaderland mogen terugkeren.

Mgr Rivera y Damas: geweld bewijst zwakheid

SAN SALVADOR — Tussen de overheidsinstellingen en het leger lijkt een steeds grotere verdeeldheid te ontstaan, hetgeen wijst op een crisis met betrekking tot waardeoordelen. Zo stelde de aartsbisschop van San Salvador, mgr Arturo Rivera y Damas vast in een recente zondagspreek, welke door de radio werd uitgezonden.

Deze tendens tot grotere scheiding en verdeeldheid tussen beide sectoren wijst op het feit dat men het beu is, het wijst op een crisis met betrekking tot de waarden en het overheersen van de persoonlijke belangen boven het algemeen welzijn. Het voortblijven bestaan van het geweld is een duidelijk teken van zwakheid, aldus de aartsbisschop.

De politici die aan de verkiezingen gaan deelnemen moeten de werkelijke oorzaken zoeken van de kwalen van ons land om daarna de juiste geneesmiddelen daarvoor aan te wenden, aldus de bisschop. Men is er niet met de verkiezingen van een jaar geleden de hemel in te prijzen maar het zou beter zijn een onderzoek in te stellen om nieuwe mislukkingen te voorkomen bij de nieuwe verkiezingen, welke de regering voor het einde van het jaar heeft aangekondigd.

Zoals gewoonlijk gaf de aartsbisschop ook het wekelijkse dodencijfer op: over de periode van 8 tot 14 april waren er weer 114 mensen om het leven gekomen door geweld, van wie het leger er 33 erkent.

Mgr Rivera Damas wees het verwijt van de politieleiding van de hand, dat hij (mgr) feiten vermeldt zonder concrete feiten te noemen. Daarbij werd gedoeld op het feit dat de aartsbisschop de aanslag had aangeklaagd op twee leden van een christelijke basis-gemeenschap, die het slachtoffer waren geworden van de Nationale politie.

Zegt mgr Rivera Damas: In de verleden 3 1/2 jaar zijn er zo'n dertigduizend mensen om het leven gekomen door geweldpleging, buiten de slachtoffers van de strijd op het slagveld. En deze moorden gaan door. In veel gevallen worden de slachtoffers tegen middernacht uit hun huis gedreven en in veel gevallen zijn de daders overgeleverd aan de justitie.

ROME — De viering van het vijfde eeuwfeest van Luthers geboortedag zal een bijzondere primeur kennen voor de kerkgeschiedenis. Paus Johannes Paulus II gaat namelijk op een nog te bepalen dag in een Lutherse kerk in Rome een voordracht houden over deze grote kerkhervormer. Dit heeft het hoofd van de Lutherse kerk in Italië, C. Meyer, meegedeeld. Er wonen in Italië 180.000 Lutheranen. Van de bevolking zegt 99,6 procent katholiek te zijn.

Glemp roept op tot verzoening der Polen

WARSCHAU — Kardinaal Jozef Glemp heeft het Poolse volk en de autoriteiten in Warschau opgeroepen tot verzoening.

Tot ongeveer 10.000 mensen zei de Poolse primaat dat het volk eenheid nodig heeft. Hij noemde 1983 een beslissend jaar "voor de toekomst van het land en de loop van zijn ontwikkeling".

Glemps toespraak was de eerste kerkelijke reactie op een oproep van de overgebleven leiding van het door de staat ontbonden vakverbond Solidariteit, op 1 mei, "eigen" bijeenkomsten te houden en de officiele manifestaties te boycotten. De kardinaal riep — precies twee maanden voordat paus Johannes Paulus II begint aan de tweede reis sinds zijn verkiezing tot paus naar zijn vaderland — het volk op dichter tot Jezus Christus te komen. Hij wees er op dat Jezus bij machte is "ons te helpen deuren te openen, niet alleen die van gevangenissen, maar ook de toegesloten deuren van de harten van de mensen".

De kerk heeft er bij herhaling bij de autoriteiten op aangedrongen allen vrij te laten die krachtens de staat van beleg zijn gearresteerd. Een dergelijk besluit van Warschau zou de sfeer in het land aanzienlijk verbeteren met het oog op de pelgrimage van de paus, die voor zijn verkiezing bisschop was van het Zuidpoolse Krakow.

Kardinaal Glemp heeft in Gdansk een half uur gesproken met Lech Walesa. Iemand uit het gevolg van de primaat van Polen zei dat het gesprek vooral gegaan was over het verhoor waaraan de voorzitter van Solidariteit in de afgelopen periode door de autoriteiten is onderworpen nadat hij zelf had gezegd, gesproken te hebben met de (ondergrondse) nationale coordinatiecommissie van het voormalige vakverbond.

Advocaat Derde wereld, stem van verdrukten

Boeddhistische vredesprijs voor Helder Camara

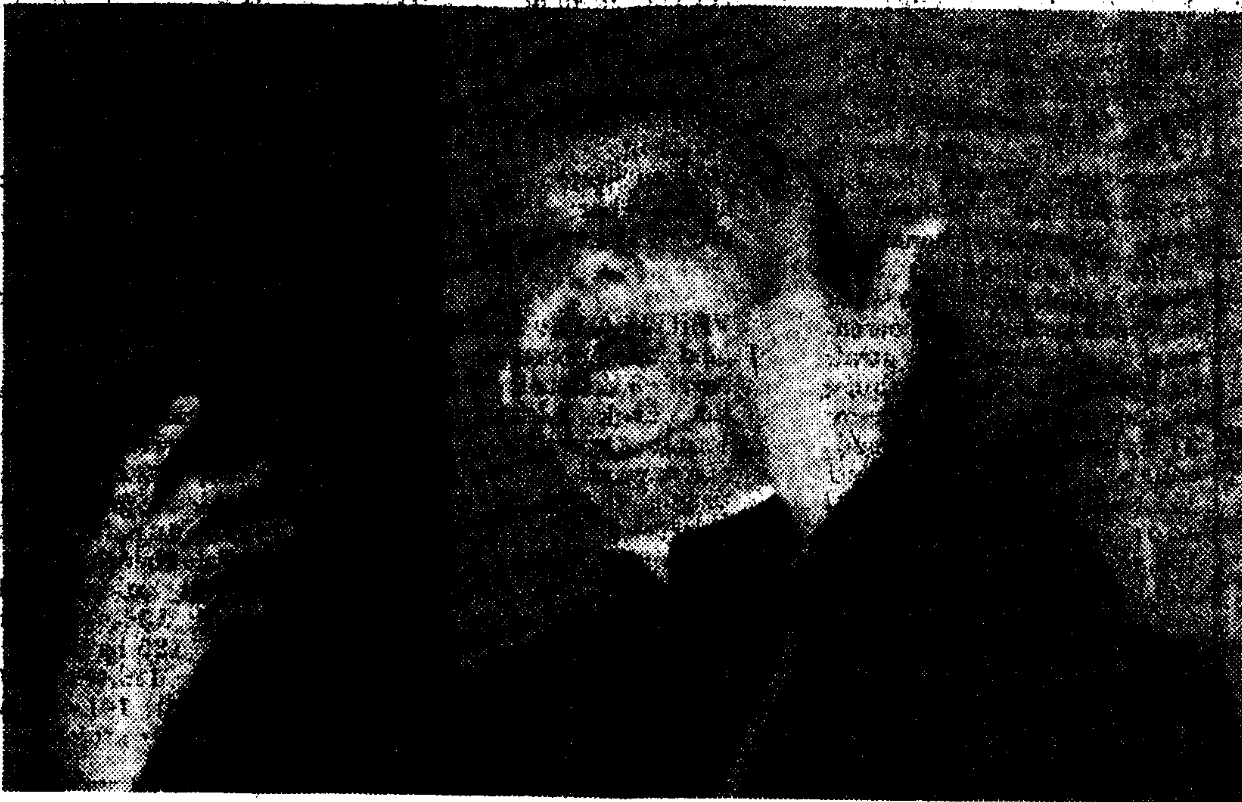
TOKIO — Aartsbisschop mgr Helder Pessoa Camara is de eerste die een Boeddhistische Vredesprijs van Japan kreeg toegewezen voor zijn bijdrage aan de sociale rechtvaardigheid en de internationale vrede. Deze prijs werd in het leven geroepen door de stichter van de Boeddhistische Rissho Kosei-Kai cultus in Japan, de geestelijke leider Nikkyo Niwano. Deze cultus heeft in Japan ruim vijf miljoen volgelingen.

Deze prijs, aldus Niwano, is een erkenning voor de 52 jaar welke deze katholieke priester, Helder Camara zich gewijd heeft aan de bescherming van de armen en onderdrukte mensen overeenkomstig zijn principes van geweldloosheid en vreedzaamheid. Wij konden geen betere man voor deze prijs vinden, aldus Niwano. De priester Helder Camara heeft zich ingespannen om de kloof tussen rijken en armen te overbruggen in de vorm van sociale hervormingen en wijdde zijn eigen leven aan het welzijn en de bescherming van de mensenrechten van de armen. De Niwano-stichting voor de vrede heeft aangekondigd jaarlijks aan een geestelijke leider in de wereld de prijs toe te gaan kennen. De eerste winnaar wordt door de stichting de advocaat voor de Derde wereld genoemd en de stem van degenen die geen vrijheid van het woord kennen. Als allen die in God geloven als broers en zusters zouden handelen zou dat een inspiratie zijn. Nu is de wereld verdeeld in verschillende werelden: de eerste wereld, de tweede wereld en de derde. Daartussen bevinden zich geweldig diepe kloven, welke kloven steeds breder worden.

Don Helder Camara werd in Fortaleza geboren; in begin 1931 werd hij priester gewijd; in 1955 volgde zijn wijding tot aartsbisschop; in 1964 werd hij benoemd voor de zetel van Olinda-Recife. Hij was onder meer co-president van de wereld-conferentie over religie en vrede in 1970; verleden jaar was hij gedeligeerde bij de tweede speciale vergadering van de VN over de ontwapening. Hij was in dat jaar ook mede oprichter van de Braziliaanse raad van kerken. Hij zat in verschillende internationale organisaties. Hij staat min of meer aan het einde van zijn diocesane taak in verband met zijn leeftijd.

In verband met de toekenning van zijn prijs (groot 84.000 dollar) bracht mgr Helder Camara een bezoek aan New York. In de morgenuren bezocht hij toen de bekende en beruchte buurt Bronx. In het Union theological seminary werd hem een ontvangst aangeboden. Zondagmorgen daarna nam hij deel aan enige kerkdiensten in New York en verzorgden tenslotte een lezing op de maandag van zijn vertrek in een centraal gelegen kerk.

MGR HELDER CAMARA ..... geen beter mens voor de prijs te vinden .....

Paus: verslaggevers moeten vredesmakers zijn

ROME — Verslaggevers moeten vredesmakers zijn, aldus een oproep van paus Johannes Paulus II bij gelegenheid van de Wereldcommunicatiedag van 15 mei. De paus sprak zich uit ten gunste van een communicatie-orde, welke een vrije informatiestroom moet garanderen zonder politieke, economische of ideologische vooroordelen. De informatie kan een geweldig wapen zijn voor de vrede, maar de informatie kan ook de spanningen doen toenemen en begunstigen en nieuwe vormen van onrecht en aantasting van de mensenrechten bevorderen.

De communicatie als men het goed beschouwt, is nimmer neutraal, maar beantwoordt steeds, op zijn minst impliciet en in zijn opzet aan stellingnamen, welke eerder zijn ingenomen.

De paus ging niet nader in op wat hij verstaat onder een nieuwe communicatieorde, maar merkte slechts op, dat er behoefte bestaat aan een wijze volwassenheid van het geweten zowel voor degenen die de communicatie uitvoeren als voor de ontvangers. Er moet attent en rechtvaardig geselecteerd worden door de publieke machten, de gemeenschap en de internationale instellingen.

Kerk en wereld

Bankroet moet tot sociale uitbarstingen leiden

Brazilie betaalt nu prijs voor ambitieus groeimodel

ROTTERDAM — "Wij hebben honger, wij hebben honger!" Met deze leuze hebben tienduizenden Brazilianen op grote schaal winkels geplunderd in Sao Paolo en Rio de Janeiro. Het hongeroproer heeft de gouverneurs van beide deelstaten, die amper drie weken aan de macht waren, in grote verlegenheid gebracht. Zo begon Roel Janssen een bijdrage aan NRC/Handelsblad.

Gouverneur Leonel Brizola van Rio de Janeiro en gouverneur Franco Montoro in Sao Paolo werden eind vorig jaar gekozen in de eerste directe gouverneursverkiezingen in Brazilie sinds 1964. Op de dag van hun inauguratie, half maart, werden er volksfeesten gehouden in de gouverneurspaleizen, die 19 jaar lang voor het publiek gesloten waren geweest. Ditmaal wachtte het volk niet op een uitnodiging: in Sao Paolo rukte de menigte de hekken van het Bandeirantepaleis uit de grond. Vervolgens sloeg de oproerpolitie de demonstranten hardhandig in elkaar.

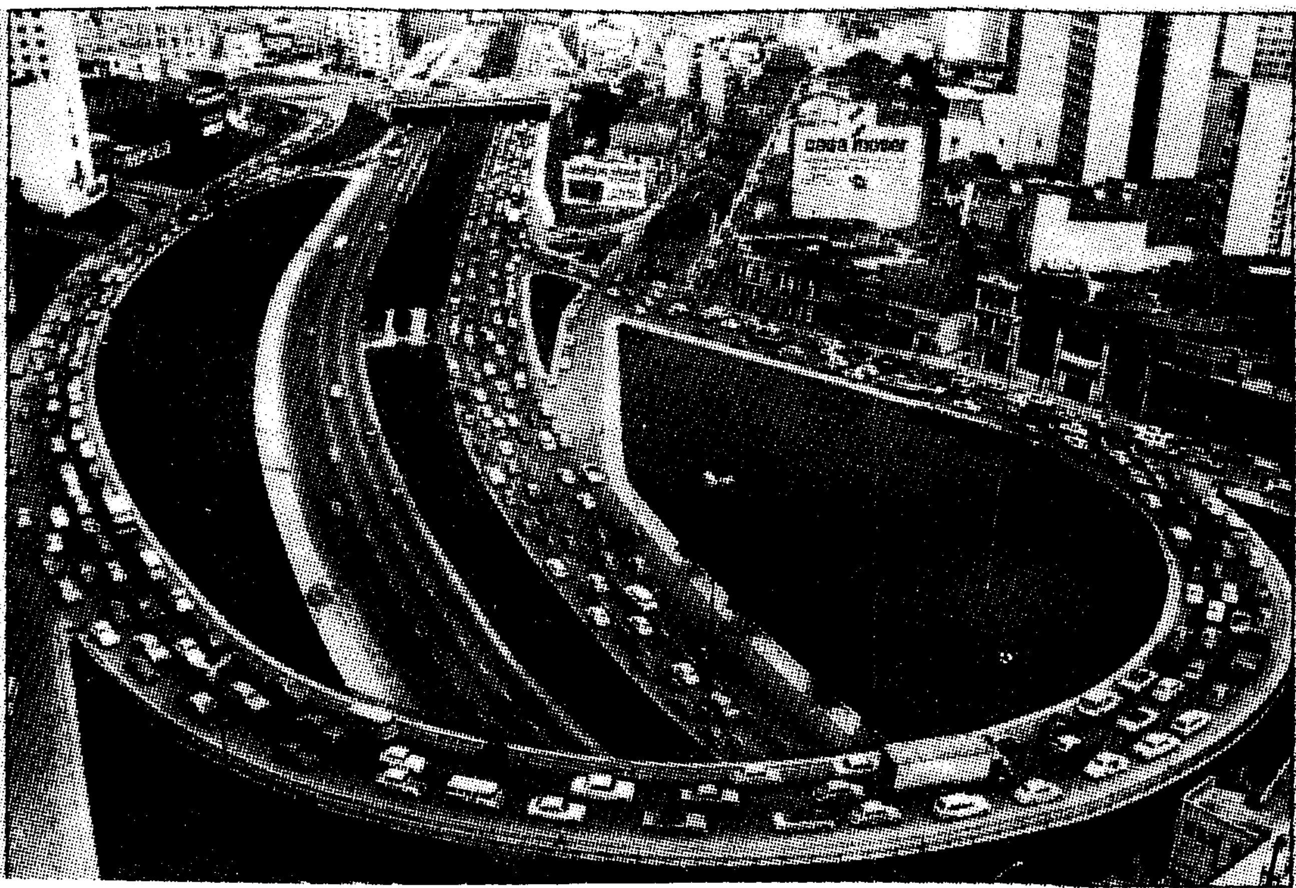
Leonel Brizola, leider van de socialistische Democratische arbeiderspartij PDT, en Franco Montoro van de PMDB, de grootste Braziliaanse oppositiepartij, worden opgescheept met de sociale gevolgen van het economische beleid dat het autoritaire bewind de afgelopen jaren heeft gevoerd.

HERDEMOCRATISERING

Ironisch genoeg is dit een van de beweegredenen geweest voor het proces van herdemocratisering dat Brazilie doormaakt en dat zijn voorlopige hoogtepunt vond in de verkiezing van gouverneurs van de oppositiepartijen in de belangrijkste deelstaten. De generaals besloten om de herdemocratisering te versnellen, omdat zo de oppositie mede verantwoordelijk zou worden voor de uitoefening van de macht. En iedereen kon op zijn vingers aftellen dat het economisch bankroet van Brazilie vroeg of laat tot ernstige sociale uitbarstingen zou leiden.

Volgens Neiva Moreira, vice-president van de PDT, is het volksprotest niet gericht tegen de gekozen gouverneurs van Rio de Sao Paolo. "Het volk protesteert tegen de economische politiek. Het economisch team dat verantwoordelijk is voor de recessie moet onmiddellijk aftreden".

Het economische beleid in Brazilie wordt gedicteerd door de noodzaak om de buitenlandse schuld van tegen de 100 miljard dollar terug te kunnen blijven betalen. Steeds meer politici, onder wie Neiva Moreira, vinden dat het sociaal gezien onaanvaardbaar is dat Brazilie zijn financiele verplichtingen blijft nakomen. "We moeten aankondigen dat we onze schulden niet terugbetalen en we moeten een economisch beleid voeren dat niet gedicteerd wordt door de buitenlandse banken", zegt hij.

.....ondanks de economische groei van Brazilie is het nog steeds een land van armen. Daar doen prachtige verkeerswegen zoals in Sao Paulo niets aan af.....

Na de snelle economische groei in de jaren zeventig, die geleid heeft tot een reele toename van de welvaart, moeten de Brazilianen nu de zeer hoge prijs voor het ambitieuze groeimodel betalen. De overheidsinvesteringen in de grote ontwikkelingsprojecten liggen stil, de loonsverhogingen blijven ver achter bij de inflatie van 110 procent, de koopkracht van de middenklasse is gekelderd. De vraag naar duurzame consumptiegoederen is gestagneerd, de zware industrie zit zonder orders.

Is het een wonder dat het machtige industriele apparaat van Sao Paulo het grootste van de Derde Wereld, de afgelopen maanden meer dan 60.000 arbeiders op straat heeft gezet? De stroom straatarme migranten naar Sao Paulo, 50.000 per jaar, die nog altijd hopen daar werk te kunnen vinden, gaat onverminderd door.

Rellen vormen een ideale voedingsbodem voor provocaties. Van links en rechts worden beschuldigingen geuit dat de plundertochten van de afgelopen dagen door provocateurs zijn uitgelokt. "In extreem rechtse kringen zijn mensen die er alle belang bij menen te hebben om een economische chaos te scheppen in de twee belangrijkste deelstaten van het land, waar de oppositie aan de macht is gekomen", zegt Neiva Moreira. "Want dat zou een aanleiding kunnen vormen voor een militaire interventie".

VEILIGHEIDSDIENSTEN

Gouverneur Brizola van Rio de Janeiro zei "Sommige lieden proberen op zeer onverantwoordelijke manier problemen te scheppen voor de nieuwe gouverneurs". Het was een nauwelijks verholen beschuldiging aan het adres van de veiligheidsdiensten, die in Brazilie meestal voor alle kwaad verantwoordelijk worden gesteld.

Ook extreem links is actief. Onder de arrestanten in Sao Paulo bevonden zich aanhangers van de Trotskistische groepering Convergencia Socialista. Deze links-radicale warhoofden vinden dat de nieuwe gouverneur Franco Montoro veel te gematigd is en zich ten onrechte akkoord heeft verklaard met de oproep tot een politieke wapenstilstand die president Joao Figueiredo onlangs heeft gedaan.

Montoro wordt er trouwens door rechtse politici van beschuldigd dat hij te slap is opgetreden op de dag dat de rellen uitbraken. Ze verwijten hem bijvoorbeeld dat hij direct na zijn ambtsaanvaarding een van de meest repressieve afdelingen van de politie, die een ware terreur onder de bevolking uitoefende, heeft opgeheven. Tot zover Roel Janssen in NRC/Handelsblad.

Indonesie waarschuwt Islam-fundamentalisten

JAKARTA — Met de terechtstelling van de 32-jarige Moslem-extremist Imran Bin Muhammed Zein hebben de Indonesische autoriteiten een duidelijke waarschuwing willen geven aan fundamentalistische bewegingen die in Indonesie een Islamitische staat willen vestigen, zo menen waarnemers in Jakarta. De executie van Imran, die al eerder is gemeld, werd onlangs officieel bekendgemaakt door de procureur-generaal Ismail Saleh. Het is voor het eerst sinds president Suharto in 1967 aan de macht kwam, dat een Islamitische activist ter dood wordt gebracht.

Imran was vorig jaar met nog drie mede-verdachten ter dood veroordeeld wegens "poging tot omverwerping van het bewind". Hij werd schuldig bevonden aan de kaping in 1981 van een Indonesisch vliegtuig naar Thailand, waarbij zeven doden vielen. Voorts werd hij schuldig geacht aan een overval op een politiebureau in Cicendo op West-Java, waarbij drie politiemannen omkwamen.

Van de 153 miljoen inwoners van Indonesie behoort ongeveer 90 procent tot de Islam. Daarmee is Indonesie het land met de grootste Moslembevolking in de Islamitische wereld.

Vanaf de onafhankelijkheid hebben de opeenvolgende Indonesische regeringen steeds met kracht de nationale ideologie van de Pantja sila gepropageerd, waarin geen plaats is voor een bijzondere band van de staat met één van Indonesie's godsdiensten. De vijf principes van de door Soekarno gelanceerde Pantja sila luiden: geloof in God, nationale eenheid, democratie, humanisme en sociale gerechtigheid.

In sommige orthodox-Islamitische kringen wordt de Pantja sila gezien als een poging om de invloed van de Islam in te dammen. Guerrillagroeperingen als de Darul Islam '50, afscheidingsbewegingen in Atjeh op Noord-Sumatra en de naar schatting 300 medestanders van de broederschap van de nu terechtgestelde Imran streven naar de vestiging van een Islamitische staat waarin de Islamitische wetten gelden.

Hoewel de invloed van deze extremistische groeperingen gering is, baren ze de autoriteiten toch zorgen. De Indonesische minister van godsdienstzaken, Alamsyah Ratu Perwiranegara, verklaarde begin dit jaar dat de ontwikkeling van de Islam in Indonesie wordt gehinderd door "het fanatisme van enkele aanhangers" en door gebrek aan verantwoordelijkheidsbesef bij sommige Islamitische leiders. Hij riep de geestelijke leiders van de Islam op actiever deel te nemen aan de ontwikkeling van het land, uitgaand van — zo beklemtoonde Alamsyah — de staatsideologie van de Pantja sila. De Indonesische regering hamert de laatste jaren met grote regelmaat op de beginselen van de Pantja sila, die vooral via de media onder de aandacht van de bevolking worden gebracht.

Waarnemers in Jakarta menen dat de regering sociale onrust vreest als gevolg van de economische teruggang. Extremistische groeperingen zouden uit zo'n situatie munt kunnen slaan om aanhang te winnen. Vorige maand moest Indonesie de roepie met 27,5 devalueren. De Indonesische economie heeft vooral te lijden onder de teruglopende inkomsten uit de olie-export, die ongeveer 70 procent van 's lands begroting moet opbrengen.

De bom en de zonde

PRESIDENT REAGAN heeft een tv-toespraak gehouden over de bewapening, die er op was gericht het Congres onder druk te zetten. Het Huis van Afgevaardigden — met een Democratische meerderheid — is namelijk niet bereid hem zonder meer in zijn defensieplannen te steunen. Eén zin uit Reagans toespraak was in dit opzicht tekenend: „Ik dring er bij u op aan om uw senatoren en afgevaardigden te vertellen dat wij door moeten gaan met het herstel van onze militaire groei." Het lijkt wel een verkiezingscampagne. Leden van het Amerikaanse Congres zijn altijd gevoelig voor brieven uit hun kiesdistrict en kennen daaraan grote waarde toe. De president vergrootte het effect van zijn rede bovendien door een uitgebreid onderzoeksprogramma aan te kondigen voor ultra-moderne wapens (met laserstralen), waardoor atoomraketten overbodig zouden worden.

REAGAN IS AL geruime tijd voor de vrede op het oorlogspad, om het paradoxaal te zeggen. Hij heeft zonder meer de oorlog verklaard aan iedereen die het niet met zijn defensieplannen eens is. Onlangs publiceerde de Washington Post een spotprent over de Amerikaanse president, staande in een middeleeuwse wapenuitrusting voor een groep demonstranten van de 'Freeze'-beweging. Daarin werken Amerikanen samen die voor een bevriezing van het arsenaal aan kernwapens pleiten, een soort vredesbeweging die de sympathie heeft van onder anderen senator Kennedy. Op de tekening roept Reagan met een verbeten gezicht de demonstranten een beroemde regel toe uit een geestelijk lied: 'Onward Christian Soldiers', voorwaarts christenstrijders.

DIRECTE AANLEIDING tot deze plaat was een opmerking, die de president onlangs maakte tijdens een toespraak voor de National Association of Evangelicals. Daar zei hij namelijk dat het ondersteunen van de 'Freeze:-beweging zou neerkomen op het 'morele equivalent van de zonde'. Het lijkt een wat vreemde uitdrukking, maar Amerikanen zal ze vertrouwd in de oren klinken. Het is namelijk een variant op een bekende uitspraak uit het begin van deze eeuw, afkomstig van de Amerikaanse filosoof William James. In 1910 pleitte hij in het tijdschrift International Concilium er voor de kracht en de discipline, zoals die in het militaire apparaat worden aangewend, voor het organiseren van de vrede te gebruiken. Hij noemde dat het 'moreel equivalent van de oorlog'.

ZES JAAR GELEDEN leende ook president Carter deze uitdrukking om daarmee zijn energiebeleid geloofwaardig te maken. Het eiste een inspanning gelijkwaardig aan die van een oorlog, stelde hij vast, leidend tot een resultaat van hoog moreel niveau: 'Niet om te vernietigen, maar om te bouwen.' In de oorspronkelijke versie citeert William James de meedogenloze uitspraak, waarmee Frederik de Grote zijn soldaten op het slagveld aanzette: „Honden willen jüllie eeuwig leven?" Als een dergelijke mentaliteit nu eens zou worden omgebogen in de richting van de vrede, zou er een militante offerbereidheid ontstaan, waarin de mens ongemak, honger, pijn, kou, gemeenheid en vuil zou kunnen verdragen, alles ter wille van de vrede, aldus James. Toen Carter met het citaat werkte, bleef overigens de kritiek niet uit, waarbij de meest ontnuchterende opmerking kwam van de bekende columnist Russell Baker van de New York Times. Hij vatte James' plechtige uitdrukking ('a moral equivalent of war') samen in een moderne afkorting, zoals die in Amerika aan de orde van de dag zijn: 'Meow'.

DAT HEEFT REAGAN niet verhinderd de uitdrukking opnieuw van stal te halen, maar in een eerlijk gezegd nogal verbijsterende variant. Hij ziet zelfs kans om de strekking van James' betoog totaal om te keren, een methode die hij al eens eerder toepaste toen hij de nieuwste MX-raketten aanduidde als vredeboodschappers. James was een man met pacifistische gevoelens: 'De oorlog tegen de oorlog wordt geen vakantie-uitstapje of een kampeerpartijtje', aldus de eerste zin van het bewuste essay. Wat zegt nu de president? Wie tegen de nucleaire bewapening is en de 'Freeze'-beweging steunt, creëert 'een moreel equivalent van de zonde'.

MET ANDERE WOORDEN: wat de voorstanders van deze beweging nastreven, lijkt weliswaar moreel verantwoord — ze zoeken immers de vrede — maar in feite zondigen ze. De rooms-katholieke bisschoppen van Amerika hebben vorig jaar als basisprincipe voor een herderlijke brief een mening aanvaard, die lijnrecht tegen deze opvatting ingaat en die aansluit bij de opvattingen van William James in het begin van deze eeuw. Als we de president goed begrijpen, komt dat er eigenlijk op neer dat de bisschoppen in zonde leven. De nu vooral binnenlands-Amerikaanse dicussie over de defensie leidt tot haast pathologische reacties bij de Amerikaanse president.

LAAT ER OVERIGENS geen misverstand over bestaan: het kernwapendebat is een belangrijk onderdeel van de defensiepolitiek, niet alleen in Amerika, maar in de hele wereld. Men moet de ernst van deze zaak niet ontlopen, zo min de opstelling van de Sovjet-Unie in deze aangelegenheid mag worden verwaarloosd. Daarbij kan men er evenmin om heen dat de signalen uit Rusland tot nu toe weinig hoopgevend zijn. Dat betekent echter niet dat de Amerikaanse president het recht heeft om al diegenen die bij dit debat in alle ernst laten blijken het niet met hem eens te zijn, als 'zondaars' te betitelen. Afgezien van de omstandigheid dat velen over de presidentiële uitlating de schouders zullen ophalen, omdat zij niet in dergelijke categorieën denken: een dergelijk oordeel komt hem niet toe. Zijn betogen beginnen steeds meer de grenzen van de menselijke rede te overschrijden.

Tot zover een commentaar van hoofdredacteur De Kok in de Haagsche Courant.

Wegens dwang en martelen van getuigen

Vrijspraak vier zwarten in uniek proces in Zuid Afrika

JOHANNESBURG — In wat wordt gezien als een vonnis zonder weerga in Zuid-Afrika heeft magistraat I.J.J. Luther drie zwarte jonge mannen en een meisje vrijgesproken van de beschuldiging van ondermijnende activiteiten, aangezien hij van mening was dat de veiligheidspolitie druk had uitgeoefend op getuigen om bepaalde verklaringen af te leggen. Zo begon Allister Sparks een verslag in NRC/Handelsblad.

Tijdens het proces van negen maanden in Kempton Park nabij Johannesburg werden verklaringen afgelegd over mishandeling en bedreiging van getuigen en gaf een agent van de veiligheidspolitie toe dat hem uitdrukkelijk was gezegd dat hij valse bewijzen moest aandragen.

In zijn vonnis zei Luther dat hij de voornaamste getuigen geen van allen geloofde en dat hij in drie specifieke gevallen had bevonden dat zij een onaanvaardbare getuigenis hadden afgelegd omdat zij waren bedreigd door de veiligheidspolitie.

Hoewel in het verleden vele beschuldigingen over een dergelijk gedrag van de veiligheidspolitie zijn geuit is het naar wordt aangenomen de eerste maal dat zij waar zijn bevonden in een vonnis leidend tot vrijspraak.

De vier verdachten, allen beschuldigd van het bevorderen van de doeleinden van verboden organisaties van zwarte studenten, waren de 27-jarige Stanley Radebe, de 24-jarige Mthuthuzeli Madalane, de 23-jarige Lebona Ernest Mohakala en het 23-jarige meisje Nonkukuleko Innocentia Mazibuko. Mohakala was er ook van beschuldigd een militaire opleiding in Libanon te hebben gevolgd.

Tijdens het proces, dat tot de laatste dag weinig publiciteit genoot, kwam David Soggot, de advocaat van twee van de verdachten, met een document dat hij noemde "een overzicht van het ondervragingsproces volgens de getuigen". Daarin stelde hij vast dat zes getuigen hadden gezegd dat zij waren mishandeld, sommigen van hen ernstig, en dat vijf hadden gezegd dat de veiligheidspolitie hun had verteld wat voor verklaringen van hen werden verwacht.

Vijf hadden gezegd dat zij voor en tijdens ondervraging geisoleerd waren gehouden. Twee hadden gezegd dat hun te verstaan was gegeven "bewijzen te verzinnen".

Een van hen was een zwarte, Portugees sprekende Mozambikaan genaamd Jim Kelly, die onder kruisverhoor bekende dat hij een agent van de Zuidafrikaanse veiligheidspolitie was.

Luther ging in zijn vonnis niet specifiek in op al deze beschuldigingen. Hij zei dat hij de drie die hij wel behandelde voldoende achtte om de hele zaak te kunnen afdoen.

De zaak leverde ook een rechtszaak binnen een rechtszaak op toen advocaat Soggot de toelaatbaarheid betwistte van een bekentenis die Radebe zou hebben afgelegd. Radebe getuigde dat hij in de gevangenis van Groenpunt in de provincie Oranje Vrijstaat door foltering tot die bekentenis was gebracht. Hij zei dat hij in een dwangbuis was gestopt en toen was geschopt en geslagen tot hij erin toestemde de 'bekentenis' te tekenen.

De openbare aanklager kwam met een aantal politie- en gevangenisfunctionarissen die dit ontkenden, maar Soggot noemde hun getuigenis een samenzwering. Luther was van oordeel dat Radebe "op een onmenselijke manier" was behandeld en besliste dat de bekentenis ontoelaatbaar was.

Luthers uitspraak komt slechts zes weken nadat een provinciale Hooggerechtshof rechter in Pretoria besliste dat een verklaring afgelegd door Cedric Mayson, een methodistische dominee beschuldigd van verraad op grond van Zuid-Afrika's veiligheidswetten, niet als bewijs toelaatbaar was omdat deze onder druk was afgelegd. In die zaak vertelde Mayson rechter Pieter van der Walt dat hij de verklaring had afgelegd terwijl hij door de veiligheidspolitie werd gefolterd. Maysons proces werd op 18 april voortgezet. Maar buiten aanwezigheid van de beklaagde. Deze had kans gezien te ontvluchten en bevindt zich nu buiten Zuid Afrika.

John Dugard, hoogleraar in de rechtswetenschappen aan de Witwatersrand universiteit van Johannesburg, zei te hopen dat deze twee uitspraken betekenen dat de rechtbanken zich kritischer gaan opstellen tegenover de methoden van de veiligheidspolitie. "Ik vind het bijzonder belangrijk dat een magistraat deze uitspraak heeft gedaan", zo voegde Dugard er aan toe.

Magistraten zijn staatsambtenaren en worden over het algemeen als minder onafhankelijk beschouwd dan rechters, die vast zijn aangesteld. Rechters horen zaken in de provinciale Hooggerechtshoven en in de Hoven van appèl, terwijl magistraten zitting hebben in de lagere rechtbanken - maar dikwijls met uitgebreide jurisdictie die hen in staat stelt verdachten tot aan tien jaar gevangenisstraf te geven.

Dat is de straf die de vier jonge zwarten waarschijnlijk hadden gekregen in deze zaak als ze schuldig waren bevonden.

Tot zover Allister Sparks in NRC/Handelsblad.

Opperbevelhebber van Israel

Eitan bij afscheid bejubeld en verguisd

TEL AVIV — De Israelische opperbevelhebber, luitenant-generaal Rafael Eitan, is met pensioen gegaan. Premier Begin nam met een toespraak afscheid van de stafchef van het Israelisch leger, die bekend was om zijn omstreden uitgesproken meningen.

"De Israelische natie zal altijd dankbaar zijn voor wat U in dienst van het leger hebt gepresteerd", zei premier Begin tijdens een korte plechtigheid in zijn kantoor in Jeruzalem. De 54-jarige Eitan gaf zijn commando over aan Moshe Levi, een generaal met veel minder gevechtservaring maar met de reputatie van een rustige efficiente tacticus en technocraat.

De commissie-Kahan, die een onderzoek instelde naar de Israelische verantwoordelijkheid voor de bloedbaden in de Palestijnse vluchtelingenkampen Sabra en Chatila, vorig jaar september, bekritiseerde in februari de passiviteit van de opperbevelhebber tijdens de massamoorden. Slechts omdat hij binnen korte tijd met pensioen zou gaan werd door de commissie aan premier Begin niet aanbevolen de stafchef van het Israelisch leger te ontslaan.

De afgetreden opperbevelhebber, een rechtse nationalist, sprak bij zijn afscheid opnieuw uitgesproken meningen uit, die leidden tot speculaties dat hij, net als enkele van zijn voorgangers, de politiek zal ingaan. Hij wordt met de voormalige minister van Defensie Ariel Sharon beschouwd als de architecten van de invasie in Libanon, vorig jaar juni. Het optreden van de generaal heeft in Israel altijd tot opschudding geleid. Het dagblad "Jeruzalem Post" schreef dat het afscheid van Eitan komt als een opluchting. Volgens het blad was Eitan de eerste Israelische stafchef die openlijk zijn "verachting" toonde voor het parlement, zich

GENERAAL EITAN
...duidelijke uitspraken...

steeds in politieke debatten mengde en het beeld van de Arabieren als vijand "ontmenselijkte en als wreed schilderde". Hij was volgens de Post ook de eerste opperbevelhebber die "voor deze excessen werd bekritiseerd door de president"

Generaal Eitan werd door zijn soldaten en aanhangers bewonderd om zijn no-nonsense aanpak waarbij hij bijvoorbeeld vorige zomer niet schroomde zelf als navigator op te treden van een Phantom F-4 tijdens het beleg van West-Beiroet.

Maar met zijn zeer politieke benadering en onverholen afschuw van sommige Knesset-leden maakte Eitan in Israel ook vijanden. Onlangs werd bekend dat hij Israelische soldaten op de bezette westelijke Jordaanoever had bevolen Palestijnse jongeren te slaan. Hij werd korte tijd geleden nog door leden van de parlementaire oppositie scherp bekritiseerd nadat hij zei dat massale joodse kolonisatie van de westelijke Jordaanoever ertoe zal leiden dat "Palestijnen als verdoofde kakkerlakken in een fles rondspringen". Politici vroegen de regering hem een schrobbering te geven maar enkele dagen later ontkende de generaal het woord te hebben gebruikt.

In het rapport van de commissie-Kahan werd Eitan bekritiseerd omdat hij er niets aan deed de Falangistische moordenaars uit de Palestijnse vluchtelingenkampen te krijgen. Het afgelopen jaar was Eitan bijna geen dag van de voorpagina's. Hij werd als belangrijkste bondgenoot en medewerker gezien van minister Sharon, die moest aftreden na het rapport van de commissie-Kahan. Generaal Eitan heeft ten afscheid een rondreis door Israel gemaakt. Hij sprak over terugkeer naar zijn timmermanswerkplaats.

Maar het weekblad Koteret Rashit schreef dat de generaal het Israelische publiek het hof maakte als een Amerikaanse presidentiele kandidaat.

Prins Claus, wiens taak het is om echtgenoot te zijn van de koningin...

Zinvol werk nodig voor prinsgemaal

Claus' mensenrechten

DEN HAAG — Twee jaar geleden had prins Claus een aardige verrassing voor de buitenlandse journalisten in Nederland. Toen hij tijdens het jaarlijkse diner van de Buitenlandse Pers vereniging als gastspreker optrad, beperkte hij zich niet tot een voorspelbaar toespraakje, maar goot zijn betoog in de vorm van een interview met zichzelf. Het onderwerp luidde: Mijn positie als prins-gemaal. De verbazing onder de aanwezigen was groot, vooral toen Claus aankondigde "zo eerlijk te zullen zijn als mogelijk".

De speech van Claus haalde destijds de voorpagina's van de kranten. Nu de prins inmiddels al maanden onder psychiatrische behandeling is voor wat officieel "klachten van depressieve aard" heet, is het de moeite waard om zijn tekst nog eens na te lezen. "Het zijn zestien jaren geweest van leven en aanpassen", zei hij toen over zijn leven na zijn huwelijk met Beatrix. "De rol en de echte mens — als u begrijpt wat ik bedoel. Een soort identiteitscrisis. Het was niet gemakkelijk. En ik ben een slechte acteur... Het is trouwens nog steeds niet gemakkelijk". Zo schrijft Hetty van Rooij in het Nieuwsblad van het Zuiden.

In hoeverre heeft die permanente identiteitscrisis, waar hij zelf over spreekt, bijgedragen tot de ziekte van Claus? Als echtgenoot van de Nederlandse vorstin-anno-1982 verkeert hij in een vrijwel onmogelijke positie. Beatrix streeft een koningschap na dat op moderne leest is geschoeid. De hofhouding is door haar toedoen gemoderniseerd en wordt gerund als een eigentijds bedrijf. Er zijn een hoop stoffige overblijfsels uit de paleizen geveegd. Sinds Beatrix haar moeder opvolgde, is er in Den Haag sprake van "statiebezoeken-nieuwe-stijl". Beatrix en Claus zijn het erover eens dat die formele reizen niet alleen bedoeld zijn als protollair kijkspel, maar zoveel mogelijk inhoud dienen te hebben. De persconferentie die Beatrix gaf in de National Press Club in Washington is van die "nieuwe stijl" een goed voorbeeld.

GEPACK

Beatrix heeft de mogelijkheid gegrepen om haar functie een vorm te geven die zoveel mogelijk bij het jaartal 1983 past, maar Claus heeft die mogelijkheid niet. In feite bevindt hij zich in dezelfde situatie als prins Hendrik, die vér voor de Tweede Wereldoorlog eens bij een officiele gelegenheid zei: "Ich bin nur das Gepack" (Ik ben alleen maar de bagage). De echtgenoot van het staatshoofd heeft slechts één functie: het zijn van de echtgenoot van het staatshoofd. Afgezien van zijn belang als persoonlijk raadgever van zijn vrouw en afgezien van een reeks functies die over het algemeen weinig voorstellen en voor een deel erebaantjes zijn, is zijn positie vrijwel geheel ceremonieel. De ministeriele verantwoordelijkheid voor zijn persoon ontneemt Claus het recht, een eigen mening te uiten over elk onderwerp dat controversieel is of zou kunnen worden.

Daardoor kan hij ook geen enkele openbare functie meer uitoefenen die werkelijk inhoud heeft en overeenstemt met zijn capaciteiten. Claus zijn in feite een aantal fundamentele mensenrechten ontzegd: het recht van vrije meningsuiting en het recht op arbeid. Dat is een vorm van discriminatie waar allang een actiegroep tegen in de weer zou dienen te zijn.

VERANTWOORDELIJK

Het merkwaardige is dat de ministeriele verantwoordelijkheid, die Claus zozeer aan banden legt en die waarschijnlijk weinig bijdraagt aan zijn geestelijke gezondheid, nergens in de wet is vastgelegd. De positie van het staatshoofd is duidelijk. In artikel 42 van de Grondwet staat: "De Koning is onschendbaar, de ministers zijn verantwoordelijk". Dat grondwetsartikel is de logische consequentie van het feit, dat de koningin het hoogste gezag vertegenwoordigt. Het hoogste gezag kan per definitie geen fouten maken. Maar hoe zit dat dan met de leden van haar familie?

In het kader van de omvangrijke Grondwetsherziening bogen de ministers van Staat, Oud en Drees, zich in 1965 over het probleem van de ministeriele verantwoordelijkheid. Zij kwamen daarbij tot de conclusie dat de verantwoordelijkheid van de regering voor het doen en laten van een lid van het Koninklijk Huis afneemt, naarmate het betreffende lid verder van de troon verwijderd is. "Het recht tot vrije meningsuiting en het recht om deel te nemen aan het maatschappelijk verkeer moet voor leden van het Koninklijk Huis niet verder worden ingesnoerd dan nodig is", betogen Oud en Drees. Daarbij gaan zij er gemakshalve wel van uit dat familieleden van de koningin "geen officiele functie of ambt" vervullen.

"Sinds de dagen van Oud en Drees is er eigenlijk niet zo veel veranderd", zegt Schelto Patijn, Tweede Kamerlid voor de PvdA en gespecialiseerd op het terrein van het staatsrecht. In 1980 stelde minister-president Van Agt zich op het standpunt dat de ministers alleen te maken hebben met de gedragingen van leden van het Koninklijk Huis, wanneer door hun toedoen schade zou kunnen worden toegebracht aan het "openbaar belang". "Voor het overige hoort de wijze, waarop zij hun leven inhoud willen geven, tot hun eigen eerste verantwoordelijkheid", aldus de minister-president.

....Koningin Beatrix spreekt enkele woorden Papiamentu tot de Statenleden, prins Claus luistert mee....

TALENTEN

En daar zit, wat Claus betreft, nou net de kneep. Zijn recht op een zinvol bestaan is in strijd met Claus' eigen taakopvatting, waardoor hij zich genoodzaakt voelt, zijn talenten ongebruikt te laten. In de dagen dat Beatrix nog kroonprinses was, lag die situatie anders. Claus is toen o.a. buitengewoon actief geweest als speciaal adviseur van de minister van Ontwikkelingssamenwerking, een functie die wel degelijk inhoud had. En die ook inhield dat de prins zich met omstreden zaken bezig hield.

In politiek Den Haag wordt als vaststaand aangenomen dat de "identiteitscrisis" van de prins door een werkelijk zinvolle functie voorkomen had kunnen worden.

Geen van de grote fracties in de Kamer zal bezwaren maken als de prins-gemaal weer zelfstandig werk gaat verrichten. Gezien zijn karakter en zijn verleden wordt het risico, dat hij daardoor op een of andere manier "over de schreef" zou kunnen gaan, als buitengewoon klein aangemerkt. Vanaf zijn huwelijk met Beatrix is Claus erin geslaagd, op geen enkele wijze op een negatieve manier in de publiciteit te komen of door een onbedachtzame uitspraak opschudding te veroorzaken. Het rumoer rond zijn huwelijk had te maken met het feit dat hij een Duitser is, niet met zijn persoon.

Claus was in 1975 getuige van de Lockheed-affaire, waardoor zijn schoonvader van zijn voetstuk viel als "reizend ambassadeur voor Nederland". "Het proces van leren en aanpassen", waar hij zelf over spreekt, moet hem duidelijk hebben gemaakt dat zijn pad als prins-gemaal buitengewoon smal is. Die opvatting leidde uiteindelijk naar een psychiatrische kliniek in Basel.

TAAK KABINET

Omdat de regering verantwoordelijk is voor het "algemeen belang" voor zover dat beinvloed kan worden door de leden van het Koninklijk Huis, ligt er voor het kabinet-Lubbers nu een taak. Wellicht zou 't het herstel van de prins bevorderen als het kabinet ervoor zorgde dat hij een functie tegemoet kan zien, die bij zijn talenten past. Het algemeen belang is aanzienlijk beter gediend met een prins-gemaal die zelf het gevoel heeft dat hij zinvol functioneert, dan met een prins-gemaal die zichzelf als een overbodig aanhangsel beschouwt. (Overgenomen uit het Nieuwsblad van het Zuiden.

DE KONINGIN EN DE PRINS-GEMAAL

....prins Claus en de koningin Beatrix zwaaien naar de menigte op het gouvernementsplein (eind october 1980).....

Sintimentu poetiko puru

Rikesa di Aguette

REGULARMENTE TA SALI publiká poesia na Papiamentu. Ki bon intenshon e eskritornan por tin, mayoria di e poesianan aki no ta hasi masha impreshon. Tin be hasta bo mester papia di poesia mediokre ku mihó no mester a sali publiká. Den otro kolekshon di poesia podisé bo por topa un o dos poesia ku ta bale la pena.

Esaki no ta nada straño pa un komunidat chikitu manera esun ku nos ta biba aden i ku ta den un fase di desaroyo di su literatura. Nos mester akseptá ku e kantidat di gran eskritor ta limitá. Lokual nos tin, nos mester apresiá i podisé asta nos mester adaptá nos normanan un tiki pa duna e poesianan di menos "kalidat" un chèns! Den kurso di añanan sigur sigur lo sali mas eskritor ku lo sá di enrikesé nos literatura.

Asina ta, ku ta algo mashá spesial di topa ku un kolekshon di poesia di un nivel haltu. Poesia skibí pa un persona ku un sintimentu poetiko puru, poesia ku ta hala bo atenshon mes ora. Poesia ku un mensahe klá i konvensiente, un forma i ritmo atraktivo: produkto di un poeta "profeshonal".

Algun tempu pasá Pader Brenneker a pasa na kas ku un kolekshon di bintiun poesia di un persona ku ta skibi bou dj'e pseudoniem Aguette. Di loke Pader Brenneker a konta, m'a bin komprondé ku Aguette ta skibi poesia komo divertishon i k'e no ta kere ku su poesianan ta algu ku bal sali publiká. Pader Brenneker mes si tabata sumamente positivo enkuantu e poesianan i ker a sa mi opinion. Despues di a haña chèns di lesa e poesianan, mi n' por hasi otro kos ku duna Pader Brenneker razón. Mientrastantu varios otro hende ku a haña e poesianan lesa tambe a keda impreshoná pa nan i asina Pader Brenneker a bai papia ku Aguette p'e duna permit pa publiká maske ta algun di su poesianan den Amigoe.

Aguette ta un poeta ku ta opservá mundu rònt di dje mashá skèrpi pa despues ekspresá su sintimentunan di un forma direkto i sinsero. E ta skibi ku su kurazon. Ademas di esaki Aguette tin e don di un bon dominio di Papiamentu: un Papiamentu riku, ritmiko, elegante i florido. Ku e dos hermèntnan aki Aguette ta skibi su poesianan.

Su poesianan tin diferente téma. Kasi por bisa ku e tema riba su mes no ta djé importante ei. Aguette por kue kualke tema, skibi un poesia riba dje. Kos simpel manera un kachó mankaron por ehempel ta pone Aguette skibi:

mirab'ei ta ko..ko..chá
puntra suela si bo por sosegá

i mas aleu den e mesun poesia aki, ora un outo pasa e kachó ta:

bula grita mal rabiá
morde taiyer bon sará

Wer, trabou di tur dia, fin di aña, insomnio, bellisima, vruminga loko, kualke kos por inspirá Aguette pa skibi un poesia. Hasiendo uso di metáfora orihinal e ta duna su poesia, su pensamentu forma. Manera den e poesia INSOMNIO kaminda e ta skibi:

un dia pisá
sembrá di alegria
pero pestá
ku pispis d'inhustisia

De bes en kuando Aguette ta husa un palabra ku ta manera kibra ritmo o kontenido ki su poesia. Palabra ku sigur sigur e por a evitá. Palabra ku e ta husa manera Ulandesnan ta bisa "gedwongen" pa haña un palabra ku ta reim ku otro. Pero sorto di fayo chikí asina por evitá fasil i no ta kita nada di e balor di Aguette su obra komo tal! Meskos tambe aki y aya tin palabra ku ofisialmente mester wòrdu skibí di otro manera.

Nos lesadónan mes por husga e tres poesianan ku nos ta publiká riba e pagina akí. Mi tin sigur ku nan tambe lo ta di akuerdo ku esnan ku a haña e oportunidat di siña konosé e obra di Aguette, ku Aguette ta un poeta mashá spesial i ku e meresé pa su poesianan sali publiká pa asina enrikesé nos literatura na Papiamentu.

Carel de Haseth

MELANKOLIA

Sin ku mi por a nota
m'a haña un derota

di animo te na suela abow
ingles l'a bisa beis ta blow

sin smak di hari
ni tampoko sali

ku lagrima na punt'i wowo
kla pa bòltu yen'un tobo

mi ta manera na kastigu
sin sa pa ki' motibu

ai Dios bin, lantami ku bo man
pa mi bolbe bira tankatán

Aguette

WER

Bo ta dorná
ku katuna
bònchi katuna rant dí oro.....

bo ta simpel
na blow bistí
blow kla, bo koló preferí...

bo ta troka
kita buta
shinishi, oranyo
blow skur...

bo ta skóhe
pretu ku plata
gala! ku bròsh di djamanta...

bo ta sará
ranka tur goya
borota bira ronka sapatia
chispa kandela di rabia...

bo ta tristu
kos a sali fo'i man
di duel bo ta yora, i sigi yora...

bo ta pordoná
pa bon Maestro
Ken ta kohe palèt di shete koló
i bisti bo'e sinta di triumfo

Aguette

MI HARDIN DI PUESIA

Ban keiru den mi hardin
di puesia
ku m'a traha parotin
pero yen di legria

m'a planta ku kurason
son hermèn d'eksperto
ku speransa pa bai bon
maske mi'n ta pèrito

mi 'n uza liña ni niñal
wèl kisas p'esei
i sin e abono speshal
basta l'a skeins fo'i rei

lo m'a snui lat òf kòrta
loke mester sigui krese
òf falta mas flor pa dòrna
ai kuantu mas lo mi 'n skeze

tòg, loke m'a sinti, kon chikitu
tur lokual mi ta' tin
m'a komparti ku bo, derechitu
di kurason den mi hardin

Aguette